

STRUCTUM

WWW.STRUCTUM.LT

ŽURNALAS SĖKINGAM VERSLUI

2026 | EGUŽE

Svarbiausia pritaikyti
pastatą prie aplinkos
sąlygų ir kartu natūraliai
integruoti į esamą
miesto audinį.

Jack Evans-Newton

VERTINANTIEMS KOKYBĘ! NUO LIEPTO IKI UOSTO

PONTONINIŲ KONSTRUKCIJŲ GAMINTOJAS **TOP MARINE** – ŠIUOLAIKINIŲ PONTONINIŲ LIEPTŲ, PRIEPLAUKŲ IR UOSTŲ SPRENDIMŲ LYDERIS BALTIJOS IR ŠIAURĖS ŠALYSE

Freepik nuotr.

KITOKIA NATŪRALUMO FORMA

V. Putvinskio g. 12-1, LT-47412 Kaunas

Tel. +370 686 38 522

info@infantas.lt

Infantas

Palangos tilto apšvietimas. Aldo Kazlausko nuotr.

APŠVIETIMO INŽINIERIAI

1991

Orumas

Namų kvapų sistema

Kvapai, kurie tampa jūsų erdvės dalimi.

Valdymas
programėle

Pildomi
kvapai

Reguliuojamas
intensyvumas

Skurta moderniems
namams

KOMPLEKSINIAI VĒDINIMO, ŠALDYMO IR KONDICIONAVIMO SPRENDIMAI

UAB INDEX jau trečią dešimtmetį sėkmingai teikia visapuses kondicionavimo, vėdinimo ir šaldymo sistemų paslaugas – nuo projektavimo ir sprendimų parinkimo iki įrangos tiekimo, montavimo, diegimo bei garantinio ir poga-
rantinio aptarnavimo.

Įgyvendinusi daugiau kaip pusantro tūkstančio projektų Lietuvoje ir užsienyje, įmonės komanda drąsiai imasi tiek standartinių, tiek sudėtingų nestandartinių sprendimų – parduotuvėms, restoranams, biurams, šaldymo kameroms, prekybos centrams, pramonės pastatams, logistikos centrams.

INDEX komanda – ilgametę patirtį CO₂ technologijų srityje sukaupę profesionalai, nuolat tobulinantys kvalifikaciją ir įgytus pažangiausio

projektavimo įgūdžius, moderniausias valdymo technologijas pritaiko praktiškai. Pasitelkusi sukauptas žinias ir naudodamasi turima gamybos baze, INDEX gali pasiūlyti visiškai pritaikytus, patikimus ir efektyvius CO₂ sprendimus, atitinkančius tiek vietos, tiek tarptautinius standartus.

Profesionalus požiūris į kiekvieną projekto etapą nuo koncepcijos iki eksploataavimo užtikrina, kad klientai gaus aukščiausio lygio kokybės ir patikimą ilgalaikį produktą išlaikant optimalų kokybės ir kainos santykį.

CO₂ technologija – ne teorinė galimybė, o praktiškai veikiantis, tvarus ir patikimas šaldymo sprendimas Lietuvos rinkai, ir INDEX tai įrodo savo projektais.

+370 618 60006 ■ servisas@saldymoiranga.lt ■ indexkryptis.lt

STRUKTURAS

82

10

OLE SCHEERENAS:
FORMA SEKA FIKCIJĄ

41 KONKURSAS
NAMAS X

56 IŠMANUSIS
MIESTAS 12

64 STATYBŲ
TECHNOLOGIJOS: NEBE
KONKURENCIJOS, O
IŠLIKIMO KLAUSIMAS

66 MILAN DESIGN
WEEK 2026: TARP
ESTETIKOS IR TIKRUMO

74 PAŽANGA KELIA
PERVERSMĄ STATYBOS
SEKTORIUJE

88 VERSLO CENTRAS
SAVARŽĖLĖ: NAUJAS
PAŽANGOS PAVYZDYS
SOSTINĖJE

106 SANGUŠKŲ
PARKAS: TVARI PRABANGA
ISTORINĖJE SOSTINĖS
PANORAMOJE

28

WASŁ TOWER:
PAKYLĖJĘS
KERAMIKĄ I
AUKŠTYBES

DABARTIES PASTATAI - ATEITIES
STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ BANKAI

112 TECH ZITY VILNIUS:
KURIAMAS MIESTELIS
MIESTE

124 KĖDAINIŲ
KULTŪROS CENTRAS
ATIDARYTAS PAČIU LAIKU!

130 ATEITIES
ŪKIS: KARVIŲ FERMŲ
KOMPLEKSAS, VIENINTELIS
TOKS EUROPOJE

140 SVARBIOS
PASLAUGOS
KULAUTUVOS PUŠYNE

Elektroninę žurnalo versiją skaitykite
www.structum.lt

Perspausdinti straipsniai ir iliustracijos be leidėjo
sutikimo griežtai draudžiama. Redakcija neatsako už
reklaminių skelbimų turinį ir kalbą, taip pat už užsakovo
pateiktų nuotraukų autorystę.

Reklaminiai tekstai žurnale yra žymimi *Structum info*.

LEIDĖJAS
UAB „Structum projekta“,
A. Juozapavičiaus g. 9A-68, LT-09311 Vilnius,
+370 5 208 03 35; +370 620 55 199
administracija@structum.lt

DIREKTORĖ
Ignė Dutova
info@structum.lt

VYR. REDAKTORĖ
Rosita Rastauskienė
rosita@structum.lt

VYR. DIZAINERĖ
Anželika Jalmokaitė
dizainerė@structum.lt

VYR. REDAKTORĖS PAVADUOTOJA
Neda Žvybienė
neda@structum.lt

TEMŲ AUTORĖS
Violeta Bartaškaitė
Akvilė Lesauskaitė-Hu
Laura Kanopė
Rūta Averkienė
Lina Jankus

STRUCTUM.LT REDAKTORĖ
Agata Stupakova

NUOTRAUKŲ ŠALTINIAI
Adobe stock, Freepick

VIRŠELIO NUOTRAUKOS
AUTORIUS Lukas Jusas

PARDAVIMŲ VADOVĖ
Audronė Dausevičienė
+370 610 04 066
audrone@structum.lt

FINANSININKAS
Marijus Guoga

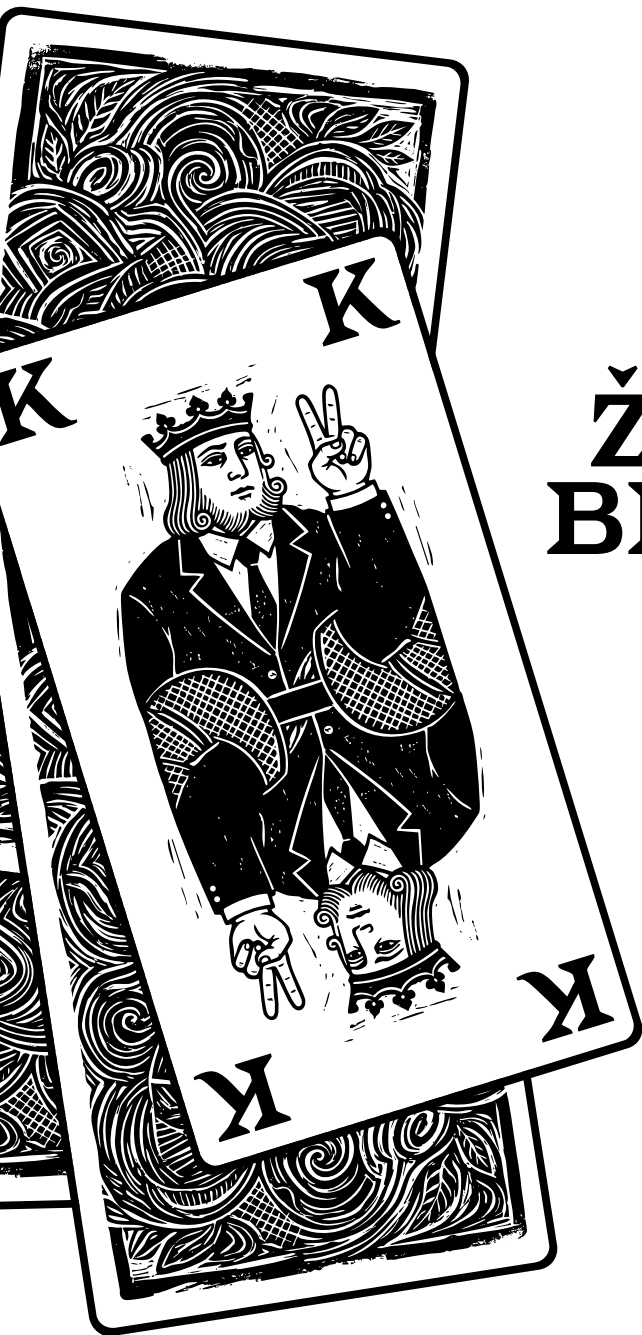
„STRUCTUM“ PROJEKTŲ
VADOVĖ
Laura Jakavičienė

© UAB „STRUCTUM projekta“, 2026
© STRUCTUM, 2026

[LUŽIO TĀSKAS]

Mecenatas:

SUPERIA

ŽAIDIMAS BE KOZIRIŲ

09 24-25

PALANGOS KONCERTŲ SALĖ
KURHAUZAS

Partneriai:

 ŠEIMOS BIURAS

TEGOS
LAW FIRM

 Inovacijų
agentūra

Informacinis partneris:

STRUCTUM

Daugiau informacijos: WWW.LUZIOTASKAS.LT

OLE SCHEERENAS: FORMA SEKA FIKCIJĄ

Ole Scheerenas – vienas ryškiausių šiuolaikinės architektūros balsų. Architektas išsiskiria ne tik įspūdinga projektų geografija, bet ir iš esmės kitokiu požiūriu į architektūrą: nuosekliai plėtodamas architektūrą ne kaip formų, o kaip potyrių discipliną, jis pelnė monumentalumą su žmogaus masteliu sujungti gebančio kūrėjo

*** Akvilė Lesauskaitė-Hu

Vokiečių architektas O. Scheerenas tarptautinį pripažinimą pelnė dar dirbdamas OMA ir glaudžiai bendradarbiaudamas su olandų urbanistu bei architektu Remu Koolhaasu, kuris tuo metu vadovavo vieno reikšmingiausių XXI a. statinių – Kinijos centrinės televizijos (CCTV) būstinės Pekine – architektūrinės dalies projektui, tapusiam nauju architektūrinės drąsos etalonu.

Šiandien O. Scheerenas, įkūręs savo studiją „Būro Ole Scheeren“ („Būro-OS“), laikomas vienu įtakingiausių architektų, mąstančių apie miestą kaip apie gyvą, nuolat besikeičiantį organizmą. Jam architektūra yra naratyvas, iš esmės keičiantis pačią discipliną, todėl jo kūryba – tai tarpinės, hibridinės struktūros, kuriose susilieja gyvenimas, darbas, kultūra ir viešoji erdvė.

Architektūra, gimstanti iš istorijos

O. Scheereno teigimu, prieš architektūrinę formą turi atsirasti istorija – įsivaizduojami žmonių gyvenimai, jų kasdienės trajektorijos, susitikimai ir potyriai. Nes, pasak architekto, „forma seka fikciją“.

„Architektūra yra hibridinių naratyvų erdvė. Joje kuriame naujas realybes“, – teigia O. Scheerenas. Tokiu

būdu pastatai tampa ne baigtiniais objektais, o atvira struktūra, kurioje kaupiasi miesto gyvenimo sluoksniai, istorija ir prisiminimai.

Šis požiūris ypač juntamas O. Scheereno architektūros projektuose, kuruose „pagal erdvinį scenarijų“. Čia kruopščiai modeliuojamos žmonių judėjimo trajektorijos, susitikimų taškai ir tylos momentai. Vienas iš tokių objektų – „Houhai Hybrid Campus“ Šendžene. Šioje visą parą gyvybingoje miesto struktūroje skirtingos funkcijos sujungtos į vientisą audinį. Nuo žemės kilstelėtos pėsčiųjų jungtys ne tik užtikrina sklandų judėjimą, bet ir kuria socialinius ryšius, o stogų sodai bei terasos tampa vietomis „daryti pauzes“ – atsikvėpti ir reflektuoti.

„Architektai turi kurti erdves, kuriose žmonės jaustųsi bendruomenės dalimi ir kartu neprarastų individualumo“, – pabrėžia O. Scheerenas.

Architektas sąmoningai balansuoja ties komforto ir iššūkio riba. Jis provokuoja, kviesdamas permąstyti įprastus gyvenimo modelius. „Architektūra turi daryti didesnį poveikį, nei tiesiog užimti erdvę, – ji turi kurti naujus gyvenimo kartu scenarijus“, – teigia jis. Tokiu būdu pastatai tampa ne uždariais objektais, o atviromis platformomis – kolektyvinių potyrių laukais, kuriuose formuojasi nauji ryšiai

ir miesto tapatybė. Daugelis O. Scheereno projektų veikia kaip savarankiški urbanistiniai vienetai – atviri, porėti ir įtraukiantys miestą į savo struktūrą. Štai „Shenzhen Wave“ Šendženo įlankos teritorijoje iš esmės perkuria santykį su viešąja erdve. Kilstelėjus didžiules biurų plokštumas nuo žemės, miestas gali laisvai tekėti po pastatu, viešosios erdvės išlieka gyvybingos ir prieinamos. „Kuriame architektūrą, kuri, užuot užsidariusi, kviečia miestą į vidų“, – sako studijos „Būro-OS“ įkūrėjas.

Socialinis tvarumas

Architekto požiūriu, tvarumas negali būti suvokiamas vien kaip techninis parametras. Jis turi būti susijęs su žmogaus patirtimi ir vietos identitetu. „Tvarumas yra ne tik techninis, bet ir socialinis klausimas – juk siekiame kurti vietas, kuriose žmonės iš tikrųjų norėtų būti“, – sako jis ir pateikia porą pavyzdžių: dirbant OMA projektuoto daugiabučių komplekso „The Interlace“ Singapūre architektūra tapo bendruomenės kūrimo įrankiu, o „Būro-OS“ kurtas biurų kompleksas „The Axiom“ Šanchajuje atskleidžia lankstumo svarbą – erdvės apgalvotos taip, kad būtų lengvai pritaikomos prie nuolat kintančių gyvenimo ir darbo modelių.

O. Scheereno projektai yra didelio masto, tačiau artimi žmogui. „Monumentumas nėra dydžio klausimas – tai būvio stiprumas, – teigia architektas ir priduria: – Architektūros forma turi kilti iš to, kaip žmonės erdvėje gyvena, juda ir susitinka.“ Štai išsikišęs komercinio objekto „Fifteen Fifteen“ Vankuveryje tūriai laužo įprastą vertikalią hierarchiją ir sukuria lygiavertę gyvenimo kokybę skir-

tinguose aukštuose, o „MahaNakhon“ Bankoke „taškinė“ struktūra kyla iš žmogaus noro turėti terasų, erdvių, ryšį su miestu.

Augant miestams, keičiasi ir architektų vaidmuo. Iki 2050 m. didžioji dalis žmonijos gyvens miestuose, todėl architektūra taps esmine kasdienio gyvenimo formavimo jėga.

„Pastatai nėra statiški objektai – jie yra gyvenimo scenos“, – pabrė-

žia O. Scheerenas. Jo studija architektūrą suvokia kaip gyvą sistemą, gebančią ne tik reaguoti į dabartį, bet ir formuoti ateitį. Jo vizijoje architektūra tampa gyva sistema – atspindinčia dabartį ir kuriančia naujas galimybes, naujus santykius ir naujus miesto gyvenimo scenarijus.

Apžvelkime septynis iš pastarųjų metų O. Scheereno studijos projektuotų objektų.

Spirale kylantis bokštas *MahaNakhon*

314 m aukščio 77 aukštų daugiafunkcis bokštas „MahaNakhon“ tapo vienu ryškiausių Bankoko akcentų. Jo architektūrinės išraiškos šerdis – spirale kylanti „apardyta“ tūrinė juosta, tarsi išpjaunanti dalį stiklinio fasado ir sukurianti dinamišką kompoziciją. Ši struktūra nėra vien vizualinis gestas –

ji tiesiogiai susijusi su erdvine logika ir atveria terasas, lodžijas bei išorines skirtingų aukštų erdves. Visos gyvenamosios, viešbučio bei viešosios funkcijos dangoraižyje sujungtos ir aplink centrinę pastato ašį organizuota vertikali cirkuliacija. Suformavus „išpjovų“ sistemą, sudaryta galimybė per visą aukštį įterpti pusiau atvirų erdvių ir sukurti netikėtą ryšį su miestu, trinti vidaus ir išorės ribas.

Pastato konstrukcijų pagrindas – gelžbetonio struktūra, o fasade naudojamas stiklas pabrėžia vientiso tūrio ir jo fragmentacijos kontrastą. Bokšto viršuje įrengta apžvalgos aikštelė dar labiau sustiprina pastato ryšį su miesto panorama. „MahaNakhon“ iš esmės perinterpretuoja dangoraižio tipologiją – iš vientiso objekto jis tampa sluoksniuota struktūra, kurioje aukštis derinamas su žmogaus mastelio potyriais.

Dangoraižis *Fifteen* *Fifteen*

Vankuveryje kylantis 42 aukštų gyvenamasis dangoraižis „Fifteen Fifteen“ išsiskiria dinamiška erdvine kompozicija. Jo architektūrinę tapatybę formuoja iš konstrukcinio branduolio išsikišantys konsolių tūriai, kuriantys trimatės gyvenamosios erdvės koncepciją. Šie moduliai ne tik suteikia pastatui išraiškingą siluetą, bet ir įdiegia vertikaliame dangoraižyje horizontalaus gyvenimo principą: butai projektuojami taip, kad iš jų atsivertų platūs, iki 270 laipsnių aprėpiantys, miesto ir gamtos vaizdai. Pastato konstrukcijų pagrindas – gelžbetonio karkasas, papildytas plieninių santvarų sistema, suteikiančia galimybę įgyvendinti sudėtingų išsikišimų idėjas. Kartu mažinamas užstatymo plotas, o pirmasis aukštas atveriamas viešajai erdvei. Taip pastatas veikia ne tik kaip gyvenamasis bokštas, bet ir kaip miesto dinamiką papildantis elementas, jungiantis privatų gyvenimą su viešąja erdve.

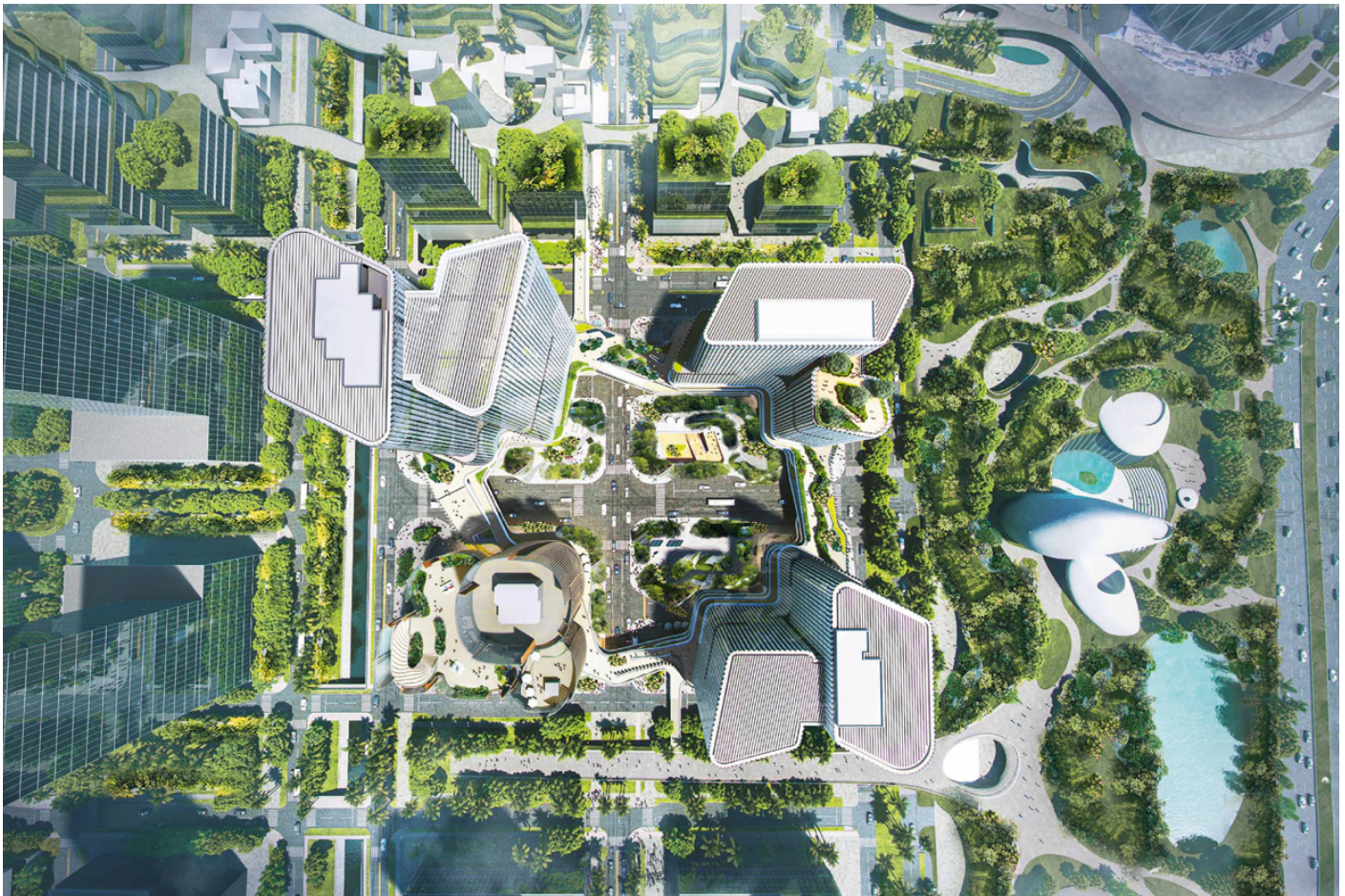

Daugiafunkcis kompleksas *Houhai Hybrid* *Campus*

Šendžene pastatytas daugiafunkcis kompleksas „Houhai Hybrid Campus“ sudarytas iš kelių vidutinio ir didesnio aukštingumo tūrių, išdėstytų kompaktiškame miesto sklype. Tarp pastatų suformuotos pusiau viešos erdvės, o pirmieji aukštai, užtikrinant aktyvų ryšį su gatve, atverti komercijos ir viešojo naudojimo projektams. Esminis architektūrinis sprendinys – kelių lygių pakeltų pėsčiųjų jungčių sistema, sujungianti pastatus į vientisą tinklą. Šios galerijos veikia kaip horizontalūs skirtingų funkcijų ryšiai ir suteikia galimybę judėti komplekse nepriklausomai nuo gatvės lygmens. Vertikalios cirkuliacijos priemonės – liftai, laiptai ir eskalatoriai – integruoti tiesiai į šį tinklą, sukuriant aiškia ir nuoseklia judėjimo struktūrą. Tūriai suprojektuoti su laiptuotais stogais ir įgilintomis terasomis, ne tik skaidančiomis mastelį, bet ir atveriančiomis kelią į vidines erdves natūraliai šviesai bei žalumai. Fasaduose derinamos stiklo ir lengvų konstrukcijų sistemos užtikrina vizualinį atvirumą ir vidaus bei išorės ryšį.

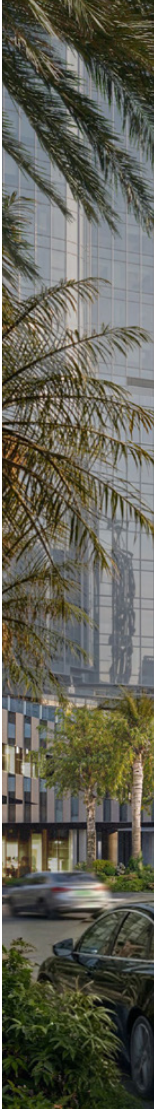

Šiuolaikinio meno muziejus *Rong*

Šanchajaus šiuolaikinio meno muziejus „Rong“ – adaptuotos industrinės architektūros pavyzdys: buvęs sandėliavimo pastatas transformuotas į šiuolaikinio meno erdvę. Projekto idėja – išlaikyti esamą konstrukcinę logiką bei medžiagiškumą ir kartu įterpti naujų architektūrinių sluoksnių, kurie suteiktų galimybę naudoti pastatą kaip galeriją. Fasade išlaikomas industrinis charakteris – neapdoroto betono paviršiai, metalinės konstrukcijos ir didelės angos, pabrėžiančios pastato praeitį. Antra vertus, įtraukta subtilių šiuolaikinių elementų, kurie įveda naują funkciją negriaudami esamos struktūros logikos. Pastato struktūros pagrindas – atvira kolonų ir sijų sistema, suteikianti galimybę formuoti dideles, nepertraukiamas ekspozicines erdves. Intervencijos minimalios, tačiau tikslios: įterpta naujų cirkuliacijos ašių, laiptų ir platformų, organizuojančių lankytojų judėjimą per aukštus. Pagal poreikį per atveriamas angas ir stoglangius įleidžiant natūralią šviesą kuriamos tinkamos sąlygos menui eksponuoti.

Būstinė *Shenzhen Wave*

Šendžene esančio ZTE (*Zhongxing Telecommunication Equipment*) korporacijos būstinės komplekso „Shenzhen Wave“ architektūra – horizontaliai išskaidyta struktūra. Pastatą sudaro dinamiška kompozicija, suformuota iš kelių nuo žemės pakeltų ir susluoksniuotų didelių plokštumų. Tarp jų suformuotose erdvėse galima kurti itin lanksčius biurus – aukštomis lubomis ir be jokių vidinių ribojimų. Pastato konstrukciją pagrindas – perdangų sistema, suteikianti galimybę pakelti dideles darbo erdves virš žemės. Tokiu sprendimu pirmasis aukštas atvertas miestui – po pastatu suformuotos viešosios erdvės, pėsčiųjų takai ir aikštės. Fasade naudojamos stiklo ir lengvų konstrukcijų sistemos parbrėžia tūrių lengvumą ir judėjimą. Tarp pastato sluoksnių įterpta terasų ir įgilintų erdvių, taip sukuriant papildomų darbo ir poilsio zonų. „Shenzhen Wave“ veikia ne kaip vientisas bokštas, o kaip daugiasluoksnė architektūrinė sistema, kurioje darbo aplinka įterpiama į viešąją erdvę ir tampa miesto struktūros dalimi.

Büro-OS nuotr.

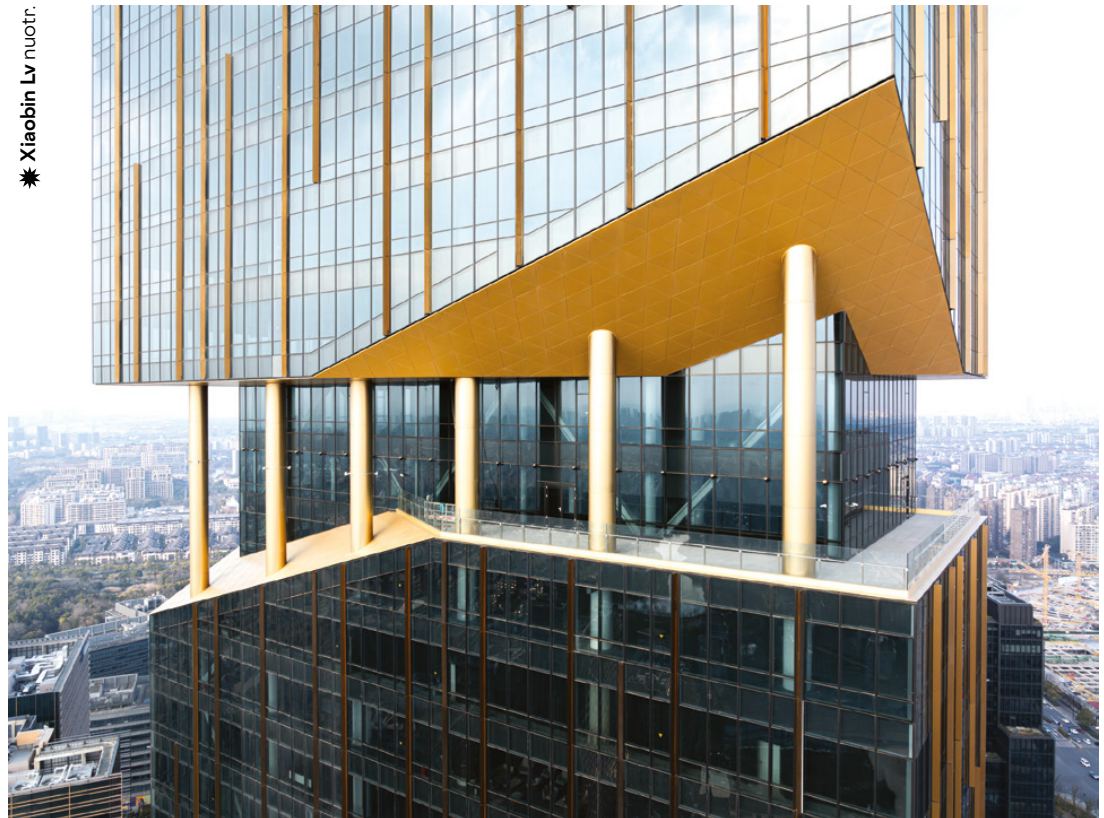
Iwan Baan nuotr.

Biurų pastatas *The Axiom*

Šanchajuje iškilusiam biurų pastate „The Axiom“ daugiausia dėmesio skirta planinės struktūros lankstumui ir ilgalaikiam pritaikomumui. Esminis architektūrinis sprendimas – pastato branduolį suformuoti šone, tokiu būdu pagrindinėse darbo erdvėse išvengiant vertikalių ir suformuojant didelę vientisą grindų plokštumą. Tokia schema suteikia galimybę lengvai keisti vidaus patalpų išdėstymą ir prisitaikyti prie skirtingų darbo scenarijų. Pastato tūris suformuotas kaip aiški, kompaktiška struktūra, o fasade naudojamos stiklo sistemos užtikrina natūralios šviesos patekimą į pastato gilumą. Horizontalios perdangos projektuotos su dideliais tarpais, išlaikant atvirą planą ir vizualinį skaidrumą. „The Axiom“ žavi racionalia, strategiškai apgalvota architektūra, kurioje konstrukciniai sprendimai tiesiogiai lemia erdvės kokybę ir galimybę ją keisti laikui bėgant.

Xiaobin Lv nuotr.

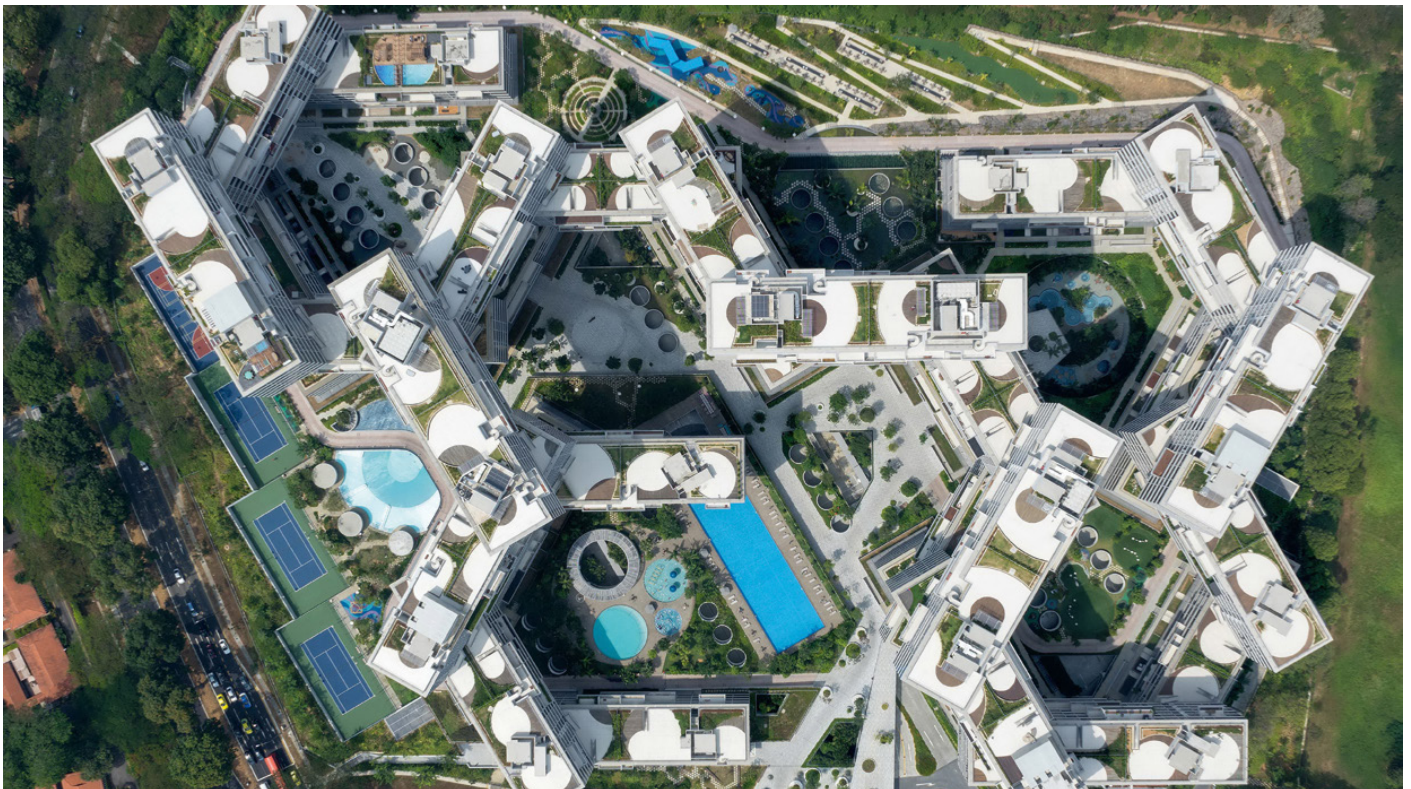

Leslie Heng nuotr.

Gyvenamasis kompleksas *The Interlace*

Projektuojant didelį gyvenamąjį kompleksą „The Interlace“ Singapūre, tradicinė vertikali daugiabučių tipologija pakeista horizontalia perklojamų tūrių kompozicija. Projektą sudaro šešiakampio forma išdėstyti ir vienas ant kito sukrauti ilgi gyvenamieji blokai. Iš jų suformuotos atviros vidinės erdvės – kiemai, sodai ir bendruomenės susirinkimų zonos. Esminė architektūros idėja – sluoksniavimas. Taip sukurta tanki, tačiau vizualiai ir funkciškai pralaidi struktūra. Horizontalių blokų kompozicijos sujungtos gelžbetonio konstrukcijomis. Pirmieji aukštai maksimaliai atverti želdynams ir viešosioms erdvėms, juose integruoti baseinai, takai ir rekreacinės zonos. Tokiu išdėstymu užtikrinta natūrali ventiliacija, natūralios šviesos srautas ir įvairios erdvės tarp blokų. Kiekviename tūryje išlaikoma aiški orientacija, o jų tarpusavio poslinkių zonose sukurtos terasos, stogų sodai ir pereinamos erdvės, stiprinančios privataus ir bendruomeninio gyvenimo ryšį.

UAB „Delta Nova“ atliko „Business Stadium Central“ pastato Rinktinės g. 3 Vilniuje perdangų įtempto armavimo darbus

Du pastato korpusus jungiantis tiltas-galerija atremtas ant UAB „Delta Nova“ pasiūlytų atraminių slystamųjų elastomerinių „Calenberg“ guolių

Sveikiname

YIT komandą gražaus jubiliejaus proga ir linkime
galybės naujų projektų, puošiančių Lietuvą!

STRUCTUM
komanda

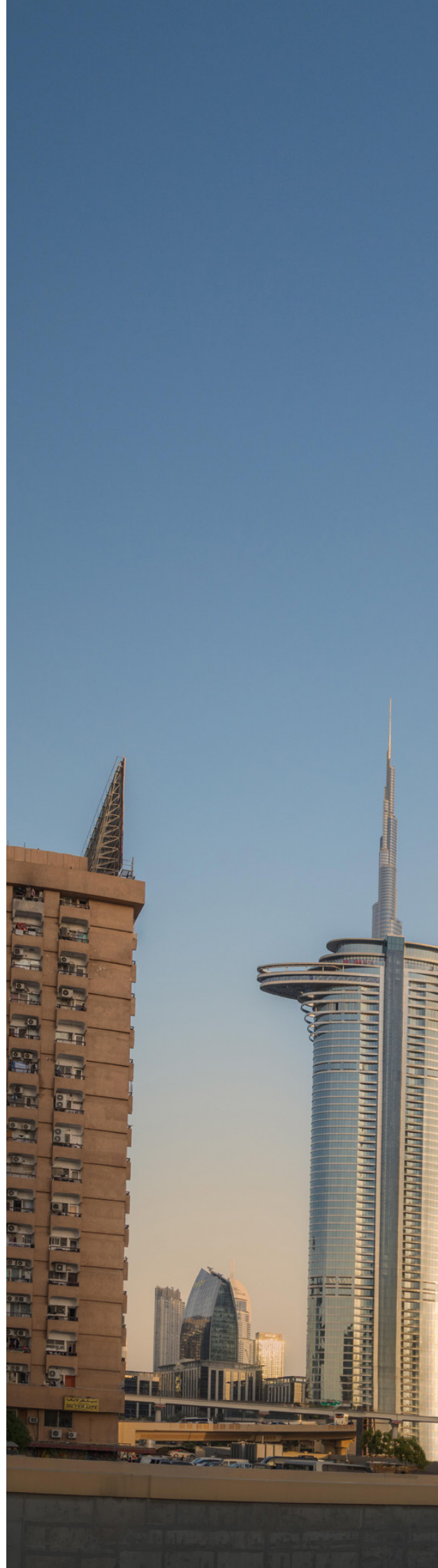
WASL TOWER: PAKYLĖJES KERAMIKAI AUKŠTYBĖS

2025 m. pabaigoje Dubajaus miesto centro panoramą papuošė novatoriškas ir tvarus dangoraižis „Wasl Tower“. Šis 302 m aukščio pastatas - drąsios mobilumo, tvarumo ir galimybių sintezės pavyzdys. Užburiantis vienu aukščiausių pasaulyje terakotos fasadu, jis demonstruoja naują šios amžinos medžiagos standartą ir jai būdingas tvarias savybes.

„Wasl Tower“, iškilęs Dubajaus centre netoli Šeicho Zayedo kelio, šalia garsiojo „Burj Khalifa“, - naujas orientyras Dubajaus panoramoje. 167 733 kv. m ploto dangoraižyje, kurio forma pritaikyta sumažinti karščio poveikį, tuo pat metu maksimaliai padidinant atsparumą dilimui ir saulės spindulių poveikiui, tenkinami įvairių vartotojų grupių poreikiai. Čia pakanka vietos ir butams, ir biurams, ir prabangiam viešbučiui „Mandarin Oriental Downtown“ su sveikatingumo centru per kelis aukštus bei konferencijų sale, pritaikoma įvairioms ceremonijoms. Taip pat suprojektuota viešųjų er-

dvių - unikalių vietų susitikti, pabendrauti ir pasmaguriauti pakilus aukštai virš miesto.

2013 m. pradėtą dinamišką projektą įgyvendino „Wasl Group“, palaikanti Jungtinių Arabų Emyratų (JAE) siekį tapti tvarios plėtros lyderiais pasaulyje. Bendradarbiaudama su inžinerijos konsultantais „Werner Sobek AG“, pastatą projektavo UNS - pasaulinė dizaino ir konsultavimo studija, įkūrusi biurus Amsterdame, Šanchajuje, Honkonge, Dubajuje, Frankfurte, Melburne ir Ostine. Nuo architektūros, interjero ir produktų dizaino iki miestų plėtros, kraštovaizdžio dizaino ir vartotojų

Fasado apšvietimo projektuotojai - „Arup“ (Amsterdamas); projekto vykdomieji architektai - „U+A Architects“ (Dubajus); kraštovaizdžio architektai - „Green4Cities“ (Viena) ir „Terra Firma Landscape“ (Dubajus); viešbučio maisto ir gėrimų interjero dizaino sprendinių autoriai - LWD (Dubajus); interjero apšvietimo dizaineriai - DPA (Londonas-Dubajus); vėjo inžinerijos specialistai - „Wacker Ingenieure“

potyrių - 1988 m. Beno van Berkelio ir Caroline Bos Amsterdame įkurtos studijos veikla tokia pat įvairi kaip ir iššūkiai, kuriuos tenka įveikti. Kiekviename projekte atsižvelgdama į vietos tradicijas, UNS daugiausia dėmesio skiria naujovėms, todėl visi jos darbai yra kokybiški, originalūs ir orientuoti į ateitį.

Nuo pat įkūrimo UNS puoselėja tikslą kurti erdves, kurios formuotų žmonių gyvenimą, darbo ir bendravimo būdą. To siekia ir projektuojant „Wasl Tower“. Kuriant jo koncepciją pasitelktas kontraposto principas ir atspindėtas ryšys su unikalia aplinka - metro, pėsčiųjų takais bei pagrindiniais keliais: daugiafunkcio bokšto profilis, žvelgiant iš skirtingų miesto pusių, yra vis kitoks.

„Siekėme, kad „Wasl Tower“ būtų kuo patrauklesnis ir šiuolaikiškesnis, todėl sukūrėme pastatui specialiai pritaikytą sveikatingumo, komforto ir gerovės koncepciją“, - sako B. van Berkelis, UNS įkūrėjas ir vyriausiasis architektas.

Besikeičiantis fasadas

Kurdama „Wasl Tower“, UNS derino pažangią projektavimo techniką ir

paprastus gamybos metodus, o fasadui pritaikė tradicinę Rytų statybinių medžiagų - keramiką. Tapęs aukščiausiu regione pastatu keraminiu fasadu, naujasis dangoraižis - puikus pavyzdys, kaip galima sėkmingai derinti kultūriškai reikšmingą statybinių medžiagų paveldą ir šiuolaikines inovacijas.

Tūkstančiai ilgaamžių keraminių lamelių teikia pavėsį ir prisitaiko prie dykumų klimato, apie 10 proc., palyginti su senesniais miesto dangoraižiais, mažindamos vėdinimo poreikį, šilumos spinduliavimą bei sulaikydamos stiprius vėjus.

UNS suprojektuotas fasadas veikia kaip 360 laipsnių sistema, susluoksniuota atsižvelgiant į pastato orientaciją saulės atžvilgiu. Keraminės fasado lamelės, išdėstytos pasitelkus parametrinį modeliavimą ir derinant aplinkosaugines savybes su estetika, suformuotos kaip apsauginis dangoraižio apvalkalas ir pasyvus aplinkos filtras. Jos leidžia dienos šviesai giliai įsiskverbti į pastato vidų ir tuo pat metu saugo erdves nuo tiesioginių saulės spindulių. Tokiu būdu užtikrinamas ir efektyvus energijos vartojimas, ir komfortas patalpose esantiems žmonėms.

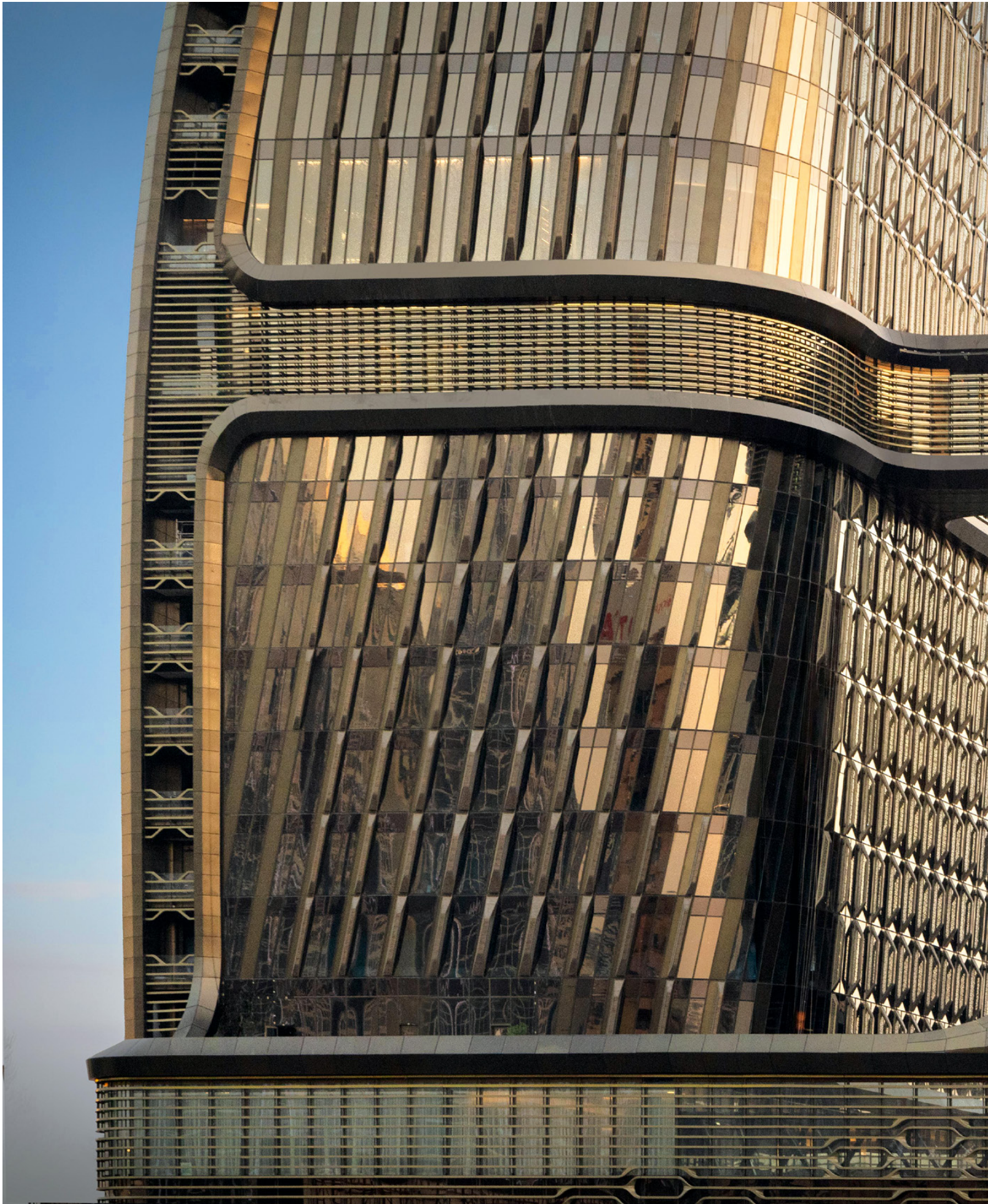
Kiekvienoje keraminėje lamelėje yra specialus terakotos profilis, dengtas metalo sluoksniu, todėl jų išvaizda keičiasi priklausomai ir nuo metų laiko, ir nuo paros meto. Keraminės lamelės atremia vėjus aplink pastatą, o karštos saulės įkaitintas jas atvėsina oro srautas, cirkuliuojantis tarp integruotų aliuminio grotelių. Dar labiau pasyvaus vėsinimo poveikį sustiprina ertmė tarp lamelių ir dangoraižio konstrukcijų sistemos. Tokiu dvigubos paskirties apvalkalu buvo padidintas pastato funkcionalumas bei energinis efektyvumas ir kartu sukurtas išraiškingas dizainas.

Fasade taip pat įdiegta su „Arup Lighting“ inžinieriais bendradarbiaujant sukurta speciali apšvietimo sistema, užprogramuota atspindėti nuolat kintantį 24 valandų miesto ritmą. Subtiliai besikeičiantys atspalviai sutemus pagyvina fasadą ir paverčia pastatą aktyviu miesto panoramos elementu.

„Wasl Tower“ fasadas, sukurtas derinant tradicines medžiagas ir pažangią inžineriją, - išskirtinio kokybiško dizaino, didelio energinio efektyvumo ir aplinkosauginės atsakomybės pavyzdys, puikiai pritaikomas tvaresniems aukštybinių pastatų projektams visame pasaulyje.

Kiekvienoje keraminėje lamelėje yra specialus terakotos profilis, dengtas metalo sluoksniu, todėl jų išvaizda nuolat keičiasi. Keraminės lamelės atremia vėjus aplink pastatą, o karštos saulės įkaitintas jas atvėsina oro srautas, cirkuliuojantis tarp integruotų aliuminio grotelių

Pasiivaikščiojimas vertikaliame mieste

„Wasl Tower“ – pirmasis tokio masto aukštybinis pastatas vakarinėje Šeicho Zayedo kelio pusėje. Jis sujungia dvi skirtingas Dubajaus zonas: komercinį rajoną aplink garsųjį „Burj Khalifa“ ir kūrybingumu užburiančias kvartalo „City Walk“ erdves. Atsižvelgiant į šią išskirtinę pastato padėtį, suprojektuota pusiau viešų ir bendro naudojimo bei susibūrimų zonų, suteikiančių galimybių bendrauti ir įsitraukti, – septyniuose restoranuose ir baruose gali leisti laiką ne tik pastato gyventojai, biurų darbuotojai bei viešbučio svečiai, bet ir miesto bendruomenė. Išskirtinių galimybių švęsti ir bendrauti suteikia parkavimo zonoje įrengta beveik 1500 kv. m ploto pokylių salė be kolonų ir su apželdintu kiemeliu, tiltu sujungtu su bokštu.

Centrinė vertikali judėjimo sistema užtikrina sklandų perėjimą iš vienos zonos į kitą, tuo pat metu išlaikant pastato personalo veiklos efektyvumą ir funkcinių patalpų diskretiškumą. Visi žmonių srautai valdomi apgalvotai išdėstytais liftais.

Trys greitaeigiai liftai sujungia keturias pagrindines fojė – pirmo aukšto, SPA zonos, „Sky“ (lobby erdvės) ir stogo – su viešbučio įėjimu 150 m aukštyje. Bendram keturių biurų ir keturių apartamentų liftų blokui skirta centrinė šachta, o viršutinių aukštų rezidencijoms suprojektuota atskira grupė su galimybe tiesiogiai patekti į rūšį. Iš viso pastate veikia 17 liftų, iš jų penki skirti pastato personalui.

Visa ko pagrindas – dėmesys tvarumui, sveikatai ir technologijoms

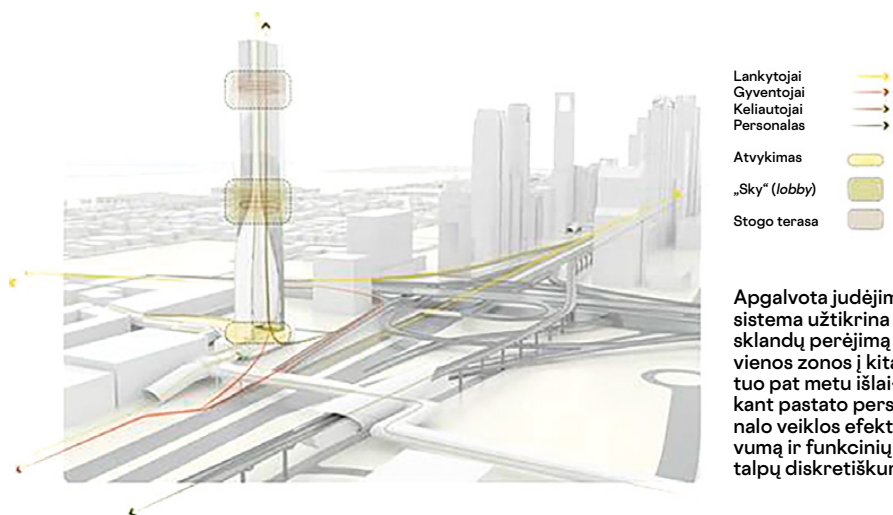
Sveikata, komfortas ir aukštos kokybės eksploatacinės savybės – pagrindiniai „Werner Sobek Green Technologies“ sukurtos sistemos „Gera žmonėms, gera aplinkai“ (*Good for the People, Good for the Environment*) kriterijai. Jais vadovaujantis, „Wasl Tower“ projekte įdiegta įvairių inovacijų energijos vartojimo efektyvumui didinti ir poveikiui aplinkai mažinti.

Pasirinkus įtempiamas perdan-

gas ir hibridinio betono kolonas, sukurtos tvirtos grindys su minimaliu kiekiu vidinių kolonų. Taisant šį, beje, Dubajuje dar nenaudotą, metodą, iš viso sutaupyta 3000 kub. m betono. Visos medžiagos projektui atrinktos pagal jų aplinkosaugines savybes. Naudoti regione kasamas granitas ir aliuminis, perdirbto PET akustiniai skydai bei apdailos medžiagos, kuriose yra mažai lakiųjų organinių junginių (LOJ). Siekiant sukurti patogų mikroklimatą, lauko erdvės apželdintos, jose įrengtos pasyvaus vėsinimo sistemos.

Pastato vėsinimo poreikį, kaip minėta, mažina keraminės fasado lamelės, sugeriančios saulės spindulius, o saulės kolektoriai ir šviesą atspindintys stiklai didina energijos vartojimo efektyvumą. Energiją taupo į dienos šviesą reguluojanti dangoraižio apšvietimo sistema, dar labiau energijos suvartojimą mažina perimetrinis LED apšvietimas, o anglies dioksido pėdsaką silpnina integruota šilumos ir centralizuoto vėdinimo siurblių sistema.

Priimant sprendimus visais atvejais prioritetas buvo teikiamas žmonių sveikatai ir komfortui: įdiegti CO₂ rodikliais grįsti ventiliacijos valdikliai, užtikrintas maksimalus natūralios dienos šviesos srautas, saugi grindų danga ir aiški erdvės orientacija.

Projektu „Wasl Tower“ studija UNS dar kartą patvirtino visada puoselėjanti tikslą diegti naujoves, suteikiančias galimybę kurti į žmones orientuotą aukštos kokybės aplinką.

Unikalus viešbutis

„Wasl Tower“ esančio viešbučio „Mandarin Oriental Downtown Dubai“ architektūrinės koncepcijos ir konkrečių viešbučio reikalavimų suderinamumą užtikrino glaudus viešbučio operatoriaus ir interjerą kūręs Londono studijos „GA Design“ bendradarbiavimas.

Viešbutis suskirstytas vertikaliomis zonomis, sveikatingumo, maitinimo ir renginių erdvės išdėstytos per kelis aukštus. Dizainu išlaikomas aiškus viešosios atvykimo zonos, privačių paslaugų ir bendrų patogumų ryšys. Viešos renginių erdvės, kaip posėdžių salės ir švenčių zonos, įrengtos apatiniuose aukštuose ir yra visiškai prieinamos iš pirmojo aukšto. Šios erdvės atsiveria tiesiai į pirmąjį aukštą ir patrauklų vidinį kiemą.

Viešbučio fojė 35–37 aukštuose suteikiami unikalūs atvykimo patyriai, 61 ir 62 aukštuose vėlyvą vakarą veikiančiose erdvėse atsiveria

nuostabi miesto panorama, o 11 ir 12 aukštuose įrengtame sveikatingumo centre galima pabėgti iš miesto aplinkos ir atsipalaiduoti. Tokiu erdvių išdėstymu mišrios paskirties dangoraižio struktūroje integruoti norimi svetingumo patyriai.

Viešbučio „Mandarin Oriental Downtown Dubai“ projekto autoriai už integruotą požiūrį į architektūrą ir interjerą 2025 m. tapo Artimuosiuose Rytuose rengiamų dizaino meistriškumo apdovanojimų „Identity Design Awards“ kategorijos „Architecture: Hotel“ laureatais.

MONMARIS

IDĖJOS UNIKALIŲ FASADŲ KŪRĖJAMS

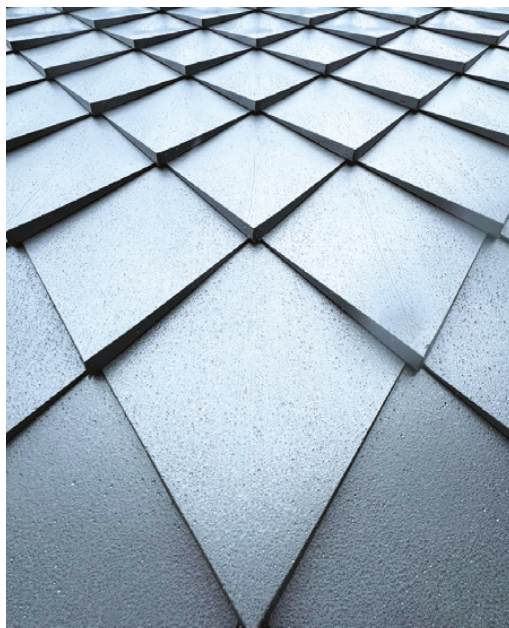
Atskiros, preciziškai išlankstytos detalės sukuria dinamišką šviesos ir šešėlių žaismą, o paslėpta tvirtinimo sistema užtikrina švarų, vientisą fasado vaizdą. Iš klasikinio plieno ir „Cor-ten®“, iš įvairių metalo lydinių – Jūs renkatės, o mes gaminame čerpeles ir lameles: Jūsų norimo pločio, aukščio, spalvų, paviršiaus tekstūros. Kiekvienas projektas pritaikytas prie Jūsų poreikių, ilgaamžis.

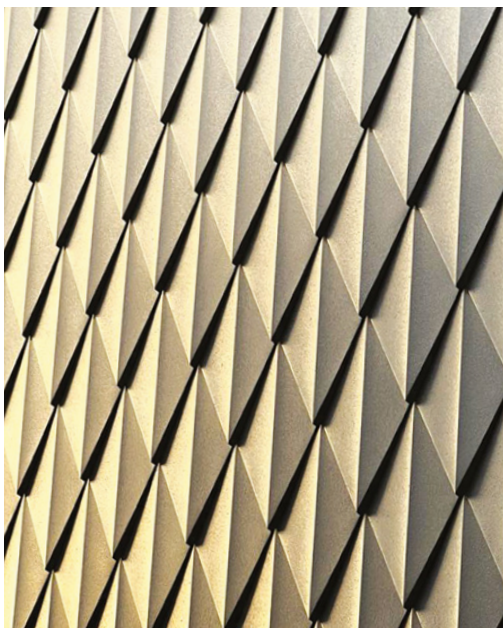
Architektas Mykolas Svirskis

ČERPELĖS: rankų darbo, naujas rakursas – naujas originalus fasado vaizdas.

LAMELĖS: architektūrinė elegancija, kuri suteikia pastatui išskirtinumo ir solidumo.

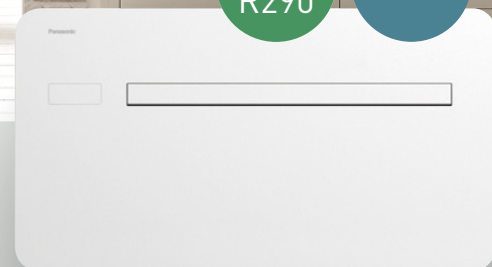
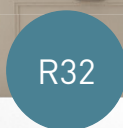
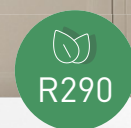
MODERNUS
IR UNIKALUS
DIZAINAS

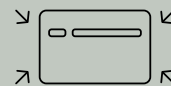
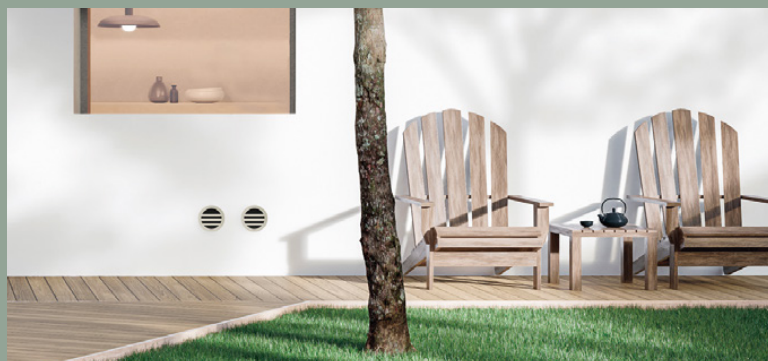
KIEKVIENAS
PROJEKTAS
INDIVIDUALUS

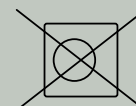
GAMINAMA
PAGAL KLIENTO
POREIKIUS

„RAC Solo“ – oro kondicionierius BE LAUKO BLOKO

VISIŠKAI METALINIS, PLONAS
IR KOMPAKTIŠKAS KORPUSAS.
VOS 16,5 CM STORIO

NĖRA LAUKO BLOKO. TIK DVI
162 MM SKYLĖS SIENOJE*
*202 mm didžiausios galios įrenginiui

NUOLATINĖS SROVĖS
INVERTERIO TECHNOLOGIJA

STRUCTUM

PROJEKTAS

NAMAS

2026

AkzoNobel

SAMSUNG

aliplast
aluminium systems

ERGOVENT

BRASA
BALDU FURNITURA

RUUKKI
Building your tomorrow.

I-WOOD
DENMARK

BWOOD.LI
BY OTTENSTEN

JUNG

Pure Freude
an Wasser

GROHE

STILIAUS ELEMENTAI

Kave Home

KONKURSO DALYVĖ:

Ana Drutel,
dizaino studija „AD interjerai“

BENDRAAUTORĖ:

Alina Ponomar
ana_dru@yahoo.com

VIZIJA

Mūsų studija šį projektą kūrė kaip atsakymą į esminį klausimą: kokia turėtų būti architektūra, kad ne tik tarnautų žmogui ir atlieptų jo poreikius, bet ir būtų atsakinga už aplinką. Mūsų ateities namas – tai žmogaus, technologijų ir gamtos sinergija. Adaptyvi, nuolat besimokanti ekosistema, evoliucionuojanti kartu su žmogumi ir aplinka, numatanti ir atliepanti visų poreikius, padedanti regeneruoti, tausoti ir kurti papildomą vertę.

Partnerių produktai

JUNG. Projekte įdiegti šio gamintojo automatizuotos valdymo sistemos sprendiniai, pažangias išmaniojo namo technologijas ir nepriekaištingą estetišką jungiančios serijos LS 990 gaminiai. Nuo telefono įkrovimo iki sudėtingų ŠVOK klausimų – JUNG visada pasiūlo sprendimą.

AKZONOBEL. Dėl spalvų sodrumo, lengvos priežiūros ir tvarumo pasirinkti dažai „Sadolin Ambiance Pearl“. Labiausiai tiko žemiškas terakotos atspalvis *Clay (10YR 30/200)*, išsiskiriantis architektūrišku charakteriu ir subtilia elegancija. Technologija *HD Color* ilgiau išlaiko sodrią spalvą ir estetišką vaizdą.

ALIPAST. Šios sistemos pasirinktos dėl aukštų šilumos izoliacijos rodiklių, sandarumo ir konstrukcinio patikimumo. Aliuminio profiliai suteikia galimybę įgyvendinti didelio formato stiklinimo projektus, išlaikant stabilumą ir energinį efektyvumą.

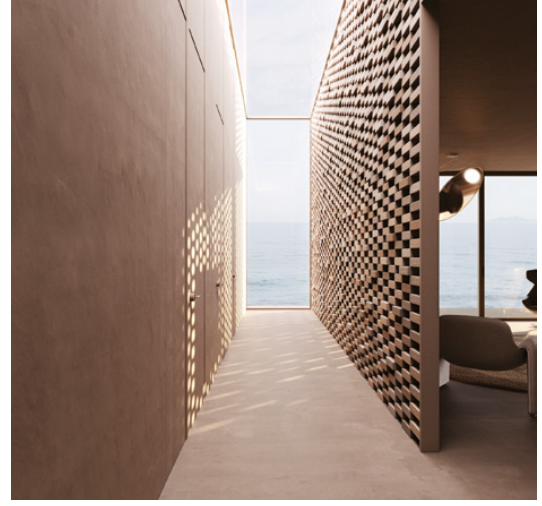
BRASA. Šio projekto sprendimai – lankščios erdvės ir interjero elementai, prisitaikantys prie poreikių bei pokyčių. Aliuminio profilių lentynos, kurias galima keisti ir transformuoti, – ilgaamžiai sprendimai, užtikrinantys funkcionalumą ir estetiką. Naudojant SIBU dekoratyvines plokštes DECO-LINE DISPLAY sukuriamos išraiškingos erdvės.

ERGOVENT. „Lineo“ sprendimai šiame projekte užtikrina precizišką oro paskirstymą ir subtiliai integruotą inžineriją. Lubose sumontuoti linijiniai difuzoriai palaiko tolygų mikroklimatą, akustinį komfortą ir minimalistinę architektūrinę estetiką.

GROHE. Šio gamintojo produkcija pasirinkta dėl pažangių, tikslų valdymą ir efektyvų vandens naudojimą užtikrinančių technologinių sprendimų, kaip „EcoJoy“. Maišytuvai ir dušo sistemos – subtilus komforto ir resursus taupančių technologijų derinys.

OTTENSTEN. Estetiškas ir vizualiai vientisas interjero dizainas šiame projekte kuriamas akustinėmis plokštėmis „Wooddenmark“ su natūralaus lukšto apdaila. Virtuvėje panaudota plokštė „Fibo Kitchen Board Rough Cement“.

RUUKKI. Projekte namo fasadams pasirinkta sistema „Ruukki Primo“ (spalva *Primo Copper Metallic*). Perforuoti fasado sprendimai šiame projekte tampa ne tik estetiniu, bet ir technologiniu elementu, atspindinčiu ateities architektūros kryptį, inovatyvų požiūrį ir pažangius konstrukcinius sprendimus. Aliuminio stogų ir fasadų sistemos kuria lengvą, tačiau tvirtą architektūrinę

raišką, kuriai būdingos švrios linijos ir išskirtinis vizualinis charakteris.

SAMSUNG. Grakštus, unikalus lubinio kondicionieriaus „SAMSUNG 360 Cassette“ dizainas puikiai tinka lakoniškoms erdvėms. Įrenginys užtikrina precizišką mikroklimato kontrolę. Inverterinė technologija, tolygus oro paskirstymas ir tylus veikimas leidžia palaikyti komfortą be vizualinio triukšmo.

STILIAUS ELEMENTAI. Tekstilė šiame projekte tampa ne dekoru, o funkcinė sistema: užuolaidos, apmušalai ir kilimai reguliuoja akustiką, šviesą ir žmogaus taktilinį komfortą, prisitaiko prie įvairių poreikių. Gamintojas „Fischbaher“ jau daug metų eksperimentuoja su perdirbtomis medžiagomis ir siūlo didelį tvarių bei inovatyvių audinių asortimentą.

KAVE HOME. Baldai šiame projekte buvo renkami taip, kad sukurtų vientisą, rafinuotą gyvenimo scenarijų, kuriame interjeras ir eksterjeras susilieja. Subtiliomis ir minimalistinėmis formomis, taktiškėmis medžiagomis, laiko patikrinta estetika formuojama harmoninga ir rami aplinka, kurioje nėra vizualinio triukšmo ir nepatogių sprendimų. Pasirinkti lauko baldai „Chabeli“, lauko staliukas „Rustella“, lauko šviestuvai „Leros“, lova „Arvian“, staliukai „Olin“, krėslai „Melvia“, suoliukas „Compo“, sofa „Blok“, darbo kėdė „Tissiana“, stalo šviestuvai „Nuvira“.

KONKURSO DALYVĖ:

Monika Marozė

monika.lukminaitė1@gmail.com

VIZIJA

Šis „Namas X“ – tai ramybės architektūra, sąmoningas pabėgimas nuo greito miesto tempo į aplinką, kurioje ritmą diktuoja gamta. Miško apsuptyje, prie kūdros su lieptu, architektūra tampa jautriai žmogaus ir kraštovaizdžio tarpininku.

Partnerių produktai

JUNG. Projekte numatyta JUNG KNX išmanioji sistema, suteikianti galimybę subtiliai ir patogiai valdyti apšvietimą, mikroklimatą bei kitas namų funkcijas. Miegamajame interjero nuotaiką subti-

liai papildo serijos LS 990 šlifotos bronzos spalvos šviesos jungikliai ir kištukiniai lizdai.

AKZO NOBEL. Pasirinkti aukštos kokybės dažų sprendiniai, užtikrinantys ilgą atsparų, patvarų ir lengvai prižiūrimą paviršių. Miegamajame ir svetainėje panaudoti dažai „Sadolin Ambiance Royal“, pritaikytas subtilus neutralus tonas *Cotton Flower*.

ALIPLAST. Numatytos aliuminio profilių sistemos, suteikiančios galimybę sukurti plonas, estetiškas ir didelių vitrinų konstrukcijas, maksimaliai atveriančias aplinkos vaizdus ir užtikrinančias aukštą energinį efektyvumą.

BRASA. Šio partnerio sprendimais užtikrinamas subtilus, beveik „nematomas“ funkcionalumas, išlaikant švarią ir minimalistinę architektūrinę išraišką. Svetainėje ir drabužinėje numatytos itališkos profilių sistemos STILL, išsiskiriančios elegantiška estetika, lengvu ir precizišku integravimu į interjero sprendinius.

ERGOVENT. Subtiliai integruojami minimalistiniai plyšiniai difuzoriai išlaiko švarią interjero estetiką. Sprendimai suprojektuoti taip, kad komfortišką mikroklimatą bei tolygų oro paskirstymą užtikrintų išvengiant vizualinio triukšmo erdvėje.

GROHE. Šio gamintojo santechnikos sprendimai – subtili estetikos, funkcionalumo ir pažangių technologijų dermė. Pasirinktas vonios maišytuvas „Grohe Essence“ (spalva *Brushed Hard Graphite*). Jo minimalistinės formos, matinio metalo paviršius ir grafito atspalvis suteikia interjerui modernumo bei elegancijos.

OTTENSTEN. Vonios erdvėje naudojamos subtilios smėlio atspalvio tekstūros sienų plokštės „Fibo 1534 Sand Grande“. Svetainės zonoje už lentynų integruotos sienų plokštės I-WOOD su natūralaus lukšto apdaila, luboms pasirinkti mediniai tašeliai.

RUUKKI. Stogo dangai pasirinkta ilgaamžė minimalistinė šviesiai pilkos spal-

vos sistema „Ruukki Classic“. Valcuotų profilių estetika subtiliai papildo architektūrinius sprendinius ir išlaiko vientisą bei ramų pastato siluetą.

SAMSUNG. Projekte integruoti kondicionavimo sprendimai užtikrina komfortišką mikroklimatą visais metų laikais. Minimalistinio dizaino sistemos subtiliai įsi-

lieja į interjerą, veikia tyliai ir efektyviai.

STILIAUS ELEMENTAI. Medinės žaliuzės suteikia galimybę subtiliai reguliuoti natūralios šviesos srautą ir užtikrinti privatumą. Natūralaus medžio tekstūra interjerui suteikia šilumos bei jaukumo, o minimalistinis dizainas harmoningai papildo erdvės estetiką.

Taip pat numatyti KAVE HOME baldai: stolas „Sashi“, kėdės „Analy“ (spalva *Walnut*), sofas „Alea“, lova „Norlen“, vonios spintelė „Kenta“, krėsliai „Gerald“ ir veidrodis „Shamel“. Kolekcijoje vyrauja natūralios medžiagos ir šilti žemės tonai – medžio tekstūros, minkšti audiniai bei subtilūs matiniai paviršiai, interjerui suteikiantys jaukumo ir vizualinio lengvumo.

KAVE HOME baldai – stolas „Sashi“, kėdės „Analy“ (walnut), sofas „Alea“, lova „Norlen“, vonios spintelė „Kenta“, krėsliai „Gerald“ bei veidrodis „Shamel“. Kolekcijoje vyrauja natūralios medžiagos ir šilti žemės tonai – medžio tekstūros, minkšti audiniai bei subtilūs matiniai paviršiai, kurie interjerui suteikia jaukumo ir vizualinio lengvumo.

KONKURSO DALYVĖ:

Irina Moroz

iminterjeras@gmail.com

VIZIJA

Modernaus minimalistinio stiliaus namo architektūriniai sprendimai ir kruopščiai parinktos detalės kuria vientisą estetinę kalbą bei aiškią gyvenimo viziją. Erdvių išdėstymas natūraliai sujungia skirtingas namo zonas, todėl judėjimas per interjerą tampa sklandžia ir įtraukiančia patirtimi. Interjero atmosferą formuoja išraiškingas medžiagiškumas. Tamsiai pilkas marmuras, šukuoto nerūdijančio plieno paviršiai, šilti rusvi tonai ir natūrali mediena kuria sodrų, tekstūrišką ir vizualiai galingą foną. Virtuvėje nerūdijančio plieno detalės ir tamsintas stiklas subtiliai atspindi šviesą ir kontrastuoja su akmens grindimis, išlaikydami šaltų ir šiltų medžiagų balansą. Kruopščiai parinkti baldai ir apdailos elementai papildo sluksniuotą spalvų bei faktūrų dermę. Namai pritaikytas kasdieniam gyvenimui, tačiau kartu atspindi gyventojų gyvenimo būdą, pomėgius ir praktinius poreikius. Kiekviena detalė čia sujungia ilgaamžiškumą su estetinė verte, o interjeras tampa ne tik funkcinė erdve, bet ir nuoseklaus gyvenimo būdo raiška.

Partnerių produktai

JUNG. Pasirinkti JUNG serijos LS 990 matiniai grafito juodumo jungikliai, išsiskiriantys minimalistiniu dizainu ir aukšta kokybe. Integruota KNX išmanioji sistema leidžia patogiai valdyti apšvietimą bei kitus išmanius namų sprendimus, užtikrinant komfortą ir efektyvumą.

AKZONOBEL. Naudoti „Sadolin Ambiance Royal“ dažai – visiškai matiniai, puikiai dengiantys vidaus sienų ir lubų paviršius. Jie sukuria tolygų, aksominį efektą ir padeda paslėpti smulkius nelygumus. Pasirinkta spalva *Sandy Beach* suteikia erdvei šilto, neutralaus charakterio.

ALIPLAST. „Genesis 75“ aliuminio langų ir durų sistema pasižymi aukšta termoizoliacija, ergonomika ir modernia profilių estetika. Fasado sprendinius papildė „Aliplast Loft View“ akmens paviršių imitacijos apdaila „Qualideco PL-0001“ bei lauko roletai „ZIP Screen“, užtikrinantys komfortą ir apsaugą nuo saulės.

BRASA. Naudojama itališko tiekėjo „Volpato“ vertikali aliuminio profilių sistema „Stili“ – modulinis, lengvai pritaikomas sprendimas įvairioms erdvėms. Integruojamas LED apšvietimas, o papildomi elementai – lentynos, pakabos ir stalčių blokai – leidžia sistemą pritaikyti pagal besikeičiančius poreikius.

ERGOVENT. Projekte naudojami paslėpti difuzoriai RONDO 100, pagaminti iš aplinkai nekenksmingo gipso. Jie montuojami lubose ar sienose, glaistomi ir dažomi kartu su paviršiais, taip išlaikant visiškai vientisą interjero estetiką ir suderinamumą su įvairiomis vėdinimo sistemomis.

GROHE. Naudojami matinės juodos spalvos virtuvės maišytuvai „GROHE Start Edge“, išsiskiriantys praktiškumu ir universaliu dizainu. Vonios kambaryuose integruoti „Essence“ vonios sprendiniai bei „Atrio Private Collection“ trijų skylių praustuvo maišytuvai, pasižymintys elegantiška šlifvoto grafito estetika.

OTTENSTEN. Vonios kambariui vientisumo ir šiuolaikiškos estetikos suteikia FIBO sienų plokštės „4009 Grey-Stone“. Paviršiai kuria subtilų akmens įspūdį ir yra lengvai derinami su kitomis medžiagomis.

RUUKKI. Stogui naudojama 0,60 mm storio plieno dangą „Classic Design C 355 mm – Ruukki 50 Plus“, kurios pažangūs technologiniai sprendimai užtikrina ilgaamžiškumą, patikimumą bei estetišką matinę išvaizdą.

SAMSUNG. Estetiškas ir funkcionalus šio Pietų Korėjos gamintojo oro kondicionierius „WindFree Avant Black“ puikiai įsilieja į interjerą. Lengvai nuimamas priekinis skydelis

palengvina priežiūrą, o sistema užtikrina tolygų ir efektyvų patalpų vėsinimą.

STILIAUS ELEMENTAI. Užuolaidoms pasirinktas olandų gamintojo KOBE kolekcijos VICENZA audinys suteikia interjerui elegantiškumo, jaukumo ir subtilios prabangos pojūtį.

KAVE HOME. Interjerą papildo modulinė „Blok“ sofa, išsiskirianti masyviomis formomis, architektūriškomis linijomis ir žemu siluetu, kuriančiu ramybės pojūtį. Miegamajame naudojamas minimalistinis „Garbet“ šoninis staliukas su cemento paviršiaus tekstūra ir subtiliomis formomis.

KONKURSO DALYVĖ:

Jorė Kriščiūnaitė

jorenium@gmail.com

VIZIJA

Dviejų aukštų gyvenamajame name šiuolaikiškai interpretuojama *Mid-Century* estetika - ne kaip praeities nostalgija, bet kaip ilgaamžė ir tvirti ateities gyvenimo kryptis. Interjero koncepcija grįsta estetinio, funkcinio ir emocinio komforto balansu. Šilti medžio paviršiai, žemės tonai, stiklo blokų akcentai, tekstūriškos medžiagos ir minkštos formos kuria ramią, jaukią ir laikui nepavaldžią aplinką. Erdvėse sąmoningai atsisakoma sterilaus minimalizmo ir kuriama privati, autentiška, žmogui artima atmosfera. Technologijos integruojamos subtiliai: adaptyvus apšvietimas, energiją taupančios sistemos, ergonomiška suplanuota erdvės ir ilgaamžės medžiagos tampa natūralia kasdienio komforto dalimi. Partnerių sprendimai šiame projekte harmoningai papildo architektūrą ir interjerą, prisidedami prie estetikos, tvarumo bei funkcionalumo.

Partnerių produktai

JUNG. Projekte integruota JUNG KNX išmanioji sistema suteikia galimybę patogiai valdyti apšvietimą, klimato kontrolę ir įvairius automatizuotus namų scenarijus. Taip pat naudojami serijos LS metaliniai jungikliai ir kištukiniai lizdai - atsparūs, ilgaamžiai ir subtilios šiuolaikiškos estetikos.

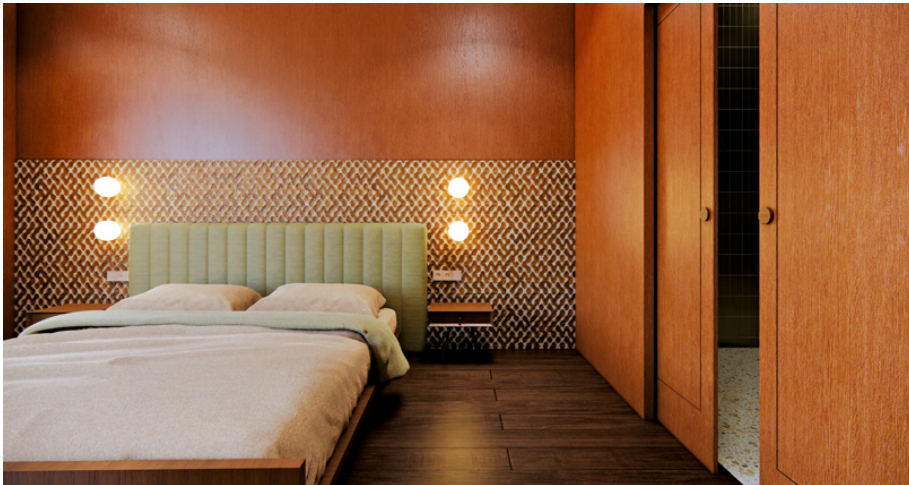
AKZO NOBEL. Sienų dažais „Sadolin Ambiance Brilliant“ (atspalvis G4.04.88) kuriamas subtilus ir ramus fonas, harmoningai papildantis interjero nuotaiką. Visiškai matinė apdaila sugeria šviesą ir suteikia paviršiams estetiško vientisumo. Luboms naudoti „Sadolin Ambiance Diamond“ dažai „Morning Snow“ sustiprina natūralios šviesos pojūtį ir padeda kurti jaukią atmosferą.

ALIPLAST. Langų ir vitrinų sistemoms pasirinkta aliuminio sistema „Genesis 90“,

pasižyminti aukštomis termoizoliacinėmis savybėmis ir konstrukciniu stabilumu. Dideli vitrininiai langai leidžia maksimaliai išnaudoti natūralią šviesą, mažina šilumos nuostolius ir kuria švarią, modernią fasado estetiką.

BRASA. Virtuvėje integruotas LED GOLA II aliuminio profilis su silikoninėmis LED juostomis užtikrina tolygų darbo zonos apšvietimą ir vizualinį švarumą. Vidaus durims pasirinkus paslėptus vyrus KOMBI HYBRID 1019, išlaikomas plokštumos vientisumas bei stabilumas. Miegamajame naudojama slankiojamųjų durų sistema SDS Slido F-Line21 20C su švelnaus uždarymo mechanizmu, o interjerą papildė minimalistinė apšvietimo sistema „Häfele One Cable“.

ERGOVENT. Virtuvėje, svetainėje ir miegamajame į lubas be matomų elementų integruoti priglaidomi linijiniai difuzoriai ERGOVENT LINEO PRO. Jie

užtikrina tolygų oro paskirstymą, komfortišką mikroklimatą ir estetiškai švarią erdvės raišką.

GROHE. Virtuvėje naudojamas maišytuvas „GROHE Red Duo“ tiekia filtruotą ir verdantį vandenį, suteikdamas funkcionalumo bei ergonomiškumo kasdienėje buityje. Vonios kambaryje pasirinktas minimalistinės estetikos trijų dalių potinkinis maišytuvas, išlaikantis vientisą ir subtilų interjero charakterį.

OTTENSTEN. Sienų apdailai pasirinkus plokštes „I-Wood UniPanel“ su na-

tūraliu lukštu, sukuriamas vientisas paviršius su minimaliomis siūlėmis. Natūrali apdaila sustiprina medžiagiškumo pojūtį, gerina akustiką ir leidžia tiksliai integruoti interjero sprendinius. Vonios kambaryje naudojama apdaila „5231 High Gloss Bottle Green“ suteikia erdvei spalvinio gilumo ir subtilų prabangos pojūtį.

RUUKKI. Stogo dangai pasirinktas ypač sandarus ir aukštą komforto lygį užtikrinantis valcinis profilis „Ruukki Classic NextGen“. Storesni plieno lakštai bei akustinis veltinio sluoksnis

pagerina estetiką ir vidaus akustiką. Fasado charakterį formuoja apdaila „Ruukki Design Venice S10 Cor-Ten“, suteikianti pastatui išskirtinį ritmą ir skulptūrišką estetiką.

SAMSUNG. Miegamojo zonoje integruotas ortakinis kondicionavimo sistema „Samsung DUCT S“, užtikrinanti tylų veikimą, tolygų oro paskirstymą, energinį efektyvumą ir suteikianti galimybę paslėpti įrenginius lubose bei išlaikyti vientisą interjero estetiką.

STILIAUS ELEMENTAI. Pasirinktas aukštos kokybės „Fischbacher 1819“ audinys „FERGANA 3028.817“, pasižymintis subtilia tekstūra ir elegantišku kritimu. Šilko bei poliesterio derinys minkštai filtruoja natūralią šviesą, suteikia audiniui stabilų formą ir prisideda prie jaukios bei akustiškai komfortiškos atmosferos kūrimo.

KAVE HOME. Svetainės zonoje pasirinktas kavos staliukas „Tarsel“ iš grūdinto stiklo ir nerūdijančiojo plieno kuria modernios elegancijos ir subtilios prabangos pojūtį. Virš valgomojo stalo integruoti „Balma“ kolekcijos pakabinami šviestuvai suteikia kryptingą, komfortišką apšvietimą bei minkštą šviesos sklaidą.

Ideal Standard

PRISTATO

ŽMOGAUS POJŪČIŲ ARCHITEKTŪRA: VDA studentų idėjos ateities vonios kambariui

„IDEAL STANDARD“ KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS-KONKURSAS „ATEITIES VONIOS KAMBARYS. ŽMOGAUS POJŪČIŲ ARCHITEKTŪRA“ SUBŪRĖ VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS INTERJERO DIZAINO STUDENTUS UNIKALIAI KŪRYBINEI AVANTIŪRAI.

Jaunieji kūrėjai pristatė originalias vonios kambario koncepcijas, atspindinčias aktualią neuroarchitektūros kryptį. Kūrybines dirbtuves vainikavo projektų peržiūra, kompetentinga komisija – doc. Dalius Striukas, doc. Saulius Vinčas, prof. Alvydas Šeibokas ir „Ideal

Standard“ atstovai Deividas Pelenis bei Valdas Povilauskas – išrinko laureatus.

„Ideal Standard“ vertybės, pasak kompanijos kūrybos vadovo Roberto Palombos, – tai laikui nepavaldi estetika, funkcionalus ir emocionalus dizainas bei tikslas aukštos kokybės

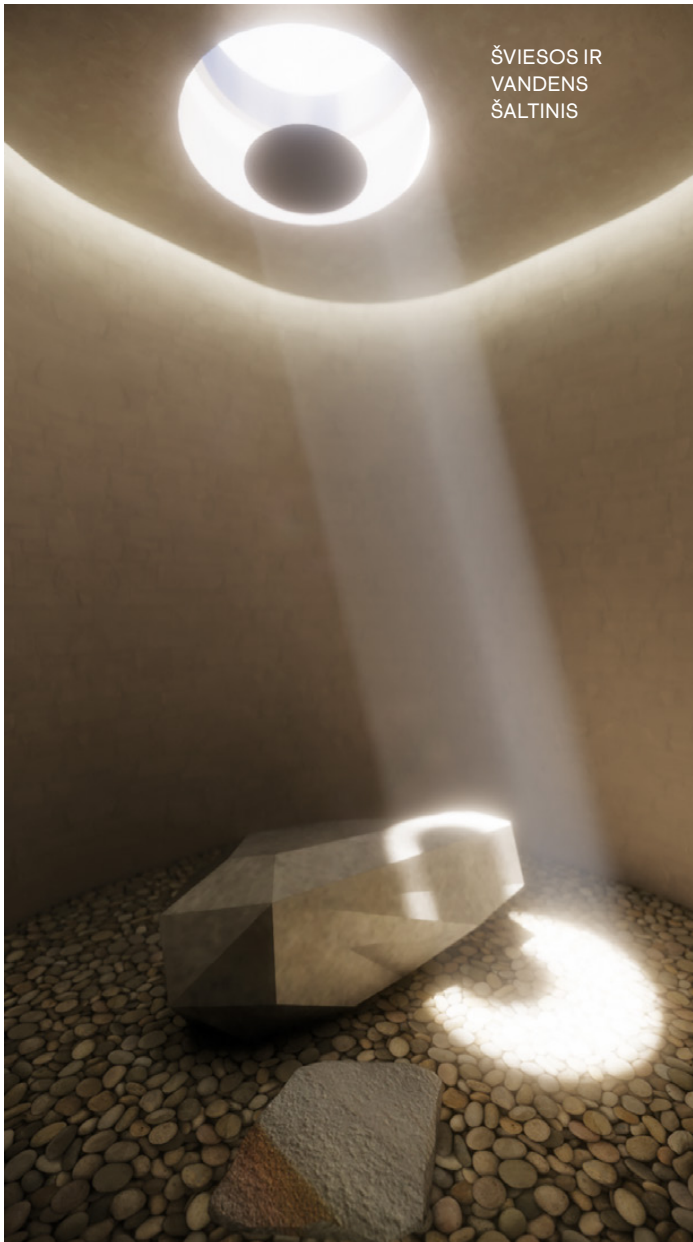
sprendimus padaryti prieinamus kiekvienam. Šis prekių ženklas siekia būti kuo arčiau žmogaus ir atliepti ne tik funkcinius bei estetinius, bet ir emocinius poreikius, – sako D. Pelenis. – Pagal šiuos kriterijus vertinome ir konkurso dalyvių darbus.“

I VIETA - prisitaikanti vonios erdvė

Rusnė Porakytė ir Gerda Bytautaitė sukūrė prisitaikančio vonios kambario koncepciją, orientuotą ne tik į funkciją, bet ir į žmogaus emocinę bei fizinę savijautą. Pagrindinis sprendimas – dušo zonoje įrengta speciali plokštė su jutikliais, kurie per kojų pirštus matuoja pulsą ir deguonies kiekį kraujyje. Įvertinusi surinktą informaciją bei paros laiką, sistema automatiškai parenka individualų dušo ar vonios scenarijų – savijauta gerinama, pasitelkus atitinkamą šviesos, muzikos ir kvapų derinį.

ŠVIESOS IR
VANDENS
ŠALTINIS

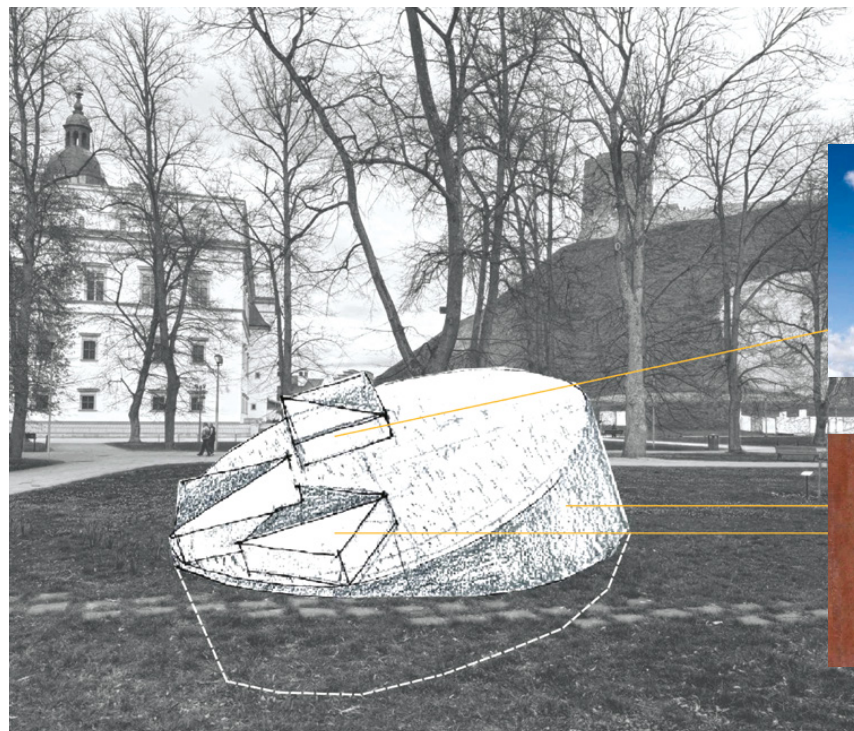
II VIETA - sudvasintas higienos ritualas

Tito Joneliūkščio projektas „NuoDėmė“ – tai erdvė, skirta atsikratyti dienos įtampos arba pasisemti energijos būsimiems iššūkiams. Čia kasdienė higienos rutina transformuojama į dvasinį ritualą. Tarp natūralių medžiagų, sėdint ant šildomo akmens, šviesos ir vandens srovės atgaivina kūną bei mintis. Šie taktiliniai ir sensoriniai potyriai, įkvėpti gamtos ir saulės spindulių, prasiskverbiančių pro medžių šakas (*god rays*), kviečia žmogų sustoti, nusiraminti ir atkurti ryšį su savimi.

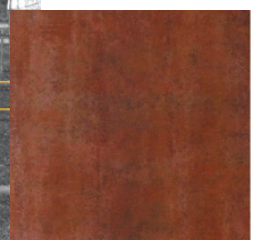

III VIETA - viešasis vonios kambarys senamiestyje

Emilijos Kazakevičiūtės, Rugilės Kateivaitės ir Rojaus Stankevičiaus projektas „Iškyšulys“ – tai įvietintas viešasis tualetas-vonios kambarys Vilniaus senamiestyje. Objektas – tarsi nupjauta ir žemėje įstrigusi Gedimino bokšto viršūnė. Apskritame plane integruoti plieniniai kubai su skirtingų funkcijų patalpomis. Virš žemės iškilę tūriai įleidžia natūralios šviesos, o veidrodinis stiklas kuria vizualinį ryšį su aplinka išlaikant privatumo pojūtį. Taip vonios kambarys tampa ne tik funkcinė erdvė, bet ir miesto identiteto dalimi.

VEIDRODIIS
STIKLAS

KORTENAS

unminimal

Jūsų ramybės oazė viduje

Lukšio g. 32, Vilnius. Domus galerija

NAMAS NETURI RIBŲ

Jūsų laisvės erdvė lauke

www.unminimal.lt

JUNG Architecture Talks jau Lietuvoje!

Šių metų gegužės 14 d. JUNG pakvietė architektų ir interjero dizainerių bendruomenę į pirmąkart Lietuvoje organizuojamą prestižinį tarptautinį renginį **JUNG Architecture Talks**. Vilniaus MO muziejus jo metu tapo ne tik profesinių diskusijų, bet ir tarptautinių pažiūrų bei kūrybinių idėjų mainų erdve.

JUNG Architecture Talks – tarptautinis renginių ciklas, jau daugiau kaip du dešimtmečius įvairiuose pasaulio miestuose suburiantis architektus bei interjero dizainerius diskutuoti apie aktualiausias erdvių kūrimo, estetikos ir šiuolaikinio gyvenimo tendencijas.

Šiomet toks renginys pirmąkart vyko ir MO muziejuje Vilniuje, jo tema – „Designing with Color“. Diskusijų dalyviai ir pranešimų autoriai nagrinėjo spalvos reikšmę architektūroje bei interjere: kaip spalva formuoja erdvių identitetą, kuria emociją, atmosferą ir veikia žmogaus potyrius. Tema pasirinkta neatsitiktinai – spalva šiandien architektūroje tampa ne tik estetiniu sprendimu, bet ir svarbiu įrankiu kuriant funkcionalias, jautrias bei ilgaamžes erdves.

Renginyje pranešimus skaitė tarptautiniu mastu pripažinti architektūros ir dizaino profesionalai:

Aurelija Slapikaitė-Jurkonė – Vilniuje reziduojanti interjero architektė ir „A-Form Studio“ įkūrėja, kurios kūrybai būdinga aiški struktūra, konceptualumas ir dėmesys ilgalaikiai erdvių vertei. Architektė kuria privačių, visuomeninių bei valstybinių objektų projektus, visada daug dėmesio skirdama žmogaus santykiui su erdve;

Fabian Freytag – Berlyno architektas ir dizaineris, žinomas dėl ekspresyvių, drąsaus kolorito sensorinių interjerų ir savo kūryboje derinantis architektūrą, meną bei technologijas. 2025 m. jis buvo įtrauktas į prestižinį AD100 sąrašą ir pripažintas „Ambiente Designer of the Year“;

Peter Ippolito – vienas iš žinomos Vokietijos architektūros studijos „Ippolito Fleitz Group“ įkūrėjų. Tarptautiniais projektais ir holistiniu požiūriu į architektūrą, interjerą bei komunikaciją garsėjančios studijos darbai pelnė šimtus tarptautinių apdovanojimų.

Vakarą moderavo architektė **Dijane Slavic** – tarptautinės architektūros komunikacijos ekspertė, nuo 2017 m. vadovaujanti tarptautinės architektūros komunikacijos kryptčiai JUNG kompanijoje. Ji jau ne vienus metus moderuoja **JUNG Architecture Talks** renginius skirtingose šalyse, kuruoja architektūros diskusijas, parodas bei tinklalaidės, o savo veikloje daug dėmesio skiria architektūros, technologijų ir žmogaus potyrių santykiui.

Gabrieliaus Jauniškio nuotr.

Planuojama, kad **JUNG Architecture Talks** Lietuvoje taps kasmečiu renginiu ir vyks kartą per metus, kiekvieną kartą pristatydamas aktualias architektūros ir dizaino temas kartu su Lietuvos ir užsienio profesionalais.

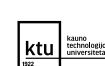

JUNG

STRUCTUM

IŠMANUSIS MIESTAS 12

STRUCTUM

Konkurso vertinimo komisija

Kęstutis Vanagas

„YIT Lietuva“ generalinis direktorius, aktyviai prisidedantis prie modernių ir tvarių miestų plėtros Lietuvoje. Jo veikla orientuota į inovatyvių gyvenamųjų ir verslo erdvių kūrimą, formuojant ateities miestų aplinką ir gyvenimo kokybę.

Simonas Gentvilas

Lietuvos Seimo narys, priklausantis Aplinkos apsaugos komitetui, aktyviai dalyvaujantis formuojant tvarios miestų plėtros ir klimato politiką. Jo veikla orientuota į aplinkai draugiškų sprendimų skatinimą ir ateities miestų kūrimą.

Ceylan Belek Ombregt

Kraštovaizdžio architektė ir tyrėja, įmonės „Martha Schwartz Partners“ vadovaujančioji partnerė, kurianti inovatyvius ir tvarius viešųjų erdvių bei urbanistinio kraštovaizdžio sprendimus. Jos veikla orientuota į klimato kaitai atsparios, žmogaus ir miesto harmoniją užtikrinančios aplinkos formavimą.

Gianfranco Toso

Studijos FUKSAS vyriausiasis architektas, prisidedantis prie išskirtinių tarptautinių architektūros ir urbanistikos projektų kūrimo. Jo veikla orientuota į inovatyvią, tvarią architektūrą ir ateities miestų vizijų formavimą.

Šilalės r. „Pajūrio parko“ teritorijos atgaivinimas

KONKURSO DALYVĖS:

Kotryna Mickutė ir
Vakarė Raškauskaitė, „KoVa“

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Šilalės r. „Pajūrio parko“
teritorijos atgaivinimas

DARBO VADOVĖ:

Vilija Daugėlaitė

V. Raškauskaitė ir K. Mickutė, pristatančios kaip komanda „KoVa“, nusprendė atgaivinti Šilalės rajono „Pajūrio parko“ teritoriją ir sustiprinti vietos rekreacinį, kultūrinį bei socialinį potencialą. Teritorijos pasirinkimą lėmė šalia tekanti Jūros upė, natūralus kraštovaizdis bei noras pažinti Žemaitijos regiono identitetą, o įkvėpimu tapo galimybė šioje 11 ha teritorijoje sukurti šiuolaikišką ir bendruomenei atvirą viešąją erdvę, kurioje dera gamta, istorija ir išmanūs sprendimai.

Didžiausias iššūkis – jautriai suderinti istorinį vietos charakterį su šiuolaikine infrastruktūra ir naujomis funkcijomis. Šiuo metu teritorijai trūksta aiškios funkcinės struktūros, turizmui pritaikytų sprendimų ir kokybiškų viešųjų erdvių. Taip pat vietovės potencialas nepanaudojamas kultūrinei, edukacinei ir rekreacinei veiklai, kuri galėtų stiprinti vietos bendruomeniškumą ir pritraukti lankytojų.

Projektu siekiama sukurti gyvą, tvirtą ir visais metų laikais veikiančią erdvę, orientuotą į aktyvų poilsį, edukaciją ir ryšį su gamta. Numatyta formuoti vietą, kuri skatintų skirtingų amžiaus grupių bendravimą, teiktų įvairių potyrių ir galimybių kokybiškai leisti laisvalaikį. Autorės taip pat puoselėja tikslą į šiuolaikinę aplinką subtiliai integruoti kadaise čia buvusio Povstanskių šeimos dvaro istoriją.

Teritorijoje planuojamos aktyvaus ir pasyvaus poilsio zonos, pėsčiųjų bei dviračių takai, pavėsinės, sodai, bendruomeninės susibūrimo vietos ir amfiteatras renginiams, taip pat numatoma vaikų žaidimų aikštelių, interaktyvių edukacinių erdvių bei išmaniųjų infrastruktūros sprendimų (apšvietimo sistemos, informaciniai stendai) su tvariais elektros energijos šaltiniais. Projektas orientuotas į vietos bendruomenę, šeimas, jaunimą, senjorus, turistus bei aktyvaus laisvalaikio mėgėjus ir išsiskiria šiuolaikinių infrastruktūros sprendimų bei istorinio konteksto derme, vientisa architektūrine estetika. Siekiama sukurti ne tik funkcionalią viešąją erdvę, bet ir emocinį ryšį su vieta – tokią aplinką, kurioje lankytojai galėtų pažinti teritorijos istoriją, pajusti gamtos artumą ir atitraukti nuo kasdienio miesto tempo.

Klaipėdos žiemos uosto konversija

KONKURSO DALYVĖ:

Auksė Rusytė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Klaipėdos žiemos uosto konversija

DARBO VADOVAI:

Dalia Dijokienė ir
Artūras Mažeika

A. Rusytė Klaipėdos žiemos uosto teritorijos konversijos projektu siekia atkurti miesto ir vandens ryšį bei sukurti gyvybingą viešųjų erdvių sistemą. Autorės pasirinkimą lėmė išskir-

tinis teritorijos charakteris – ši Lietuvos uosto erdvė turi stiprų istorinį ir urbanistinį potencialą. Įkvėpimu tapo uosto vandens prieigos, išlikę kultūros paveldo objektai bei galimybė regeneruoti istorinį urbanistinį sluoksnį, integruojant jį į šiuolaikinę miesto struktūrą.

Pagrindinis iššūkis – didelio mastelio erdvių suvaldymas ir jų pritaikymas žmogui. Teritorijoje svarbiausiu prioritetu tampa ne intensyvus užstatymas, o kokybiškų viešųjų erdvių kūrimas bei ryšių su miestu formavimas. Šiuo metu teritoriją nuo miesto skiria urbanistinis ir pramoninis barjeras, ribojantis gyventojų prieigą prie vandens. Taip pat aktuali kultūros paveldo objektų integracijos problema bei poreikis išsaugoti vietos identitetą sparčiai kintančioje miesto aplinkoje.

Projekto idėja – regeneruoti istorinį Klaipėdos urbanistinį sluoksnį ir sukurti šiuolaikišką bei organišką viešųjų erdvių sistemą. Siekiama sukurti gyvybingą teritoriją, kurioje vanduo taptų pagrindiniu miesto potyrių elementu, o viešosios erdvės skatintų bendruomeniškumą ir miesto gyvybingumą. Projekte daug dė-

mesio skiriama kultūros paveldo objektų išsaugojimui, jų integracijai į naują miesto struktūrą ir savito Klaipėdos identiteto formavimui.

Teritorijoje numatoma įvairialypė programa, orientuota į įvairias socialines grupes – miestiečius, jaunimą, šeimas, kūrėjus ir miesto svečius. Projektuojamos viešosios rekreacinės, renginių ir laisvalaikio erdvės, vaikų žaidimų, kultūrinės ir meninės veiklos zonos, bendruomeniniai ir administraciniai centrai. Organinės formos ir minkštos urbanistinės jungtys kuriamos siekiant suartinti žmogų su vandeniu bei sukurti tvirtą miesto ir uosto santykį.

Projekto išskirtinumas – prioritetas viešųjų erdvių kokybei, o ne intensyviai užstatymui. Skirtingai nei daugelyje Europos uostų konversijos projektų, čia siekiama formuoti atvirą erdvinę struktūrą, kurioje svarbiausias tampa žmogaus santykis su vandeniu, istoriniu kontekstu ir miesto aplinka. Šis projektas – alternatyvus uosto plėtros modelis, kuriame derinama kultūrinė, socialinė ir urbanistinė vertė, o naują Klaipėdos panoramą formuoja šlaitinių stogų ir uosto kranų siluetai.

Sudeikių kempingo teritorijos konversija į sveikatinimo ir poilsio centrą

KONKURSO DALYVĖ:

Jolanta Banevičiūtė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Sudeikių kempingo teritorijos konversija į sveikatinimo ir poilsio centrą

DARBO VADOVAS:

Linas Naujokaitis

J. Banevičiūtė, Sudeikių kempingo teritoriją transformuodama į sveikatinimo ir poilsio centrą, siekia išsaugoti gamtinį vietovės charakterį ir ryšį su miestelio identitetu. Teritorijos pasirinkimą lėmė išskirtinė jos vieta kraštovaizdžio ir urbanistinio konteksto požiūriu bei galimybė spręsti ne tik architektūrinius, bet ir erdvinius bei socialinius klausimus. Autorę įkvėpė asmeniniai potyriai šioje vietoje – kuriamos vizijos pagrindu tapo ramybė, gamtos artumas ir vietovės atmosfera.

Vienas svarbiausių iššūkių – jautriai valdyti didelę teritoriją, kartu išsaugant gamtos dominavimą ir darnų santykį su aplinka. Siekiama prisitaikyti prie vietovės kraštovaizdžio, miestelio charakterio bei kultūrinio konteksto, vengti architektūrinio kontrasto su esama aplinka. Taip pat svarbu išlaikyti vietos identitetą ir sustiprinti ryšį su regionui būdingomis tradicijomis.

Autorės tikslas – sukurti erdvę, perteikiančią vietos tapatybę per architektūrą, medžiagiškumą ir subtilias kultūrines nuorodas. Daug dėmesio skiriama vietovės istorijai, amatams bei gamtinei aplinkai, siekiama formuoti jaukią ir bendruomenišką atmosferą. Teritorija taps svarbia ne tik poilsio, bet ir bendruomenės susibūrimo vieta, nauju lankytojų traukos centru, atskleidžiančiu šios vietovės išskirtinumą.

Teritorijoje išlaikoma pagrindinė poilsio funkcija, papildyta bendruomeninėmis ir kultūrinėmis erdvėmis – biblioteka, nedideliu muziejumi, koncertų sale ir restoranu. Taip pat planuojamos ramybės, meditacijos ir poilsio zonos bei nakvynės vietos norintiems ilgiau čia pabūti lankytojams. Projekte integruojama tradicinė šiai vietai būdinga veikla – žvejyba, pirtys, poilsis prie vandens ir kitos su gamta susijusios pramogos. Erdvė orientuota tiek į vietos bendruomenę, tiek į turistus ir poilsiautojus, todėl numatoma aktyvi veikla visais metų laikais.

Išskirtinis projekto bruožas – jautrus vietos identiteto interpretavimas, pasiūlytas architektūrą ir erdvinę raišką. Pastatų tūriuose ir konstrukcijose integruojami vietos amatams būdingi motyvai – žvejų tinklus primenančios struktūros tampa svarbia architektūrine detale, stiprinančia ryšį su vietos kultūra ir istorija. Siekiama sukurti aplinką, kurioje lankytojai galėtų pajusti gamtos ramybę, bendruomeniškumą ir autentišką vietos dvasią.

STRUCTUM PORTALAS

WWW.STRUCTUM.LT

Portalas į architektūros, statybų, inžinerijos
ir infrastruktūros naujienų pasaulį

26 | 06 | 04

The Green Framework:

- *Tvarumas*
- *Biomiesto Architektūra*
- *Ekosferos Vizija*

Šiuolaikiniai miestai priėjo transformacijos ribą - tradicinę urbanistinę struktūrą keičia tvarios ir gyvybingos intelektinės ekosistemos. Per konferenciją kviesime verslo, architektūros ir technologijų lyderius susitelkti į biomiesto architektūros principus - inovatyvius statybos sprendimus, integruotą ekologinę infrastruktūrą ir urbanistines strategijas, kuriančias harmoningą žmogaus, miesto ir gamtos ryšį. Skatinsime keistis patirtimi ir pasidalyti vizija, kaip tvarumas gali tapti kiekvieno miesto gyventojų atsakomybe ir viso miesto konkurenciniu pranašumu ateities ekonomikoje. Aiškinsimės, kaip ekosferos vizija gali tapti realiu investicijų, inovacijų ir darnios miesto plėtros katalizatoriumi, kokios pažangios technologijos ir kūrybiniai sprendimai gali transformuoti miestus į žalias, gyvybingas ir efektyvias urbanistines sistemas (*The Green Framework*).

Helle Juul

Tarptautinės urbanistinės plėtros asociacijos prezidentė, Juul Frost Architects bendraįkūrėja ir architektė

PRANEŠIMO TEMA

Health First: The New Design Paradigm

Dainius Čepurna

UNITECTUS architektas

PRANEŠIMO TEMA

**Tvarumo sprendiniai verslo centre „Sąvaržėlė“.
Vizijos ir realizacija**

Arūnas Liola

ARCHES studijos partneris, architektas

PRANEŠIMO TEMA

Žmogus ir gamta. Tyli architektūra - „Sanctum“

Agnė Sitkevičiūtė

DALUX Baltijos regiono vadovė

PRANEŠIMO TEMA

Duomenų reikšmė tvarumo kontekste

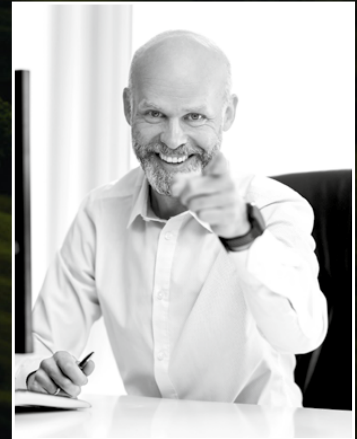

Giedrius Zubrickas

UAB Molinė Siena (MOLINĖ) vadovas

PRANEŠIMO TEMA

Tvarumo ekonomija: MOLIS

Linas Kėvelaitis

REYNAERS ALIUMINIUM vadovas Lietuvoje

PRANEŠIMO TEMA

Kur slypi tikrasis tvarumas? Nuo projekto iki utilizavimo

Statybų technologijos: nebe konkurencijos, o išlikimo klausimas

Balandžio 23 d. Vilniuje, parodų ir kongresų centre „Litexpo“, vykusios statybų verslo parodos RESTA metu žurnalas STRUCTUM pakvietė į tinklalaidės „DnA+“ diskusiją viena aktualiausių šiandienos temų – technologijų vaidmuo nekilnojamojo turto (NT) ir statybų sektoriuje.

Technologijos sparčiai keičia ne tik mūsų kasdienybę, bet ir statybų bei NT rinką. Skaitmenizacija, išmanūs sprendimai, duomenų valdymas daro tiesioginę įtaką projektų kokybei, įgyvendinimo laikui ir turto vertei.

Apie tai ir diskutavo į tinklalaidės „DnA+“ diskusiją susirinkę įvairių sričių ekspertai: architektas, architektūros studijos „Arches“ partneris ir VGTU profesorius dr. Edgaras Neniškis, Lietuvos statybininkų asociacijos prezidentas Dalius Gedvilas, aplinkosaugos ir tvarumo ekspertė, profesorė dr. Žaneta Stasiškienė, „JUNG Vilnius“ vadovas Raimundas Skurdenis, „ARKANCE Lithuania“ vykdomoji di-

rektorė Renata Jočienė ir UAB „Aša“ direktorė Živilė Vaitkūnienė. Skirtin-gos jų patirtys leido į technologijų vaidmenį pažvelgti iš architektūros, statybos, inžinerijos, skaitmenizacijos ir tvarumo perspektyvų.

Technologijos - jau nebe pasirinkimas

Diskusijoje dalyvavę ekspertai sutarė: technologijų integracija šiandien nebėra pasirinkimas. Tai būtinybė, lemianti tiek sektoriaus konkurencingumą, tiek jo gebėjimą prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų.

Lietuvos statybininkų asociacijos prezidentas D. Gedvilas pabrėžė,

kad technologijų diegimas yra neišvengiamas siekiant išlaikyti sektoriaus efektyvumą. „Šiandien statybų sektoriuje nėra kitos alternatyvos – turime didinti efektyvumą ir našumą. Tai galima pasiekti tik pasitelkiant technologijas“, – sakė jis.

Nuo braižymo lentos iki skaitmeninių modelių

Architektas dr. E. Neniškis atkreipė dėmesį į technologijų evoliuciją architektūroje – nuo braižymo lentų iki pažangių skaitmeninių įrankių. Vis dėlto, pasak jo, nepaisant technologinės pažangos, esminis kūrybinis pagrindas išlieka nepakitęs.

„Technologijos keičia darbo įrankius, tačiau pats architektūrinio mąstymo pamatas – idėja, gimstanti ranka ant popieriaus, – išlieka svarbus ir šiandien“, – teigė architektas.

Skaitmenizacija be kokybės – bevertė

Skaitmenizacijos svarbą akcentavo ir „ARKANCE Lithuania“ vykdomoji direktorė R. Jočienė, išskyrusi duomenų kokybės reikšmę.

„Jei BIM modeliai kuriami netinkamai, sukaupti duomenys tampa beverčiai ir negali būti efektyviai naudojami viso projekto gyvavimo ciklo metu“, – pabrėžė ji.

Tvarumas – daugiau nei aplinkosauga

Tvarumo klausimą diskusijoje iškėlusi profesorė Ž. Stasiškienė atkreipė dėmesį, kad technologijų vertė turėtų būti vertinama kompleksiskai.

„Tvarumas nėra vien aplinkosauga. Tai sprendimų visuma. Svarbiausios yra tos technologijos, kurios sukuria didžiausią bendrą naudą“, – teigė tvarumo ekspertė.

Didžiausia klaida – per vėlai priimti sprendimai

„JUNG Vilnius“ vadovas Raimundas Skurdenis akcentavo išmaniųjų sprendimų diegimo praktinius iššūkius.

„Didžioji dalis pastatų inžinerinių sistemų yra apgalvojamos per vėlai, todėl nepanaudojamas visas technologijų potencialas“, – sakė jis.

Technologijos jau formuoja turto vertę

Diskusijoje taip pat buvo aptarta, kad inovacijos šiandien daro tiesioginę įtaką ne tik statybos procesams, bet ir NT vertei. Modernūs, technologijomis aprūpinti pastatai yra patrauklesni tiek nuomininkams, tiek investuotojams ir ilgainiui didėja jų konkurencingumas rinkoje.

Ateitis priklauso nuo gebėjimo prisitaikyti

Nepaisant akivaizdžios technologijų naudos, sektorius vis dar susiduria su iššūkiais – nuo skaitmenizacijos lygio netolygumo iki žinių ir kompetencijų trūkumo. Ekspertai pabrėžė, kad sėkminga sektoriaus ateitis priklausys nuo gebėjimo ne tik diegti inovacijas, bet ir jas sistemiskai integruoti.

Apibendrinant diskusiją, galima teigti, kad technologijos statybų sektoriuje jau peržengė konkurencinio pranašumo ribas ir tapo būtina sąlyga efektyviai veiklai. Ateityje jų svarba tik didės, o didžiausią vertę kurs tie sprendimai, kuriais bus užtikrinama technologinės pažangos, tvarumo ir realių vartotojų poreikių dermė.

Milan Design Week 2026: tarp estetikos ir tikrumo

Kasmet vieną savaitę Milanas tampa naujų dizaino krypčių, idėjų ir nuojautų apie rytojaus gyvenimą epicentru, kuriame rungtis kūryba ir komercija, autentiškumas ir vizualinis triukšmas. Šių metų „Milan Design Week“ įspūdziais su STRUCTUM dalijasi, vyraujančias dizaino tendencijas ir tai, kas iš tiesų svarbu, aptaria architektė **Aistė Kuncevičiūtė-Gudeliene**, studijos „AIAI architects“ įkūrėja.

Agata Stupakova

„Milan Design Week“ dažnai vadinama dizaino pasaulio meka. Šiemet tai vis dar buvo juntama ar šį jausmą nustelbė pernelyg didelis komercializavimas?

„Milan Design Week“ vis dar išlaiko dizaino pasaulio mekos statusą, tačiau šiandien jis jau gerokai kitoks nei prieš dešimtmetį. Šiemet buvo labai aiškiai juntamas tikro dizaino turinio ir stiprėjančio komercinio sluoksnio skirtumas. Vienur matai labai stiprų darbą, kuriame viskas, ir medžiagos, ir tekstūros ir bendra erdvės nuotaika, apmąstyta, o kitur – labiau įspūdingą reginį, sukurtą socialiniams tinklams. Kartais apimdamo jausmas, kad kai kurios instaliacijos kuriamos pirmiausia galvojant apie nuotrauką, o tik tada – apie realius žmogaus potyrius. Vis dėlto Milanai išlieka vieta, kur per vieną savaitę galima pamatyti kryptis, kurios po kelerių metų taps pasaulinėmis tendencijomis. Todėl šiandien Milane svarbiausia atsirinkti tai, kas iš tiesų turi išliekamąją vertę, užuot bandžius pamatyti viską. Taip pat buvo labai aiškiai juntama, kad dizainas

tampa vis labiau susijęs su skirtingomis kūrybos sritimis – į „Milan Design Week“ aktyviai įsitraukia mados namai, technologijų įmonės ir meno galerijos. Kartais taip pasiekiami labai įdomių rezultatų, o kartais dizainas tampa tik fonu prekių ženklui populiarinti. Man atrodo, būtent šis kontrastas šiandien geriausiai apibūdina dizaino miestą Milaną.

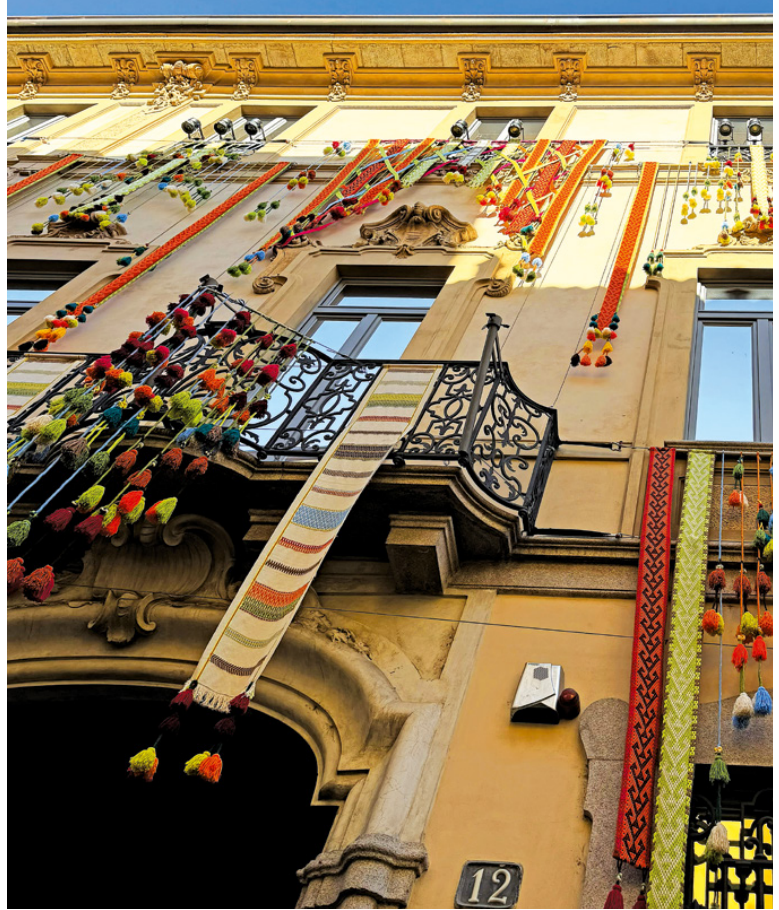
Kurios parodos ar instaliacijos padarė stipriausią emocinį ar profesinį įspūdį ir kodėl?

Didžiausią įspūdį paliko ne konkretūs objektai, o pačios erdvės ir atmosfera. Labiausiai įsiminė projektai, eksponuoti istoriniuose pastatuose, – ten dizainas įgyja visai kitą svorį. Buvo labai įdomu stebėti, kaip šiuolaikiniai objektai įkomponuojami ir keičia nuotaiką istoriniuose paveldo objektuose, tarp apleistų sienų, senų konstrukcijų ir natūralios šviesos kontekste. Tokios erdvės atrodė gyvos, šiltos ir daug artimesnės žmogui. Stipriausi buvo tie projektai, kuriuose nebuvo perteklinio dekoru, – svarbiausia buvo proporcijos, me-

džiagos, šviesa ir detalės. Įdomiausi projektai – tie, kur svarbu ne tik vaizdas, bet ir pojūtis: šviesa, garsas, šešėlis, paviršių tekstūra, medžiagos svoris bei istorija. Tokiose patyriminėse erdvėse žmogų veikia ne tik vaizdas, bet ir pati atmosfera – šviesa, garsas, mastelis, medžiagos.

Ar matėte kokią nors tikrą inovaciją, ne tik gražiai supakuotą seną idėją?

Didžiausia inovacija šiemet buvo ne technologinis efektas, o požiūris į ilgaamžiškumą. Įdomiausi atrodė sprendimai, kurių autoriai galvojo apie pritaikymą, pernaudojimą, medžiagos ilgaamžiškumą ir žmogaus komfortą. Daug kas kalba apie tvarumą, bet ne visi tai realiai integruoja į projektavimą. Šiemet buvo juntama, kad dalis kūrėjų jau pereina nuo deklaracijų prie realių sprendimų – modulinių elementų, perdirtų medžiagų, lengviau restauruojamų objektų. Ir, svarbiausia, visa tai jau nebeatrodo kaip kompromisas su estetika. Tai tampa pridėtine produkto verte. Taip pat buvo įdomu žiūrėti, kaip integruojamos technologijos. Jos ne-

bėra tokios akivaizdžios. Anksčiau inovacija dažnai reiškė ekraną, interaktyvumą ar futuristinį efektą, o dabar ji dažniau slypi pačiame sprendinyje – konstrukcijoje, parinktoje medžiagoje ar funkcijoje, pritaikytoje prie žmogaus poreikių.

Kokia viena tendencija jus įkvėpė, o kokia, priešingai, sukėlė abejonių ar net nuovargį?

Labiausiai įkvėpė šiltesnė, žmogiškesnė dizaino ir sprendinių kalba. Atsiųgėrimas į žmogų, istoriją, tradiciją, vertybes bei patį kūrėją. Į tai, kas jau buvo sukurta, o šiandien apvilkta nauju rūbu. Po ilgo sterilių interjerų periodo labai juntamas grįžimas prie tekstūros, minkštesnių formų, natūralių paviršių ir netobulumo estetikos. Šiemet buvo daugiau ramybės, mažiau demonstratyvumo. Interjerai tapo gyvesni, šiltesni, daugiau dėmesio skiriama žmogaus savijautai. Architektą ar dizainerį galėjo varginti nebent pasikartojančios trumpalaikės tendencijos ar vizualinis perteklius be koncepcijos. Tokių šiais metais tikrai buvo nemažai. Kai kurios erdvės buvo labai efektingos, tačiau labiau priminė performansą nei objektą ar erdvę žmogui. Kartais atrodė, kad instaliacijos tiesiog bando viena kitą „perrėkti“ – kuo ryškiau, kuo garsiau, kuo įspūdingiau. Ilgainiui tokios erdvės pradeda varginti ir emociškai, ir vizualiai.

Tvarumas - vis dar reali kryptis Milane, o gal jis jau tampa labiau rinkodaros šūkiu nei tikru veiksmu?

Tvarumo tema Milane vis dar labai stipri, tačiau jau aiškiai matyti realaus požiūrio ir rinkodaros skirtumas. Vieni iš tiesų kalba apie gamybos procesus, ilgaamžiškumą, medžiagų kilmę ir pernaudojimą. Kiti tvarumą supranta labiau kaip estetikos kryptį – natūralias spalvas, grubius paviršius ir eco komunikaciją. Man atrodo, auditorija tampa vis jautresnė tam skirtumui. Vien gražios istorijos šiandien nebepakanka. Taip pat vis daugiau kalbama apie ilgalaikį emocinį ryšį su daiktais ir erdve – objektas ar aplinka turi būti kuriami taip, kad žmogus nenorėtų jų pakeisti po kelerių metų. Man atrodo, šiandien tai tampa viena svarbiausių dizaino ir architektūros temų.

Kur vyko įdomiausi dalykai - oficialiose parodose ar užkulisiuose, mažesnėse erdvėse ir improvizuotuose renginiuose?

Įdomiausi atradimai tradiciškai vyko ne pagrindinėse parodų salėse tarp tvarkingai išdėstytų paviljonų sienų. „Salone del Mobile“ yra viena svarbiausių dizaino industrijos parodų, tačiau tikroji „Milan Design Week“ atmosfera labiausiai juntama

mažesnėse erdvėse – galerijose, *showroom'uose*, kiemuose, istoriniuose pastatuose. Ten daugiau eksperimentavimo ir mažiau pernelyg nugludinto pateikimo. Būtent tokiose vietose dažniausiai aptinkami idėjų, kurios dar nėra nugludintos vien vizualiam įspūdžiui sukelti ar komercijai plėtoti. Įdomiausi potyriai dažniausiai nutinka visiškai neplanuoti – netikėtai užsukus į mažą ekspoziciją ar privatų kiemą, kuriame vyksta daug stipresnis žmogaus ir objekto dialogas nei didžiosiose instaliacijose.

Ar buvo momentų, kai pagalvojote: „Gražu, bet visiškai nepritaikoma realybėje“?

Tikrai buvo nemažai tokių momentų. Turint omeny dabartines interjerų tendencijas, mums, lietuviams, tai dažnai būtų per drąsu. „Milan Design Week 2026“ labai aiškiai dominavo emocinis, kolekcinis ir kartais net teatrališkas dizainas. Buvo daug įspūdingų objektų – skulptūriškų sofų, masyvių tekstūrinių paviršių, metalo, itin konceptualių baldų, kurie parodoje atrodo įspūdingai, tačiau kyla klausimas, ar realiame gyvenime jie keltų tokias pat emocijas. Kai kurie objektai buvo kuriami pirmiausia emocijai ir vizualiniam wow efektui sukelti. Ypač tai buvo juntama *loud luxury* krypties ekspozicijose – daug blizgesio, dramatiško apšvietimo, sodrių spalvų ir labai išraiškingų formų. Tuo pat metu buvo labai įdomu matyti ir priešingą kryptį – daugiau ramybės, natūralių medžiagų, minkštų tekstūrų ir žmogui artimo dizaino. Būtent ši kryptis paliko stipriausią įspūdį, nes ne taip buvo juntamas noras nustebinti, buvo daugiau tikro ryšio su daiktu bei medžiaga.

Koks buvo netikėčiausias, gal net keistas atradimas?

Labiausiai nustebino pirminė, autentiška *raw* estetika, kurios šiemet tikrai buvo nemažai: grubi tekstūra, oksiduotas metalas, sendinti paviršiai, matomos konstrukcijos. Ir tai atrodė ne kaip dar vienas eksperimentas – greičiau kaip sąmoningas atsakas į pernelyg sterilią, tobulai nugludintą dizainą. Daugiau tikrumo ir mažiau baimės parodyti tikrą medžiagos charakterį. Taip pat labai buvo juntama stipri dizaino, mados ir scenografijos samplaika. Kai kurios instaliacijos buvo tarsi kino dekoracijos ar performansai, kur objektas yra tik viena kuriamos atmosferos dalis.

Ar po šios kelionės norisi ką nors radikaliai keisti savo kūryboje, o gal priešingai – matyti eksponatai tik sustiprino jūsų dabartinę kryptį?

Po tokių renginių dažniausiai nesinori visko keisti iš esmės. Greičiau atsiranda aiškesnis supratimas, kas tavo kūryboje iš tiesų svarbu. Milanas labai greitai parodo, kurios tendencijos yra trumpalaikės, o kurios turi potencialo ilgai išlikti aktualios. Kaip kūrėjai, visada grįžtame su nauju įkvėpimu. Apžvelgiame, ką jau kūrėme, ir dar labiau norisi kurti ilgaamžes, žmogui artimas erdves, kurios nevalgina, natūraliai sensta ir išlaiko ryšį su medžiaga, šviesa bei atmosfera. Taip pat dar kartą pasitvirtino mintis, kad kuriant interjerą vertingiausi ne trumpalaikiai efektai, o ergonomika, medžiagų dermė, šviesa ir erdvės nuotaika.

Milanas kaip miestas daro įtaką potyriams? Gal tampa dizaino dalimi?

Milanas pats tampa potyrių šaltiniu. Dizainas būna ne tik parodose – jis persikelia į gatves, kiemus, kavines ir istorinius pastatus. Miestas tampa scenografija. Būtent senojo Milano sluoksnių ir šiuolaikinių intervencijų kontrastas kuria atmosferą, kurios praktiškai neįmanoma perkelti kitur. Net pats judėjimas po miestą tampa potyrių dalimi – per vieną dieną gali pereiti nuo prabangaus *showroom*'o iki industrinio pastato, nuo mažos galerijos iki istorinių *palazzo*. Ta nuo-

latinė erdvių, nuotaikų bei mastelių kaita ir sukuria unikalią „Milan Design Week“ atmosferą.

Jei reikėtų vienu sakiniu apibūdinti „Milan Design Week 2026“, koks jis būtų?

„Milan Design Week 2026“ labai aiškiai parodė posūkį nuo vizualinio, dirbtinio pertekliaus prie žmogui artimesnio dizaino – daugiau dėmesio skirta medžiagoms ir jų tekstūrai, amatui, šviesai bei tam, kaip erdvė ir objektas leidžia žmogui jaustis, ne tik atrodyti.

Etno
Design
ŠVIESTUVAI ir DOVANOS

Lietuviškų namų šviesa

EtnoDesign šviestuvų studija | J. Basanavičius g. 3, Vilnius | www.EtnoDesign.eu

NATŪRALIOS
IDĖJOS

NATŪRALIOS IDĖJOS: KVAPAS, KURIS PRASIDEDA NUO JAUSMO

Kalbėdami apie parfumeriją ar kosmetiką, dažniausiai turime omeny tik galutinį rezultatą – estetišką pakuotę, malonų kvapą, tekstūrą, tampančius kasdienio ritualo dalimi. Tačiau kiekvienas toks produktas – gerokai daugiau nei formulė ar dizainas. Tai nuoseklus kūrybinis ir techninis procesas, kuriame idėja pamažu virsta patirtimi. Apie šį kelią pasakoja **Paulius Vaitulionis**, „Natūralių idėjų“ įkūrėjas ir strateginis patarėjas, savo vaidmenį matantis ne kaip siaurai apibrėžtą funkciją, o kaip visą procesą jungiančią grandį.

Kuriant parfumerijos ir kosmetikos produktus, P. Vaitulionio teigimu, svarbiausia – ne pavieniai elementai, o jų visuma. Kvapas, sudėtis, tekstūra, vizualinė kalba ir net pats naudojimo momentas turi veikti kartu.

„Man produktas nėra tik objektas. Tai – patirtis, turinti aiškią logiką ir vietą žmogaus kasdieniuose ritualuose“, – sako kūrėjas.

Būtent dėl to kuriant nėra vadovaujama vienu savikaina ar patogumu. Kiekvienam produktui ieškoma tinkamiausių, o ne paprasčiausių sprendimų – tiek ingredientų, tiek dizaino prasme. Tikslas – maksimalus kokybės pojūtis visais lygmenimis. Produktas kaip visuma, o ne atskirų dalių rinkinys.

Viskas prasideda ne nuo formulės, o nuo jausmo

Naujo produkto pradžia retai būna grynai racionali. Dažniau tai yra sunkiai apibrėžiamas pojūtis ar nuotaka, ilgainiui įgyjanti formą.

„Tai nėra vien emocija ar vien poreikis. Greičiau kryptis, kuri vėliau struktūruojama ir paverčiama konkrečiu sprendimu“, – aiškina P. Vaitulionis.

Tas pradinis „jausmas“ neatsiranda per akimirką. Jis susiformuoja per aplinką, potyrius, kvapus, erdves ir net tylą. Tik išgryninus jo esmę tampa įmanoma jį nuosekliai perkelti į produktą – per kvapą, spalvą, tekstūrą ar formą.

Nuo idėjos iki produkto – sluoksniuotas procesas

Kelias nuo pirminės idėjos iki galutinio produkto nėra tiesus. Tai sluoksniuotas, nuolat tikrinamas procesas.

Pirmiausia išgryninama pati idėja: ką norima perteikti ir kokią vietą tai užims žmogaus kasdienybėje. Tada ši kryptis „verčiama“ konkrečiais sprendimais – kuriamas kvapas, parenkama sudėtis, tekstūra, kuriama vizualinė tapatybė ir pakuotė. Svarbiausia, kad visi šie elementai būtų rutuliojami ne atskirai, o lygiagrečiai, siekiant vientisos patirties.

„Galutinis rezultatas pasiekiamas tada, kai visi sluoksniai sujungiami į aiškią, logišką visumą“, – teigia P. Vaitulionis.

Šiam procesui reikia laiko, testavimo ir dažnų grįžimų atgal – ypač kai siekiama išvengti kompromisų dėl kainos ar patogumo.

Kūryba nėra vieno žmogaus darbas

Nors kūrybinė kryptis turi aiškų autorį, produktas gimsta sutelktomis komandos pastangomis. Tai bendras skirtingų sričių specialistų – nuo formulų kūrėjų iki dizainerių – rezultatas.

„Stengiamės dirbti kaip sistema, kur kiekvienas prisideda savo kompetencija, bet visi sprendimai išlieka nuoseklūs ir atitinka pirminę idėją“, – pasakoja P. Vaitulionis.

Kūryba ir įgyvendinimas nėra griežtai atskirti. Priešingai – idėja nuolat tikrinama, koreguojama ir gryninama viso proceso metu.

Didžiausias iššūkis – išlaikyti idėjos vientisumą

Vienas sudėtingiausių etapų – perkelti kūrybinę idėją į techninę realybę. Čia atsiranda ribojimų, susijusių su ingredientų suderinamumu, stabilumu, gamybos galimybėmis. Tačiau būtent šiuo etapu nulemiama produkto kokybė.

„Svarbu, kad techniniai sprendimai netaptų pačios idėjos kompromisu“, – pabrėžia P. Vaitulionis. Todėl procesas dažnai virsta balanso

paieška – siekiama išlaikyti pirminį sumanymą ir kartu prisitaikyti prie realių sąlygų.

Nematoma dalis, kurianti vertę

Vartotojas dažniausiai mato tik galutinį rezultatą. Didžioji darbo dalis lieka už kadro: ilgi testavimo etapai, daugybė bandymų ir sprendimų, kurie niekada nepasiekia lentynų.

Ne mažiau svarbūs ir atsisakymai – krypties keitimai, grįžimai atgal, siekis rasti tiksliausią sprendimą.

„Būtent ši nematoma dalis ir kuria produkto vertę – nuoseklus darbas, kuriame siekiama ne greičio, o tiksrumo“, – sako kūrėjas.

Vertė juntama, nors ir ne visada matoma

Galutinis produktas – tai ne tik funk-

cija ar estetika. Tai vartotojo patyrimai, kuriuos jis jaučia, net jei negali tiksliai įvardyti, iš kur jie kyla. Pasak P. Vaitulionio, svarbu suprasti, kad kokybė atsiranda ne iš optimizavimo ar greičio, o iš dėmesio detalėms ir nuoseklaus darbo.

„Daugelis dalykų lieka nepastebimi, tačiau jie yra juntami – per pojūtį, naudojimo patirtį, visumą“, – teigia kūrėjas.

„**Stengiamės dirbti kaip sistema, kur kiekvienas prisideda savo kompetencija, bet visi sprendimai išlieka nuoseklūs ir atitinka pirminę idėją**“

PAŽANGA KELIA PERVERSMAJĄ STATYBOS SEKTORIUIJE

15 trln. JAV dolerių per metus, 250 mln. darbuotojų. Ši sausa statistika liudija, kokia pasauliui svarbi statybų pramonė, šiuo metu išgyvenanti lūžį. Moduliniai elementai, dirbtinis intelektas (DI), trimatis spausdinimas, išmaniosios technologijos, megaprojektai ir privalomas tvarumas – tai, kas dar neseniai skambėjo kaip fantastika, šiandien tampa realybe galvos skausmą keliančio ekonominio neapibrėžtumo, įtemptos geopolitinės padėties, kvalifikuotų darbuotojų trūkumo fone.

www Violeta Bartasikaitė

Dar neseniai optimistai prognozavo, kad Europos statybų sektorius ateinančiais metais augs sparčiau (Lietuvoje iki 2029 m. buvo tikimasi 4 proc. augimo), nors augimą ir riboja didelis darbo jėgos trūkumas, iš laikinos problemos tapęs esminiu veiklos trikdžiu, smarkiai kylančios medžiagų kainos ir griežtėjančios finansavimo sąlygos. JAV, Izraelio ir Irano konfliktas prognozes smarkiai pakoregavo, tačiau tendencija išlieka: dėl didelių išlaidų ir aplinkosaugos reglamentų daugiau kaip 60 proc. investicijų į gyvenamuosius namus Europoje dabar skiriama jau esamiems pastatams atnaujinti, o ne naujiems statyti.

Rangovai iš paskutiniųjų stengiasi mėgindami išlaikyti kaštų balansą ir bent kiek sutaupyti didelių sąnaudų aplinkoje. Tos sąnaudos susijusios ne tik su brangstančiomis medžiagomis, didėjančiu darbo užmokesčiu ar

logistika, bet ir su šiuolaikinių technologijų diegimu. Kitaip tariant, pagrindinė 2026 m. problema – ne statybos projektų trūkumas, o įmonių galimybės efektyviai juos įgyvendinti plėtotojui priimtinais pelno maržomis. Nieko keista, kad vis dažniau ieškoma darbuotojų, kurie išmanytų ne tik statybos, bet ir skaitmenos sritį.

Antra vertus, nemažai statybos įmonių vis dar naudoja pasenusias sistemas, kurias sunku suderinti su šiuolaikinėmis technologijomis. Pavyzdžiui, vis dar naudojamas senas geras „Excel“, užuot ryžtingai žengus skaitmenizavimo link. Realybė neįtikėtina: artimiausiu metu naivu tikėtis kvalifikuotos jėgos. Kaip ir geopolitinio stabilumo. Medžiagų kainos nekris, tvarumo reikalavimai tik griežtės, o talentingi darbuotojai eis ten, kur eitų visi sveiko proto žmonės, – kur užtikrinamos kuo geresnės darbo sąlygos. Kas nukentės labiausiai? Mažosios įmonės. Kas išloš? Tie, kurie jau dabar galvoja apie rytoj: diegia dirbtinio intelekto sistemas ir taiko hibridinių komandų modelius – kai kvalifikuoti darbuotojai projektus įgyvendina drauge su automatizuotomis sistemomis. Tokios kompanijos žino: DI gali ženkliai sušvelninti kvalifikuotos darbo jėgos trūkumo padarinius.

Tylusis pagalbininkas

Kompanijos „Autodesk“ ataskaitoje „State of Design & Make: Construction Spotlight“ DI pristatomas kaip statybų lyderių prioritetasis. 2023 m. įgyvendindamos projektus jį naudojo 26 proc., šiuo metu – jau 37 proc. pasaulio įmonių. Apie 65 proc. statybos įmonių bent pusėje savo projektų naudoja statinio informacinį modeliavimą (*Building Information Modeling*, BIM), o maždaug 60 proc. – daiktų interneto jutiklius įrangos veikimui ir statybvietės sąlygoms stebėti. Tiems statybų įmonių vadovams, kurie technologijų inovacijas priima skeptiškai, vertėtų žinoti, kuo DI išties gali būti naudingas statybose.

Projektavimo metu DI agentai, t. y. pažangios programos, galinčios savarankiškai atlikti užduotis, valdo tokias funkcijas kaip pirkimas, planavimas ir rizikos analizė. Jie optimizuoja projektavimą ir automatizuoja pasikartojančias užduotis. Paprasčiau tariant, sąmatos, orų prognozės, produktyvumo stebėjimas, susitikimų santraukos, užduočių sąrašai, grafikai, užsakymų valdymas tampa

nebe darbo komandos rūpesčiu. Ji gali susitelkti į sprendimų priėmimą. Statybos pramonės lyderėms DI integravimas jau tapo norma.

Pasitelkus generatyvų DI, kuriamos parametrinės projektavimo alternatyvos. BIM, apimantis ne tik projektavimą, bet ir infrastruktūros planavimą, pastato valdymą, saugos planavimą ir gaisrų prevenciją, gerina sprendimų priėmimo procesus kiekvienu projekto etapu, suteikdamas architektams, inžinieriams ir rangovams galimybę nustatyti bei spręsti galimas problemas, kol jos netapo didelėmis papildomomis išlaidomis. Debesų kompiuterijos platformos realiuoju laiku sujungia biuro ir lauko operacijas, o projektų atnaujinimai akimirksniu koreguoja visų projekto šalių biudžetus ir tvarkaraščius. Skaitmeniniai dvyniai – virtualūs pastatų atvaizdai, nuolat atnaujinami realiuoju laiku gaunamais duomenimis, – suteikia galimybę vizualizuoti ir planuoti dar prieš pradėdant darbus, tokiu būdu nuo 10 iki 20 proc. sumažinant eksploatacinių sąnaudų. Prognozuojama, kad dėl to skaitmeninių dvynių pasaulinė rinka šoks nuo 16,75 mlrd. 2024 m. iki 110,1 mlrd. JAV dolerių 2029 m.

Daiktų interneto technologijos suteikia galimybę stebėti įrangą ir sumažinti priežiūros išlaidas, įrangos duomenys realiuoju laiku – minimizuoti prastovas ir optimizuoti išteklių paskirstymą, ypač sudėtinguose projektuose. Duomenų analizė gerina sprendimų priėmimą viso projekto gyvavimo ciklo metu. Nuspėjamoji analizė – būdas stebėti įrangos veikimą, planuoti techninę jos priežiūrą ir labai tiksliai prognozuoti gedimus. DI vėlavimų prognozės įrankiai įvertina subrangovų darbo našumą, medžiagų pristatymus, oro sąlygas ir pagal tai prieš kelias savaites įvertina vėlavimų tikimybę, nustato užduotis, kurioms kyla didžiausias pavojus, realiuoju laiku koreguoja darbo tvarkaraščius pagal įgūdžius, orus, pravaikštą, net kranų prieinamumą. DI taip pat gali vertinti tiekėjų patikimumą, logistiką, kainodaros signalus ir regioninių sutrikimų rodiklius, dėl to lengviau priimti tinkamus tiekimo sprendimus ir patikimiau planuoti pirkimus. Klaidų skaičius planuojant projektus mažinamas pasitelkus dronus statybviečių lazeriniam skenavimui atlikti.

Tikimasi, kad jau šiais metais DI sistemos pradės naudoti tekstinius duo-

menis ir labiau remtis mus supančio pasaulio vaizdais. Iki šiol DI galėjo optimizuoti planą, tačiau negalėjo nustatyti, ar tas planas yra įgyvendinamas atsižvelgiant į realias statybvietės sąlygas, dėl to kildavo problemų. Prijungtos prie vaizdinių ir erdvinį duomenų iš statybvietės, DI sistemos galės derinti tai, kas parašyta grafike, su tuo, kas realiai yra statybvietėje.

Pažangios technologijos – ištis didelė investicija, tačiau apskaičiuota, kad kiekviena įdiegta technologija 1,14 proc. padidina numatomas pajamas.

Robotai į pagalbą

Robotai nepakeis statybininkų, tačiau jie tikrai padeda spręsti kvalifikuotos jėgos trūkumo problemą. Ir tai ne vienintelė priežastis į juos investuoti. Robotai gali atlikti nuobodžias, nešvarias ir pavojingas užduotis bei pagerinti atliekamo darbo kokybę. Šiuo metu statybų įmonės vis dažniau naudoja autonomines ir pusiau autonomines statybos įrangą, kaip autonomines žemės kasimo įrangą, automatizuotas pjovimo ir suvirinimo sistemas, dronai ir kt. Statybose jau naudojami kobotai, t. y. specialūs pramoniniai robotai, sukurti saugiai dirbti tiesiogiai šalia žmonių, taip pat humanoidai. Tikimasi, kad dar šiais metais statybinė robotika pasieks konkrečiai užduočiai pritaikytų „elektrinių įrankių“ fazę.

Be abejo, diegiant automatizavimo technologijas, statybos įmonėms tenka perkvalifikuoti darbuotojus – jie turi išmokti valdyti automatizuotas sistemas ir dirbti su jomis, užtikrindami, kad žmogiškoji patirtis kartu su pažangiomis technologijomis atliktų gyvybiškai svarbų vaidmenį.

Moduliai tampa standartu

Europoje moduliniai ir surenkamieji elementai jau tapo standartine priemone darbo jėgos trūkumui iš dalies kompensuoti ir statyboms spartinti, pastarąjį dešimtmetį šis sektorius sparčiai plėtojamas ir JAV. Prognozuojama, kad iki 2033 m. jo apyvarta pasieks 155,2 mlrd. JAV dolerių. Tai lems ir politikų įsipareigojimai aprūpinti nepasiturinčias šeimas būstais.

Palyginti su tradicine statyba, modulinės statybos projektai, kai pastato komponentai iš anksto pagaminami gamykloje, o statybvietėje tik surenkami, įgyvendinami 20–30 proc. greičiau (modulinių namų statybos terminai 2024 m. siekė vidutiniškai 16–31 sa-

vaite). Taikant tokį metodą, mažėja ne tik darbo sąnaudos, bet ir medžiagų nuostoliai, atliekų (net 83 proc.), taip pat anglies dvideginio kiekis, be to, užtikrinama geresnė kokybės kontrolė, nes gamykloje ruošiamų komponentų gamybos metu neveikia oro sąlygos. Be abejo, tai daro teigiamą įtaką ir darbo tvarkarašiams bei statybų biudžetui. Modulinė statyba ypač pravarti infrastruktūros objektuose, kaip oro uostai, traukinių stotys ar sveikatos priežiūros įstaigos, nes jos metu galima bent iš dalies tęsti veiklą.

Modulinės konstrukcijos gali būti pritaikomos pagal konkrečius projektuotojų reikalavimus, apdailos ir architektūrinio dizaino vizijas, taip pat užsakovų poreikius. Deja, mažesnėms įmonėms tai gali būti pernelyg didelės investicijos į brangią įrangą ir mokymus.

Trimatė transformacija

Perversmą statybų pramonėje kelia ir trimatis spausdinimas, keičiantis požiūrį į tradicinių medžiagų naudojimą ir suteikiantis precedento neturinčią dizaino laisvę bei galimybę sukurti tokias sudėtingas formas, apie kurias taikant tradicinius metodus galima tik svajoti. Taikant šią novatorišką technologiją, objektai kuriami sluoksnis po sluoksnio iš skaitmeninių modelių, taip taupant laiką (projektai įgyvendinami 30–60 proc. greičiau) ir mažinant atliekų kiekį (apskaičiuota, kad jis sumažėja apie 40 proc.). Pavyzdžiui, „Mighty Buildings“, viena iš trimačio spausdinimo technologiją taikančių įmonių, jau gali 33 kv. m studijos bloką išspausdinti greičiau nei per parą. Visų komponentų gamyba vyksta vietoje, dėl to supaprastinama logistika ir, savaime suprantama, mažinami jos kaštai.

Taikant šią technologiją ir tinkamai valdant darbo procesą, galima net 50–70 proc. sumažinti darbo jėgos poreikius. Masinė 3D spausdintuvų gamybą kol kas stabdo didelės jų kainos, tačiau trimatis spausdinimas teikia tiek pranašumų, kad neabejotinai jau artimiausiu metu toks statybos būdas taps kur kas populiariesnis.

Saugumu pasirūpinta

Svarbių pokyčių vyksta ir statybų sektoriaus darbo saugos srityje. Darbuotojų saugumą nuolat jau užtikrina modernios nešiojamosios technologijos. Išmanieji šalmai ir išmaniosios liemenės be perstojo renka informaciją apie aplinką, judėjimą ir fizinį krū-

vį. Jutikliai fiksuoja karštį, nesaugų atstumą nuo įrenginių, staigius smūgius, stebi dujų lygį. Darbuotojai apie pavojų įspėjami garsu, vibracija ar vaizdiniais signalais, suveikiančiais net ir itin triukšmingoje aplinkoje.

Darbuotojų saugumą didina ir vaizdo kameros. Tiesioginiai vaizdo įrašai analizuojami, atpažįstamas nesaugus elgesys, informuojama apie trūkstamas apsaugos priemones bei kitas problemas. Pranešimai siunčiami realiuoju laiku, todėl iškart galima ir reaguoti. Antra vertus, visi duomenys kaupiami ir apdorojami DI, todėl lengvai nustatomos pagrindinės rizikos zonos.

Darbuotojų saugumą užtikrina ir jau minėti robotai bei dronai. Robotai atlieka tikslus kartotinius darbus, mažina traumų riziką perėmę sunkius kėlimo, griovimo darbus nestabiliuose vietose. Dronai naudojami stogų, fasadų, tiltų ir didelių infrastruktūros objektų situacijai sekti.

Poslinkis į megaprojektus

Pasaulyje spartėja DI valdomų duomenų centrų, pažangios gamybos objektų ir viešosios infrastruktūros

projektų plėtra. Tarptautinės audito ir verslo konsultacijų bendrovės „Deloitte“ skaičiavimais, iki 2035 m. JAV duomenų centrų energijos paklausa, palyginti su buvusia 2024 m., gali padidėti daugiau kaip penkis kartus. Europoje megaduomenų centrų statybą skatins DI valdoma infrastruktūra ir hiperskalės (itin didelio masto) debesijos, kaip JAV „Amazon Web Services“ (AWS), „Microsoft Azure“, „Google Cloud“, paklausa. Dėl energijos prieinamumo tokių objektų plėtra numatoma Šiaurės šalyse, Ispanijoje ir Portugalijoje, o vadinamoji FLAP-D (duomenų centrų sektorius, pavadinto pagal pagrindinius šalių, kuriose diegiama skaitmeninė infrastruktūra ir debesų kompiuterija, didmiesčius - Frankfurtą, Londoną, Amsterdamą, Paryžių ir Dubliną) rinka jau persvarsto tinklo pajėgumų ribojimus. Svarbiausi būsimi pokyčiai siejami su „Microsoft“ plėtra Danijoje bei 1 GW+ galios projektu Šiaurės Linkolnšyre (Jungtinė Karalystė) ir didelėmis investicijomis į Ispanijos DI infrastruktūrą. Šie sparčiai plėtojami statybos segmentai apima ir tokiems centrams būtinas pažan-

gias aušinimo sistemas, aukštos įtampos pastotes bei elektros energijos paskirstymo sistemas. Išvada? Didėjanti priklausomybė nuo debesijos paslaugų skatins įmones bei valdžios institucijas ir toliau kurti duomenų centrus.

Dėl daugiamečių viešųjų programų turėtų sparčiai intensyvėti ir kelių infrastruktūros plėtra. Štai Vokietijoje iš 500 mlrd. eurų vertės Specialiojo fondo (*Sondervermögen*) maždaug 90 mlrd. eurų skyrus keliams, tiltams ir geležinkeliams, šiame statybos sektoriuje prognozuojamas 3–5 proc. metinis augimas. Jungtinėje Karalystėje didelio masto infrastruktūros projektų įgyvendinimą supaprastins įsteigta nauja institucija - Nacionalinė infrastruktūros ir paslaugų transformacijos tarnyba (*National Infrastructure and Service Transformation Authority*, NISTA). Europos Sąjungoje (ES) dėmesys koncentruojamas į susisiekimo (pavyzdžiui, greitųjų geležinkelių) ir žaliosios energetikos infrastruktūros projektus, jie remiami ES ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių lėšomis. Strategines in-

vesticijas skatina ir pažangios gamybos plėtra. Būtent į šią sritį, taip pat atsinaujinančių išteklių energijos gamybos objektus, krypsta ir Lietuvos verslo akys, todėl tokių objektų kaip Gamybos inovacijų slėnis („Manufacturing Innovation Valley“ / „ManuValley“), „Teltonika High-Tech Hill“, vėjo jėgainių parkas Telšiuose tik daugės.

Tvarumas kaip norma

Anksčiau suvoktas tiesiog kaip ekologiškesnis dizainas, dabar tvarumas tapo šiuolaikinės statybos norma ir apima visas statybos sritis. Pasaulio tvarios statybos rinka sparčiai auga. 2025 m. pasiekusi apie 619 mlrd. JAV dolerių, prognozuojama, iki 2034 m. viršys 1,374 trln. JAV dolerių.

ES taip pat ryžtingai žengia tvarumo link. 2024 m. buvo atnaujinta Pastatų energinio naudingumo direktyva. Joje nustatyti privalomi minimalūs negyvenamosios paskirties pastatų bei renovuotų gyvenamųjų namų energinio naudingumo standartai, nurodytas ir pagrindinis tikslas: iki 2050 m. užtikrinti, kad esami pastatai pasiektų nulines emisijos standartą. Deja, šiuo metu apie 75 proc. pastatų energijos vartojimo požiūriu yra neefektyvūs, tačiau beveik 85–95 proc. jų vis dar bus naudojami 2050 m. ES taip pat palaipsniui diegia viso gyvavimo ciklo anglies dvideginio kiekio ataskaitų teikimo sistemą.

Nuo 2028 m. bus privalu teikti daugiau kaip 1000 kv. m ploto naujų pastatų gyvavimo ciklo pasaulinio atšilimo potencialo ataskaitas, o nuo 2030 m. jos bus privalomos visiems naujiems pastatams, kartu su nacionalinėmis ribinėmis vertėmis. Anglies dvideginis tampa išmatuojamu projektavimo parametru, kurio nebėbus kaip ignoruoti.

Produkto lygmeniu skaitmeniniai produkto pasai (DPPS) pagal ES tvarių produktų ekologinio projektavimo reglamentą (ESPR) ir statybos produktų reglamentą (CPR) įpareigos gamintojus teikti išsamią informaciją apie medžiagų sudėtį, anglies dvideginio pėdsaką, remonto galimybes ir tvarkymą pasibaigus eksploatavimo laikui. Aplinkosauginiai įsipareigojimai turės būti grindžiami audituojamais, standartizuotais duomenimis. Tai reiškia, kad įmonės privalės rinkti ir atskleisti aplinkosaugos duomenis. Be to, iki 2030 m. ES valstybės narės privalo renovuoti 16 proc., o iki 2033 m. - 26 proc. prasčiausios būklės negyvenamosios paskirties pastatų.

Taigi, tvarumas tampa leliam veiksmu statybų pramonėje. Pažangios technologijos suteikia galimybę optimizuoti išteklių naudojimą ir sumažinti poveikį aplinkai viso projekto gyvavimo ciklo metu. DI, realiuoju laiku apdorodamas duomenis apie patalpų užimtumą ir aplinką, valdo apšvietimo ir ŠVOK sistemas, energijos suvartojimą sumažindamas apie 15–30 proc. Elektrinės ir hibridinės mašinos statybvietėse mažina išmetamųjų teršalų kiekį. Įdiegus pažangias technologijas, efektyviai vartojamas vanduo. Dar daugiau tvarumo suteikia energijos modeliavimo įrankiai ir anglies dvideginio su-

rinkimo technologijos. Energiškai efektyvūs pastatai tampa svarbiausiu tikslu, nes taip mažinamos ne tik energijos sąnaudos, bet ir iškastinio kuro poreikis.

Novatoriškos medžiagos

Nuo tvarumo neatsiejamos ne tik pažangios technologijos, bet ir, be abejo, statybinės medžiagos. Šios turi mažinti CO₂ emisiją ir išskirti kuo mažiau lakiųjų oro junginių (LOJ), kad būtų užtikrintas žmogaus sveikatai palankus mikroklimatas ir minimalus poveikis aplinkai. Pasaulinė tvary statybinių medžiagų rinkos apyvarta 2025 m. buvo 484,48 mlrd. JAV doler-

ių, o 2034 m., ekspertų prognozėmis, gali pasiekti 1,4 trln. JAV dolerių.

Pastaruoju metu ypač populiarėja mažai anglies dvideginio išskiriančios medžiagos, kaip bioanglis ir molis. Bioanglis – biologinės kilmės medžiaga, aktyviai kaupianti išmetamuosius teršalus. Įterpta į cementą, betoną ir skiedinius, ji mažina jų anglies dvideginio pėdsaką nekenkdamas eksploatacinėms savybėms. Degtas molis pretenduoja tapti pagrindine cemento formuliu sudedamąja dalimi. Ši medžiaga dvigubai sumažina cemento anglies dvideginio pėdsaką ir tuo pat metu išlaiko eksploatacines savybes, todėl laikoma puikia tradicinių palyginti netaršių, tačiau vis brangesnių ir retesnių cemento bei betono sudedamųjų dalių, kaip šlakas ir lakieji pelenai, alternatyva.

Tvari tradicinių medžiagų stogams, grindims, sienoms ir luboms įrengti alternatyva – kryžmai sluoksnuota mediena (CLT), atspari ugniai ir atlaikanti net žemės drebėjimus. Jos konstrukcijas galima iš anksto pagaminti gamykloje (beje, suvartojant palyginti nedaug elektros energijos) ir statybvietėje tik sumontuoti, taip gerokai sutrumpinant statybos procesą.

Pagrindiniais aukštų eksploatacinių reikalavimų projektų komponentais tampa vis daugiau eksperimentinių inovacijų, kaip pažangūs kompozitai, didelio efektyvumo izoliacijos medžiagos (aerogeliai ir vakuuminės izoliacinės plokštės), anglies pluoštu armuoti polimerai konstrukcijoms sustvirtinti, ypač tvirtas mažai legiruotas plienas, stiklo pluoštu armuotas betonas, savaime išsivalančios fasadų nardangos, tinkamos ir hidrofobiniams paviršiams kurti, taip pat išmaniosios medžiagos, galinčios savaime atsikurti ar stebėti konstrukcijų būklę.

Tokias medžiagas, kaip ir tas, kurios atsparesnės vis dažnesniems ekstremaliems klimato reiškiniams, kaip potvyniai, karščio bangos, audros ir gaisrai, diegti skatina ir naujieji reglamentai. Projektai, kuriuose naudojamos mažesnę poveikį aplinkai darančios, energiją taupančios ir turto eksploataavimo trukmę ilginančios medžiagos, turi daugiau šansų gauti ne tik geidžiamus leidimus, bet ir žalią finansavimą.

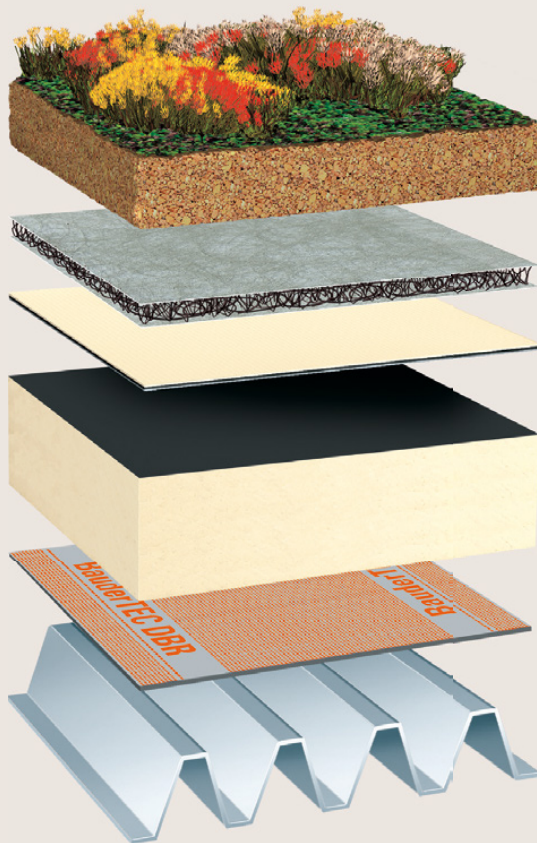
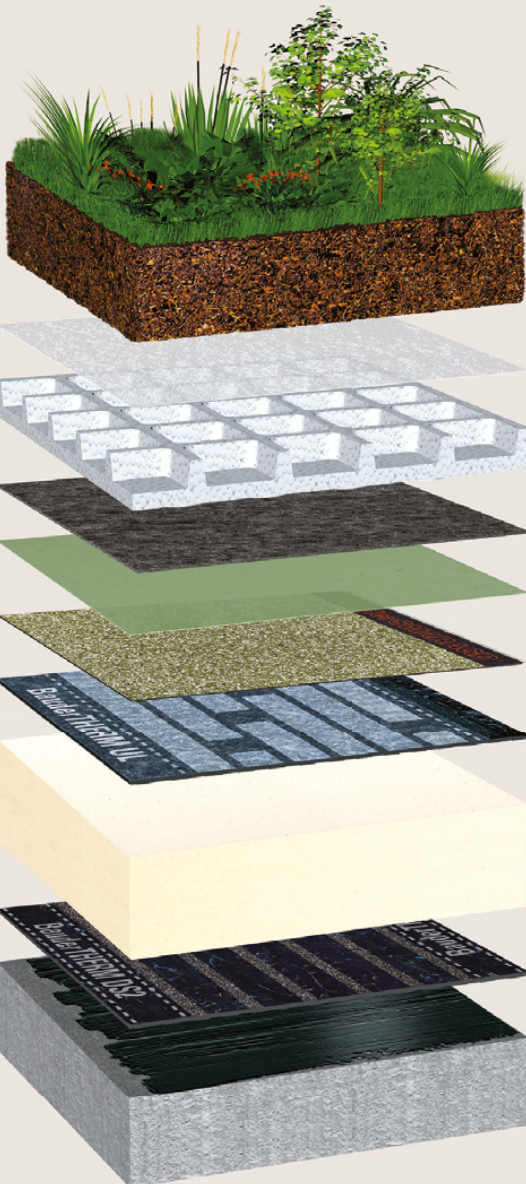
Akivaizdu: statybų sektorius keičiasi. Pasiūla tampa pažangesnė ir įvairiapusiškesnė, nekilnojamojo turto plėtotojai ir namų savininkai – geriau informuoti, o statybos standartai – griežtesni.

Gamta, kuri gyvena ant stogo

Apželdinę stogą, apsaugome jį nuo neigiamo aplinkos poveikio ir taip pailginame jo eksploataavimo laiką, mažiname šiltnamio efektą, taupome energiją, geriname vidaus patalpų mikroklimatą ir sukuriame buveines naudingiems ekosistemos organizmams, turintiems svarbią ekologinę reikšmę. Palyginti nedaug investavę, taip padidiname savo nekilnojamojo turto vertę ir sustipriname teigiamą įvaizdį, nes tvarūs sprendiniai – tai įrodymas, kad mums rūpi ateities kartos ir planeta.

Vokiečių gamintojas BAUDER siūlo įvairių stogo apželdinimo sprendimų – nuo itin ekonomiškų konstrukcijų iki sudėtingų aukšto techninio lygio sistemų, kaip nulinio nuolydžio stogų apželdinimas ar ištisinis drenažas po apželdintomis ir dengtomis zonomis, užtikrinant padidintą atsparumą gniuždymui.

Pasirinkus BAUDER sistemas, galima ant stogų kurti ir šilokų (*sedum*) bei žolinių augalų derinius, ir veisti sodus bei parkelius.

Oficiali vokiečių gamintojo „Paul Bauder GmbH & Co. KG“ (BAUDER) atstovė Baltijos šalyse – UAB „Vakarų Ikoda“.

Statybininkų g. 5,
96155 Gargždai

+370 698 75 233

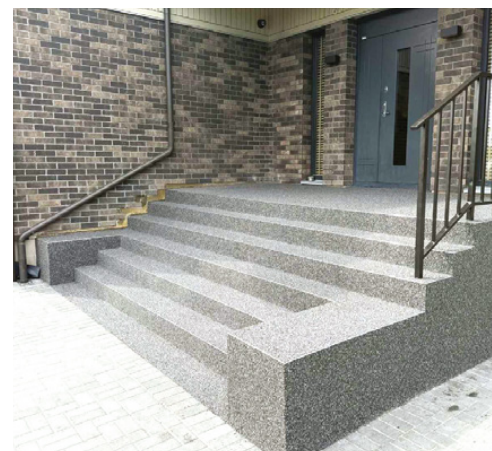
info@vakaruikoda.lt

vakaruikoda.lt

LENGVA KIEMO PRIEŽIŪRA IR ESTETIŠKA IŠVAIZDA

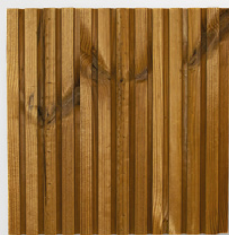

JAU NUO 1996 METŲ KURIAME AUKŠTOS KOKYBĖS AKMENS PAVIRŠIUS, DAR VADINAMUS AKMENS KILIMU, AKMENS GRINDIMIS AR AKMENS PLYTELĖMIS. **TOPSTONE** – TAI ORIGINALUS PAVIRŠIUS, PAGAMINTAS IŠ NATŪRALIŲ AKMENUKŲ IR SPECIALAUS RIŠIKLIO, KURIS UŽTIKRINA NEPRILYGSTAMĄ ILGAAMŽIŠKUMĄ.

Jūs kuriate, mes Jūsų vizijas įgyvendiname!

Gaminame įvairių profilių ir matmenų lauko bei vidaus dailylentes, terasines lentas iš termiškai apdorotos Skandinavijos pušų ir eglių, taip pat Naujosios Zelandijos *Termo Radiata* (spindulinių pušų) medienos.

Termiškai apdorota pušų ir eglių mediena

vertinama dėl išskirtinio patvarumo, kurį ir lemia būtent terminis apdorojimas. Šio proceso metu pakeičiama medienos cheminė struktūra, todėl ji tampa labai atspari grybelių ir vabzdžių sukeltam puvimui. Įgijusi tokių savybių, termiškai apdorota mediena puikiai tinka naudoti lauko sąlygomis, pavyzdžiui, kaip terasų grindų danga, fasado dailylentės, nes jos, skirtingai nei paprastos medienos, nebepažeidžia aplinkos veiksniai, be to, ji tampa ženkliai ilgiau tinkama eksploatuoti.

Termo Radiata praktiškai neturi šakų, todėl iš šios aukščiausios kokybės medienos mūsų gaminamos lentos ir dailylentės idealiai tinka aukštos klasės terasų ir išorinių fasadų apdailai. Terminio modifikavimo metu įgijusi nepaprasto patvarumo, atsparumo puvimui ir stabilumo, ji puikiai tinka ilgalaikiam naudojimui įvairiomis aplinkos sąlygomis. Tiek *Termo Radiata*, tiek termiškai apdorotos Skandinavijos pušų ir eglių medienos gaminių eksploataavimo trukmė dar labiau pailginama modernia profesionalia dažymo įranga tiksliai ir tolygiai juos padengiant dažais.

DABARTIES PASTATAI – ATEITIES STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ BANKAI

Architekto Gilesio Gilberto Scottto suprojektuota Benksaido elektrinė Londone daugiau kaip dešimtmetį nyko nenaudojama, kol „Tate“ galerijos direktorius Nicholas Serota su šveicarų architektūros studija „Herzog & de Meuron“ prikėlė šią imponantišką milžinę, išsaugoję daugumą jos pirminių konstrukcijų, naujam gyvenimui kaip tarptautinio meno galeriją „Tate Modern“. Mūsų laikais tai būtų sėkmingas žiedinės architektūros pavyzdys.

www Neda Žvybienė

Pasaulio miestai užima tik 2 proc. Žemės paviršiaus ploto, tačiau sunaudoja daugiau kaip 75 proc. gamtos išteklių ir išskiria kone 60 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurios yra viena iš taršos, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo priežasčių. Iki 2050 m. du trečdaliai pasaulio gyvens miestuose, teigia Ellen MacArthur fondas (*Ellen MacArthur Foundation*), viena svarbiausių pasaulio labdaros organizacijų, plėtojančių ir skatinančių žiedinės ekonomikos koncepciją. Fondo teigimu, dabar pats laikas kurti statybų sistemą, kuri ilgainiui padėtų ekonomikai, visuomenei, o svarbiausia – aplinkai.

Veikti, negalima delsti

Tvarumą, ekologiją ir žiedinę ekonomiką remiančios organizacijos daugelį metų siūlo kurti naujus nekilnojamojo turto (NT) objektų statybos principus. Jau pirminėmis naujų pastatų projektavimo stadijomis reikėtų atsižvelgti į galimą pakartotinį patalpų naudojimą, taip sumažinant tikimybę, kad pasenę pastatai taps neberekalingi. Daugiafunkčius pastatus tikslingiausia kurti iš modulių sistemų, kurios leistų nebrangiai ir greitai

pertvarkyti vidaus erdves. Būtent pastatų modulių konfigūracijos diktuoja, kaip pastatas bus surenkamas, kokių medžiagų jam reikės ir koks atliekų kiekis bus neišvengiamas statybose. Bet kokios atliekos statybose reiškia CO₂ emisiją.

Šiuo metu pasaulyje pakartotinai panaudojama arba perdirbama tik 20–30 proc. statybos ir griovimo atliekų. Dažniausia dėl netinkamo projektavimo ir informacijos apie pastato medžiagų sudėtį trūkumo. Ateityje netinkamų naudotų pastatų konstrukcijos turėtų virsti statybinių medžiagų šaltiniais, o ne atliekomis. Kruopščiai išardytų konstrukcijų medžiagas galima pakartotinai panaudoti ir perdirbti, taip CO₂ emisiją kasmet sumažinant 0,6 mlrd. tonų. Tačiau kad tai pavyktų padaryti, pirmiausia reikia patikimos ir standartizuotos informacijos apie pastato komponentus. Jei kiekvienas statybinių medžiagų komponentas turėtų skaitmeninį pasą DPP, kuriame būtų aiškiai apibrėžta jo sudėtis ir pakartotinio naudojimo galimybės, būtų iššvaistoma daug mažiau išteklių. Amsterdamo tvarumo institutas (*Amsterdam Sustainability Institute, ASI*) apskaičiavo, kad iki 2040 m. Amster-

Benksaido elektrinė tapo tarptautinio meno galerija „Tate Modern“

dame pastačius 70 tūkst. naujų butų su DPP pasais, atliekų kiekis galėtų sumažėti puse milijono tonos.

Antrasis medžiagų gyvenimas

Pasaulyje perdirbama 85 proc. viso pagaminamo plieno, o štai cemento, plastiko ir kitų medžiagų perdirbimo rodikliai daug mažesni. Prancūzijos aplinkos ir energijos valdymo agentūros (*Agence de la transition écologique*, ADEME) teigimu, norint sukurti naudotų medžiagų rinką, pastatai turi būti projektuojami

naudojant perdirbamas ir perdirbtas medžiagas. Privalu plėsti jų apdorojimo infrastruktūrą ir užtikrinti antrinių medžiagų kokybę. Europos Sąjungoje (ES) siekiama, kad statybinių medžiagų perdirbimas taptų standartu. Architektūros srityje tai reikštų didesnį medžiagų pasirinkimą ir lankstesnį projektavimą, atsižvelgiant į galimas konversijas ateityje. Perdirbtos statybinės medžiagos jau sėkmingai naudojamos Nyderlanduose ir Danijoje, kurios žiedinės ekonomikos tikslus integravo į nacionalinę statybų politiką.

Perdirbamos ir pernaudojamos

Pastaruoju metu Europoje populiarėja biologinės kilmės perdirbamos medžiagos, kurios pasibaigus eksploataavimo laikui yra visiškai kompostuojamos. Bene populiariausios iš tokių medžiagų – grybienos kompozitai ir kanapių betonas. Grybienos kompozitų pagrindas – grybelinės struktūros, auginamos ant žemės ūkio atliekų. Ši medžiaga naudojama izoliacijai, akustinėms plokštėms ir plytom. Kanapių betonas – kanapių pluošto ir kalkių mišinys, kuris CO₂ sugeria daugiau, nei išskiria, – dažniausiai naudojamas karkasinių namų sienoms ir monolitinėms konstrukcijoms (liejant vietoje) užpildyti arba statybiniams blokeliams gaminti. Dėl puikių izoliacinių savybių kanapių betonas taip pat naudojamas naujiems ir renovuojamiems pastatams apšiltinti. Dar viena tvirta statybinė ir apdailos medžiaga – inžinerinis / apdorotas bambukas – gaunama suspaudus bambuko pluoštą. Ji tinkama tvirtoms konstrukcinėms sijoms ir grindims.

Viena iš originalesnių statybinių medžiagų, vidutinio tankio medienos plaušų plokščių (MDF) alternatyva, – bulvių lupenų plokštė, vadinamoji *Chip's Board*. Šiose plokštėse bulvių lupenos naudojamos kaip rišiklis. Jos sumaišomos su kitais pluoštais (bambuko, medienos, apynių) ir kartu suslėgtos karštu presu tampa tvirtomis plokštėmis.

Žiedinei statybai reikalingas medžiagas galima patobulinti ir šiuolaikinėmis technologijomis. Pavyzdžiui, į įprastas statybines medžiagas (betoną, cementą, dažus) įmaišius sintetinės medžiagos grafeno sukuriamos lengvesnės, tvirtesnės, ilgaamžiškesnės ir išmanesnės konstrukcijos. Grafenas ženkliai padidina tradicinių medžiagų stiprumą ir ilgaamžiškumą, o tai reiškia, kad tas pats našumas pasiekiamas mažesniais kaštais.

Ypač susitelkta į mažai CO₂ išskiriančias perdirbtų mineralinių medžiagų inovacijas, kuriomis siekiama pakeisti tradicinį cementą ir betoną. Pavyzdžiui, prieš dešimtmetį statybose pradėtas naudoti savaime atsikuriantis betonas. Jame esančios bakterijos geba savarankiškai užtaisyti mikrotrūkumus, taip pailginamos konstrukcijų eksploataavimo laiką. Lietuvoje ši technologija taip pat taikoma, ypač įrengiant sąlytį su gruntiniu vandeniu turinčias konstrukcijas ir norint sumažinti papildomos hidroizoliacijos poreikį. Tvarus ir geopolimerinis betonas, gaminamas be

įprasto portlandcemenčio, naudojant pramonines atliekas ir šarminius tirpalus. Jis labai atsparus chemikalams, ilgaamžis ir išskiria gerokai mažiau CO₂ nei tradicinis betonas.

Skaldą ir žvyrą šiuolaikinėse statybose pamažu keičia perdirbto betono užpildas iš smulkinto seno betono ir kitų atliekų (*Recycled Concrete Aggregate, RCA*). Kaip tvaresnė tradicinio cemento alternatyva sukurtas novatoriškas, tvarus cementas iš klinkerio, kalcinuoto molio ir klinčių (*Limestone Calcined Clay Cement, LC3*). Jis ne tik mažiau taršus, bet ir pigiau pagaminamas.

Statant naujus namus labai praverčia pakartotinai panaudojamos senos statybinės medžiagos, prieš tai minimaliai apdorotos. Iš senų konstrukcijų gaminamos plieninės sijos, o nereikalingas stiklas tampa sudedamąja izoliacinių medžiagų dalimi. Iš perdirbto stiklo gaminamos stiklo plytos, dekoratyvinis tinkas, mozaikos ir kiti apdailos elementai. Plastiko atliekos paverčiamos patvariomis plytomis arba kompozitine medžiaga – pluoštu armuotais polimerais (FRP), naudojamais kolonomis ir sijoms gaminti, taip pat gelžbetoninėms konstrukcijoms stiprinti, pakeičiant plieninius elementus.

Geras pavyzdys įkvepia

Įgyvendinti žiedinės statybos projektai tampa praktiniais pavyzdžiais, įrodančiais, kad pakartotinis medžiagų naudojimas yra ne tik įmanomas bei patikimas, bet ir ypač efektyvus. Taip stiprinamas visuomenės ir investuotojų pasitikėjimas tvaria statyba.

TAISUGARO ŽIEDINĖS ARCHITEKTŪROS GYVENVIETĖ TAINANE

Tai yra pirmasis gyvenamasis projektas Taivane, grįstas tik žiedinės ekonomikos principais. Komplexas traktuojamas ne kaip statiniai, o kaip statybinių medžiagų bankas-saugykla. „Bio-architecture Formosana“ architektai komplekso pastatus suprojektavo naudodami surenkamuosius elementus, kuriuos pasibaigus pastato gyvavimo ciklui bus galima lengvai išmontuoti ir panaudoti dar kartą. Komplexas sudarytas iš trijų gyvenamųjų blokų, sujungtų didelėmis bendrosiomis erdvėmis – atskirų pastatų ilsėtis, bendrauti, maistui ruošti ir daržovėms auginti. Integravus nuotekų valymo sistemas, saulės elektrinę ir pasitelkus greta esantį tvenkinį, sukurtas uždaras išteklių ciklas.

Vietoj tradicinio gelžbetonio pastatams pasirinktas plienas, kad ateityje konstrukcijas būtų lengva išmontuoti ir perdirbti. Statyboms naudotos medžiagos iš senų, anksčiau toje vietoje stovėjusių bendrovės „TaiSugara“ pastatų: senas kietmedis – durimis, seni gamyklos bėgiai – naujos teritorijos tvoroms ir vartams. Pagrindinė daugiaaukščių pastatų fasadų ir vidaus pertvarų statybinė medžiaga – kryžmai sluoksniuota mediena (CLT), viena pažangiausių statybinių medžiagų, vertinama dėl tvirtumo, ekologiškumo ir greito montavimo. Šiuo atveju ji naudota kaip plieno ir betono pakaitas.

Šiluminei izoliacijai ir pertvaroms panaudoti perdirbto stiklo izoliaciniai blokėliai. Pasitelkti ir surenka-

mieji moduliai – gamykloje paruoštos betoninės plokštės fasadams ir tuščiaavidurės perdangos plokštės grindims. Visi moduliai sutvirtinti veržlėmis ir varžtais, kad ateityje būtų lengviau juos išardyti. Visos statybinės medžiagos turi savo įrašą BIM sistemoje, kuri veikia kaip internetinė biblioteka ateities statyboms. Kiekvienai medžiagai sukurtas skaitmeninis ID, nurodantis jos kilmę ir sudėtį, kad ateityje būtų lengviau ją vėl panaudoti. Įdomu tai, kad daugelis komplekso vidaus įrenginių, pavyzdžiui, liftai, apšvietimo sistemos, baldai ir santechnika, nebuvo perkami – jie nuomojami iš gamintojų: šie yra atsakingi už jų priežiūrą ir bus atsakingi už jų perdirbimą pasibaigus naudojimo laikui.

VAIKŲ CENTRAS „CORONA 3K CENTER“ NIUJORKE

Naujajame Niujorko vaikų centre „Corona 3K Center“ užtikrinamas nemokamas aukštos kokybės ankstyvasis ugdymas vaikams iš mažiau pasiturinčių šeimų. Šis darželis yra išskirtinis pakartotinio panaudojimo NT projektas, kuriuo nebaigtas statyti komercinis pastatas pritaikytas ugdymo poreikiams. Buvo išsaugota didžioji dalis esamų pastato konstrukcijų ir užpildo medžiagų, taip sumažinant statybinių atliekų kiekį. Projektą rengusi architektūros ir interjero studija „Circular“ ne tik suteikė pastatui ryškių spalvų, bet ir perkūrė jį taikydama aukštus energijos vartojimo efektyvumo bei

akustikos standartus, atsakingai rinkdama tvarias medžiagas.

Dalis akustinių pertvarų pagaminta iš celiuliozės pluošto ar perdirbto popieriaus atliekų, kitos – iš PET veltinio, vienos populiariausių tvarių medžiagų. PET veltinis gaminamas iš perdirbtų plastikinių butelių, tad akustinės plokštės yra tvirtos, lengvos, o nebetinkamos eksploatuoti – lengvai perdirbamos. Sienoms naudotos akmens dulkių ir polimerų kompozito (*Stone Polymer Composite, SPC*) plokštės. Sienų apdailai naudotos perdirbtos keraminės plytelės, kurių gamybai taikomi tokie pat standartai kaip ir naujoms plytelėms, todėl ir jų techninės savybės, tvirtumas, atsparumas drėgmei yra

tokie patys. Pastato išorės apdailai naudotas natūralus vulkaninis bazalto akmuo.

Pastate integruoti energiją taupantys pažangūs LED šviestuvai. Įrengta speciali stogo vėdinimo sistema, efektyviai kondicionuojanti ir filtruojanti orą, užtikrindama itin aukštą vidaus oro kokybę.

Projektas įgyvendintas bendradarbiaujant su valstybine Niujorko miesto mokyklų statybos tarnyba (*NYC School Construction Authority*), atsakinga už visų miesto viešųjų mokyklų projektavimą, statybą ir renovaciją. Projektavimo etapas truko tik 90 dienų, o visas pastato pritaikymas mokyklos reikmėms baigtas per 15 mėnesių.

ONTARIJO VIDURINIŲ MOKYKLŲ MOKYTOJŲ FEDERACIJOS BŪSTINĖ

Studijos „Moriyama Teshima Architects“ suprojektuota Ontarijo vidurinių mokyklų mokytojų federacijos (OSSTF/FEESO) būstinė (Kanada) atspindi žiedinės ekonomikos principus tvariamomis statybinėmis medžia-

gomis, išteklių tausojimu ir bendruomeniniu dalijimusi patalpomis. Pastatas suprojektuotas kaip daugiavertis kompleksas, kurio bendrosios erdvės, kaip fojė, kavinė ir renginių salė, yra prieinamos ne tik darbuotojams, bet ir vietos bendruomenei. Būstinės planas nesudėtingas, orientuotas į atvirumą ir funkcionalumą. Nors pastatas yra didelis (apie 11 500 kv. m),

jo struktūra sukurta taip, kad būtų lengva orientuotis ir palaikyti skirtingų organizacijų bendradarbiavimą. Architektai pasirinko pakeliamųjų grindų sistemą ir minimalaus pertvarų skaičių pastato viduje, todėl erdves ateityje bus galima lengvai perplanuoti.

Pastatas išsiskiria perdirbamos ir perdirbtos medienos gausa. Kolonoms, sijoms ir kryžminio sutvirtinimo elementams, grindų plokštėms pasirinkta klijuota mediena (GLT). Vidaus apdailai naudotos medienos drožlių plokštės (MDP), pagamintos iš senų baldų ir smulkintų medienos atrašų. Lauko suoliukams, tvoros elementams panaudotas atsparus medienos ir polimero kompozitas (WPC) iš medienos miltelių ir plastiko (polietileno) atliekų. Interjere integruotos riešutmedžio lubų lamelės ir perdirbtos medinės sienos. Akustikai gerinti pasirinktos veltinio plokštės.

Kai kurioms vidaus sienoms panaudotas ypač įdomus sprendinys – plūktos žemės pertvaros. Tai senovinis, tačiau moderniai atgaivintas statybos būdas: sienos formuojamos sluoksnis po sluoksnio tankinant (plūkiant) drėgną žemės mišinį specialiuose klojiniuose.

Paminėtini ir gamtai draugiški „Avi-Protek“ gaminti inovatyvūs pastato langai, kurie ne tik taupo energiją, bet ir yra saugūs paukščiams. Stiklo išorinėje pusėje chemiškai išėsdinti taškeliai, linijos ar kiti raštai sparnuočius įspėja apie kliūtį. Šie paukščiams gerai matomi raštai žmonėms beveik netrukdo mėgautis vaizdais pro langus, nes užima labai mažą stiklo paviršiaus plotą.

Verslo centras *v*
SAVARŽĖLĖ:
naujas pažangos
pavyzdys sostinėje

VILNIAUS CENTRINIAME VERSLO RAJONE DEŠINIAJAME NERIES KRANTE - NAUJA PAŽANGIŲ TECHNOLOGIJŲ PAŽIBA. ČIA DURIS ATVĖRĖ VERSLO CENTRAS „SAVARŽĖLĖ“, APIE KURĮ KALBOS NETILO DAR STATYBŲ METU. LŪKESČIAI NENUVYLĖ - ĮGYVENDINTAS TVARUS IR YPAČ ŠIUOLAIKIŠKAS PROJEKTAS, Į KURĮ PATIRTIES PASISEMTI VYKSTA ARCHITEKTŪROS PROFESIONALAI IR PLĖTOTOJAI IŠ VISO PASAULIO.

OBJEKTAS: Verslo centras „Savaržėlė“, Konstitucijos pr. 14A, Vilnius

PLĖTOTOJAS: „Lords LB Asset Management“ fondo „Right Bank Development Fund“ įmonė „Kvartalas“

GENERALINIS RANGOVAS: „Conres“

STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Contestus“

PASTATO IR BENDRŲJŲ ERDVŲ INTERJERO ARCHITEKTAI: RSHP, architektai Jackas Evansas-Newtonas, Simonas Smithsonas; vykdomieji architektai UAB „Unitectus“, projekto vadovas architektas Dainius Čepurna

„ARTEA“ BANKO PATALPŲ INTERJERO ARCHITEKTAI: architektūros studija „Plazma“, projekto vadovas Gytis Vaitkevičius

Verslo centras „Savaržėlė“ iškilo dešiniajame Neries krante, Konstitucijos pr. 14A, – vienoje aktyviausių Vilniaus verslo zonų, patrauklių puikiu susisiekimu, išplėtotą infrastruktūra, artumu senamiesčiui. Pastatas projektuotas taip, kad per visą jo ilgį besitęsiantis maždaug 35 m aukščio atrijus tarsi vidinė gatvė sujungtų Konstitucijos prospekto pradžią ties Jono Jablonskio skveru ir Vilniaus universiteto Metodinio STEAM ugdymo centro prieigas.

„Savaržėlė“ – pirmasis tarptautinio masto Londono architektūros studijos RSHP projektas ne tik Baltijos šalyse, bet ir visoje Vidurio bei Rytų Europoje. Kuriant projektą siekta architektūrinės kokybės ir funkcionalumo, aktualaus šiuolaikiniam verslui.

RSHP įkūrėjas Richardas Rogeras – vienas iš *high-tech* architektūros atstovų. Savo projektuose jis, užuot slėpęs, atskleidavo konstrukcijų ir inžinerinių sistemų sprendimus, naudojo ryškius akcentus. Jo koncepciją perėmusi komanda šiuos principus taikė ir „Savaržėlėje“.

Ryškiausias techninis sprendimas – plieninių konstrukcijų sistema vietoj įprastų betono kolonų: pastate panaudota daugiau kaip 1500 tonų metalo konstrukcijų. Nestandartiniai sprendimai prieš įgyvendinimą buvo tikrinami specialiai pagamintuose bandomuosiuose fragmentuose. Pasirinkus plieninį karkasą, sukurtos didelės atviros erdvės, dėl to galima racionaliau planuoti patalpas ir sutaupti apie 20–25 proc. ploto.

Liftai įrengti stiklinėse šachtose, kurių konstrukcijos nudažytos ryškiomis spalvomis. Liftų sistemoje įdiegtos technologijos gražina dalį judėjimo metu susidarantią energiją, todėl ją galima panaudoti pastato reikmėms.

Skaidraus stiklo atrijaus stogas ir fasadai užtikrina natūralios šviesos srautą bet kuriuo metų laiku. Per septynis aukštus atrijuje driekiasi tikrų vijolių instaliacija – gyvi augalai gerina oro cirkuliaciją, didina deguonies kiekį ir kuria palankesnes darbo sąlygas. Sumontavus dvigubus fasadus, efektyviau valdomi šviesos srautai, mažinamas triukšmas ir optimizuojamas elektros energijos vartojimas.

Įrengti du požeminiai aukštai su 346 automobilių stovėjimo vietomis, iš jų 70 skirta elektromobiliams, taip pat yra dviračių ir paspirtukų zona, jais atvykstantiems –1 aukšte įrengtos dušinės ir persirengimo patalpos, taip pat yra įkrovimo stotelių elektra varomoms transporto priemonėms.

Projekto techniniams sprendimams įgyvendinti reikėjo itin didelio tikslumo. Viso pastato karkaso įrengimas truko apie 17 mėnesių, iš jų vien plieninio karkaso montavimas – apie aštuonis. Dėl sudėtingų vietos sąlygų teko preciziškai planuoti logistiką.

Į objektą investuota per 80 mln. eurų. Projektą plėtojanti investicijų valdymo bendrovė „Lords LB Asset Management“ fondo „Right Bank Development Fund“ įmonė „Kvartalas“ siekia, kad A++ energinio našumo klasės pastatui būtų suteiktas aukščiausias BREEAM įvertinimas „Outstanding“.

Pritaikytas prie aplinkos sąlygų ir miesto audinio

„Savaržėlė“ suteikė puikią galimybę susipažinti su Vilniumi – miestu, kuriame gausu skirtingų laikotarpių ir skirtingų stilių architektūros. Iš karto supratome: projektuojant Lietuvoje reikia pasitelkti savo studijos tarptautinę patirtį ir gerai suprasti miesto istoriją, charakterį bei besikeičiančią miesto struktūrą, – sako architektūros studijos RSHP asocijuotasis direktorius ir verslo centro „Savaržėlė“ projekto vadovas Jackas Evansas-Newtonas. – „Savaržėlės“ sklypas yra senamiesčio ir centrinio verslo rajono (*Central Business District, CBD*), istorinės ir šiuolaikinės architektūros sankirtoje. Vienas iš didžiausių iššūkių buvo pritaikyti pastatą prie aplinkos sąlygų ir kartu natūraliai integruoti į miesto audinį.“

Kurdami šiuolaikišką biurų pastatą, architektai susitelkė į komfortiškas darbo vietas, kontekstualų dizainą ir viešąsias erdves, kurios įsilies į supančią miesto aplinką integruodamos kraštovaizdį.

Kitas svarbus projekto aspektas, architekto teigimu, buvo suprasti Lietuvos planavimo ir projektų tvirtinimo procesus, ypač jautrius urbanistinius aspektus, kurie formuoja sostinės plėtrą. Tai buvo pasiekta kiekvienu projekto etapu glaudžiai bendradarbiaujant su klientu, vietos konsultantais, inžinieriais, rangovais ir planavimo institucijomis. Nuolatinis dialogas padėjo geriau suprasti vietos reglamentus, kultūrinius lūkesčius ir platesnius miesto prioritetus, sukurti tvirtą tarptautinės ir vietos ekspertų partnerystę.

„Didžiausias techninis iššūkis rinkoje, kur komerciniai pastatai dažniausiai statomi naudojant betonines konstrukcijas, buvo plieninio antstato sukūrimas. Atviros plieninės konstrukcijos projektui įgyvendinti reikėjo glaudaus darbo su inžinerijos ir statybos komandomis, taip pat nuodugnių techninių pasitarimų su klientu ir rangovais. Kartu pademonstravome plieno pranašumą statybos efektyvumo, lankstumo ir architektūrinės raiškos atžvilgiu. Sustiprinome visos projekto

komandos pasitikėjimą šiuo metodu“, – pabrėžia J. Evansas-Newtonas.

Baigtas verslo centro pastatas, pasak architekto, atspindi bendras ambicijas: aplinkai draugiškos darbo vietos sukurtos ne tik kaip biurų pastatas, bet ir kaip erdvė, prisidedanti prie miesto potyrių įvairovės ir skatinanti žmones burtis.

„Darbas Lietuvoje buvo svarbus RSHP veiklos etapas. Jo metu sustiprinta tarptautinės patirties ir vietos žinių vertė siekiant sėkmingai įveikti techninius, reguliavimo ir kultūrinius iššūkius. Mūsų įmonė tikisi tęsti darbą regione“, – sako architektas ir priduria, kad įgyvendinant aukštos kokybės projektą ypač reikšmingas buvo nuširdus kliento „Lords LB Asset Management“ ir konsultantų bei rangovų komandų įsitraukimas į visą procesą.

Taikyta daug naujų, mūsų šalyje neįprastų technologijų

„Kartelė nuo pat pradžių, kai buvo paskelbtas tarptautinis architektūrinis konkursas geriausiai vizijai išrinkti, buvo aukštai iškelta. Mes prisijungėme jau po konkurso, kurį, kaip žinote, laimėjo RSHP, nubrėžusi aiškias vizijos gaires. Užsakovo reikalavimai taip pat buvo konkretūs: turi

būti inovatyvu, tvaru, racionaliai suplanuota, pragmatiška, esmė – konkreti vieta ir požiūris į detales“, – sako „Sąvaržėlės“ architektūrinės dalies projekto vadovas „Unitectus“ architektas Dainius Čepurna.

Architektūros įmonė „Unitectus“ įkurta 2009 m., tačiau jos komandos branduolys drauge dirba jau nuo 1997 m., visada pirmenybę teikdami didelių įvairios paskirties pastatų projektams. „Dideli projektai yra mūsų specializacija. Visada lydime užsakovus nuo pirmųjų eskizų iki pastatų eksploatavimo pradžios, semdamiesi patirties ir nuolat tobulėdami“, – pabrėžia D. Čepurna.

Bendras darbas su užsienio architektais, D. Čepurnos teigimu, jų komandai nėra naujiena – tokiu būdu prieš porą dešimtmečių buvo rengiami „Arenos Vilnius“ ir prekybos centro „Ozas“ projektai, tačiau bendradarbiaujant su pasaulinio lygio RSHP komanda buvo ko ir pasimokyti.

„Visas „Sąvaržėlės“ pastatas pilnas netipinių ir sudėtingų sprendinių, taikytos kitokios nei Lietuvoje įprastos statybos technologijos. Mes labiau pratę tokius pastatus projektuoti iš surenkamojo gelžbetonio ir monolitinių konstrukcijų, o šiuo atve-

ju pagrindinė laikančioji medžiaga buvo metalinės konstrukcijos“, – pasakoja D. Čepurna.

Didžioji dalis šių metalinių konstrukcijų buvo gaminamos individualiai, gamykloje, ir vežamos į statybvieta. Kitas netipinis sprendimas – visi šių konstrukcijų elementai statybvietaje, užuot virinusi, buvo sujungiami varžtais, kaip geležinkelio tiltų konstrukcijos. Tokiu būdu surinktos konstrukcijos yra tvirtesnės ir ilgamžiškesnės, be to, greitesnis jų statybos procesas, tačiau konstruktorių darbas pasunkėja, nes virintinį mazgą įvertinti yra lengviau nei sujungtą varžtais.

„Jei kalbėtume apie architektūrinę pusę, per mano praktiką tai pirmas tokio skaidrumo pastatas. Jis permatomas visomis kryptimis. Iš gatvės tai nėra taip stipriai matoma dėl šviesos ir tamsos santykio pastato viduje, tačiau būnant viduje galima matyti lauko aplinką visomis kryptimis. Tas skaidrumas buvo vienas iš pagrindinių siektinų tikslų rengiant projektą ir priimant architektūrinius sprendimus. Antra vertus, tai toks pat didelis iššūkis kaip ir eksponuoti konstrukcijas. Šioms idėjoms įgyvendinti reikėjo daug resursų – ir projektinių, ir finansinių“, – sako D. Čepurna.

★ Luko Juso nuotr.

Dėl tokios gausybės stiklo atitvarų, architekto teigimu, buvo iššūkis pasiekti ir A++ energinio naudingumo klasę. Todėl didesnėje pastato dalyje sumontuota dvigubo fasado sistema, suteikianti galimybę efektyviai reguliuoti vidaus mikroklimatą mažiausiomis energijos sąnaudomis. Oras tiekiamas per „šalčio“ sijas ir pagal poreikius šildomas arba šaldomas, kiti inžineriniai sprendiniai šią sistemą papildo. Visas stogas yra apželdintas, t. y. užtikrina pastatui natūralią apsaugą nuo perkaitimo vasaros metu.

Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo (ŠVOK), vandentiekio ir nuotekų (VN), stacionarią gaisrų gesinimo (SGG) sistemas pastate, procesų valdymo ir automatizacijos (PVA) sistemą bendrosiose erdvėse įdiegė ir elektros instaliacijos darbus atliko statybų inžinerijos įmonė „Caverion Lietuva“. Pastaroji sistema pagal individualius poreikius įdiegta ir „Artea“ banko patalpose.

Įmonė „Akukon“ teikė BREEAM akustikos dalių vertinimo, patalpų akustikos ir garso izoliacijos konsultavimo paslaugas.

Bendrųjų erdvių apželdinimo ir kraštovaizdžio idėja išplėtotą drauge su britų kraštovaizdžio architektūros studija „Gillespies“. Studijos bendrakis ir projektų partneris Stephenas Richardsas, pasaulinio lygio kraštovaizdžio architektas, sukūrė apželdinimo koncepciją, o „Unitectus“ ją detalizavo ir realizavo. „Ypač sudėtinga

★ Arvido Balvočiaus nuotr.

buvo betoninių klombų bortų detalizacija, nes visus lenktus paviršius reikėjo atvaizduoti 2D brėžiniuose“, – sako D. Čepurna.

Verslo erdvėms - modernios audiovizualinės sistemos

Centrinio holo recepcijoje lankytojų dėmesį prikausto per visą jos perimetrą sumontuotas LED ekranas – jame transliuojama reklama ar informacija nepraslys pro akis net piko valandomis. Aštuonių metrų ilgio ekranas ne tik funkcionalus, bet ir estetiškas, tarsi baldo dalis, jo specialiai sukurtą nestandartinės raiškos turinį galima val-

dyti nuotoliniu būdu. Šį netipinį sprendinį „Sąvaržėlėje“ įgyvendino įmonė „Inseria“, besispecializuojanti garso, vaizdo bei apšvietimo technologijų diegimo srityje ir jau 15 metų teikianti profesionalius audiovizualinius ir interaktyvius sprendimus administraciniams ir gamybiniams pastatams.

„Inseria“ komanda taip pat įdiegė visame pastate daugiazonę foninės muzikos sistemą, patogiai valdomą išmaniaisiais įrenginiais, todėl kiekvienoje pastato erdvėje galima sukurti individualią atmosferą ir užtikrinti sklandžią komunikaciją. Siekiant efektyviai pasiekti klientus, atverti patogias sąlygas B2B partnerystėms bei užtikrinti sklandų turinio kūrimą, pastate įrengta tinklalaidžių įrašų ir transliavimo studija.

Pirmame aukšte esančiose „Artea“ banko klientų aptarnavimo patalpose sumontuoti LED ekranai eilių valdymo sistemoms. Banko „Artea“ patalpose 5–7 aukštuose įdiegti profesionalūs LG monitoriai bendrosiose erdvėse transliuoja pasirinktą turinį ar reklamą, o pasitarimų kabinetuose, pritaikyti vaizdo konferencijoms, optimizuoja komandinį darbą ir užtikrina aukščiausią susitikimų kokybę. 5-ojo aukšto virtuvėje ir konferencijų salėje instaliuota garso ir vaizdo konferencinė sistema renginiams.

„Diegiame inovatyvias, nestandartines sistemas ir siekiame tik kokybiško rezultato, todėl kiekvienas projektas mums yra daugiau nei tik atliktas darbas. Sėkmingai įgyvendintas, jis sukuria ilgalaikę pridėtinę vertę, atveriančią duris naujiems užsakytiems“, – pabrėžia įmonės direktorius Tomas Liorenšaitis.

Natūralaus akmens gaminiai – pastato aplinkos estetikai ir vidaus erdvių unikalumui

Verslo centro „Sąvaržėlės“ projektas išsiskyrė detalumu: pasirinktos keturių rūšių akmuo, per 30 įvairių dydžių gaminių ir panaudoti trys skirtingi jų apdirbimo būdai, – apie didelės apimties netipinį objektą pasakoja Valentinas Ruzgys, bendrovės „Viva trading“, valdančios prekių ženklą „Akmens klasika“, direktorius. Daugiau kaip 15 metų Kaune įsikūęs šeimos verslas specializuojasi natūralaus akmens tiekimo ir jo pritaikymo interjere bei eksterjere srityje, todėl sukaupta patirtis leido nesunkiai įgyvendinti pastato architektų viziją.

Subtiliais akmens sprendiniais siekta išlaikyti pastato erdvių ir jo aplinkos vientisumą. Lauko grindinio vaizdas iš dalies atkartojamas verslo centro viduje. Šviesaus ukrainietiško granito „Grey Ukraine“ pjautos trinkelės, bortai bei laiptai lauko erdvėje sukuria dizaino ir funkcionalumo sinergiją su skeltomis ukrainietiško juodo bazalto bei tokio pat apdirbimo išskirtinio itališko akmens – porfyro trinkelėmis.

Verslo centro viduje vyrauja šviesus „Grey Ukraine“ granitas. Jis panaudotas grindims, laiptų pakopoms, o „Artea“ banke – net stalviršiams. Kontrastą šviesiam granitui sudaro tamsaus ukrainietiško „Gebro“ plytelės. Šviesaus granito plokščių degintu paviršiumi leitmo-

tyvas tęsiasi ir ant stogo suprojektuotoje erdvoje lauko terasoje.

Dėl saugumo lauke pasirinkti deginimu apdirbti natūralaus akmens gaminiai. Taip užtikrinta, kad plytelių paviršius lyjant lietuvi ar apledėjus nebūtu slidus. Be to, toks paviršius atsparesnis atmosferos poveikiui, UV spinduliams. Pastato viduje dominuoja šiek tiek švelnesni nei lauke – deginti ir „šukuoti“ plytelių paviršiai.

„Architektų pasirinkimas pagrindinėms erdvėms naudoti natūralias medžiagas – granitą, bazaltą, porfyro akmenį – rodo jų bei užsakovo profesionalų požiūrį bei toliaregiš-

kumą, – sako Valentinas Ruzgys. – Granito dangos tiek lauke, tiek viduje neturi analogų savo ilgamažiumu, jas nesunku prižiūrėti, o esant reikalui, po daugelio metų, galima nesunkiai atnaujinti, pavyzdžiui, peršlifuojant. Akmens gaminiai išlaiko vienodą storį, dėvisi itin lėtai ir tolygiai, neblunka ir nepraranda estetiško aktualumo. Siekiant, kad pastate plytelės tarnautų ilgiau ir jas būtų paprasta prižiūrėti, buvo panaudotas italų kompanijos „Lantania“ impregnavimas.“

V. Ruzgio teigimu, projektas pareikalavo nemažai iššūkių – pradedant

* Anrido Balvočiaus nuotr.

nuo geriausios kainos pasiūlymo iki gaminių tiekimo, nes didžioji jų dalis buvo gabenama iš kariaujančios Ukrainos. Bendras užsakymo kiekis sudarė per 700 tonų gaminių.

„Patikimų gamybos partnerių bei supratingo užsakovo „Conres“ dėka projektas puikiai pavyko“, – pasidžiaugė sėkmingai užbaigtais darbais V. Ruzgys.

„Akmens klasika“ užsiima natūralaus akmens gaminių didmenine ir

mažmenine prekyba bei projektų įgyvendinimu nuo granito, bazalto, porfyro lauko grindinių iki marmuro, travertino plytelių apdailų vidui ar skalūno stogams ir fasadams, taip pat prekiauja akmens priežiūros priemonėmis. Įmonė yra subūrusi platų patikimų kasyklų ir apdirbėjų tinklą nuo Brazilijos iki Indijos, Ukrainos, Ispanijos, Italijos, Kinijos. Visus gaminius galima apžiūrėti prekybos salone, esančiame Kaune.

* Anželikos Jalmokaitės nuotr.

Nuo pagrindų ruošimo iki granito dangų klojimo

Visą verslo centro „Sąvaržėlė“ kraštovaizdžio estetiškų darbų ciklą – nuo techniškai sudėtingų pagrindų paruošimo iki aukščiausios klasės granito dangų klojimo – atliko UAB „Rekreacinė statyba“.

Įmonė buvo atsakinga už reprezentacinės objekto aplinkos projekto sprendinių įgyvendinimą – formavo kraštovaizdį tik iš ilgaamžių, aukščiausios kokybės medžiagų, kaip natūralaus akmens gaminiai, tarp jų ir deginto bei pjauto granito trinkelės ir plokštės, naudojo konstrukcinius sluoksnius.

Išskirtinė šio projekto užduotis – dangos įrengimas ant pastato perdangos. Tam reikėjo specifinių inžinerinių žinių, nes dirbant ant konstrukcijų privalu atitikti griežtus svorio paskirstymo, nepriekaištingo nuolydžių formavimo ir hidroizoliacijos apsaugos reikalavimus. Įrengta danga tapo šio pastato architektūrinio akcentu.

„Labai džiaugiamės ir vertiname, kad užsakovas pasitikėjo mūsų komanda ir būtent mums suteikė galimybę atlikti šiuos svarbius darbus, – pabrėžia įmonės direktoriaus pavaduotojas komercijai Tomas Šimkus. – Didžiuojamės prisidėję prie daugelį dešimtmečių pastato nuomininkus, svečius ir visus vilniečius džiuginančios reprezentatyvios, ilgaamžės ir estetiškos aplinkos sukūrimo.“

UAB „Rekreacinė statyba“, sėkmingai gyvuojanti ir nuosekliai auganti jau per 34 metus, statybos rinkoje žinoma kaip patikimas partneris. Jos specializacija – miestų erdvių, aikš-

čių, parkų infrastruktūros tvarkymas, paviršiaus akmens (granito) grindinio įrengimas bei takų, gatvių ir pastatų pagrindų formavimas. Išskirtinė kompetencija – sudėtingi, didelės patirties ir išskirtinės technologinės drausmės bei pagarbos istorinei architektūrai reikalaujantys darbai kultūros paveldo objektuose ir jų apsaugos zonose.

Entalpiniai vėdinimo įrenginiai profesionaliam mikroklimato valdymui

Entalpiniai vėdinimo sprendimai verslo centruose iš išskirtinio atveju tampa rinkos norma. Įrenginiai su entalpiniais šilumogražiais pasirenkami ne tik individualiuose namuose, bet ir biuruose bei kituose viešosios

paskirties pastatuose, nes juose bendras komfortas ir energinis naudingumas vertinami visapusiškai. Maloni temperatūra ir švarus, tinkamo drėgnio oras yra kasdienės sveikos aplinkos pagrindas.

Biuruose svarbu užtikrinti pastovų, energines sąnaudas mažinantį vėdinimą ir drėgmės balansą. „Sąvaržėlės“ atveju pasirinkti Lietuvoje gaminami „Komfovent“ įrenginiai. Bendrovė juos kuria ir gamina įvairios paskirties pastatams, siūlo skirtingas konfigūracijas, šilumogražių tipus ir išmaniąsias valdymo galimybes.

Visas „Sąvaržėlės“ įrenginių našumas – 90 000 m³/h. Didžioji jų dalis – moduliniai „VERSO Pro“ su entalpiniais rotaciniais šilumogražiais. Verslo centrui pagaminti įrenginiai patalpas vėdina, išsaugo jų šilumą ir subalansuoja oro drėgnį ištisus metus. Tai mažina šildymo ir vėsinimo kaštus. Dažniausiai pastato naudotojai šių procesų nemato ir apie juos negalvoja, o tai bene geriausias kokybės įrodymas.

„VERSO Pro“ įrenginiai išsiskiria tuo, kad yra sukurti dideliems architektūros projektams, tokiems kaip „Sąvaržėlė“. Jie atitinka šiandienos efektyvumo, tvarumo ir aplinkosaugos reikalavimus įvairiomis sąlygomis. Projektuotojams „Komfovent“ taip pat suteikia specialius skaitmeninius įrankius ŠVOK sistemoms modeliuoti. Taip inžinerinė erdvė ir vėdinimo sistema suplanuojama greičiau, yra lengviau montuojama ir tyliai veikia be papildomos naštos pastato valdytojams.

* Luko Juso nuotr.

Išskirtiniai įrenginiai sumontuoti serverinių patalpose, kuriose kiaurus metus, net ir per didžiausius šalčius, būtina užtikrinti tinkamą vėsinimą“, – pabrėžia T. Skiparis.

„Šio pastato sprendiniai nėra tradiciniai – „Samsung Electronics Baltics“ specialistų komanda, visada siekianti užtikrinti reikiamą mikroklimatą, pirmiausia nuodugniai išanalizavo architektų viziją bei užsakovo poreikius ir tik tada suprojektavo šildymo ir vėsinimo sistemą būtent šiam objektui“, – pasakoja Margarita Abraitė – „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK skyriaus vadovė Baltijos šalims.

Kaip ir kiekvieno projekto metu, taip ir šįkart „Samsung Electronics Baltics“ komanda glaudžiai bendradarbiavo su užsakovu, architektais, įrangos montuotojais ir objektą prižiūresiančia įmone. M. Abraitės teigimu, tik tokiu būdu galima išvengti galimų klaidų ir užtikrinti sklandų bei nepriekaištingą įrangos veikimą.

„Samsung“ bene vienintelis iš pasaulyje lyderiaujančių gamintojų tiesiogiai dalyvauja Baltijos šalyse įgyvendinamuose komerciniuose projektuose. Taip visada galime būti tikri dėl įdiegtų sistemų kokybės ir patikimumo“, – teigia „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK skyriaus vadovė Baltijos šalims.

mo ir vėsinimo įranga su hidromoduliais. Ši sistema gamina termofikatą, kuris sukuria komfortišką aplinką cirkuliuodamas per pastate įrengtas šalčio sijas. Papildomas vėsinimas ir šildymas 35 m atrijuje užtikrinamas kanaliniiais oro kondicionieriais. Visa šiame pastate sumontuotų „Samsung“ įrenginių galia – 1,78 MW.

„Visame pastate įranga buvo parinkama vienodai atsakingai atsižvelgiant į vėsos ir šilumos poreikius.

Tobulą mikroklimatą palaiko išskirtinė ŠVOK sistema

Visose verslo centro „Sąvaržėlė“ erdvėse tobulas mikroklimatas palaikomas naudojant aukšta kokybe garsėjančio Pietų Korėjos gamintojo „Samsung“ ŠVOK sistemas.

„Šis verslo centras buvo įtrauktas į „Samsung“ prioritetinių objektų sąrašą. Įdiegti ŠVOK įrangą naujausiam Vilniaus centrinio verslo rajono pastate buvo vienas iš strateginių mūsų veiklos plėtros tikslų: mums svarbu turėti čia pavyzdinių projektų su „Samsung“ įranga“, – sako Tadas Skiparis, „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK produktų verslo plėtros vadovas.

„Sąvaržėlėje“ integruoti išskirtiniai „Samsung“ sprendiniai. Pastate sumontuota „Samsung DVM S2“ šildy-

* Anželikos Jalmokaitės nuotr.

Įkvėpianti „Artea“ banko būstinė

Kaip šiuolaikinis biuras jau nebėra vien vieta dirbti – tai jauki erdvė, kurioje gimsta bendros idėjos ir kuriama vertė, – taip ir modernus banko skyrius – jau nebe tik langelis ir kėdė. Sektinas pavyzdys – „Artea“ banko būstinė „Sąvaržėlėje“.

„Naujos būstinės Vilniuje sprendimas brendo seniai. Bankas Vilniuje buvo išsibarstęs per kelias vietas, be to, sparčiai plėtėsi ir planavo ambicingą augimą. Aukščiausios kokybės biurų projektai įprastai rengiami gerokai iš anksto ir jų tenka laukti ne vienus metus. Kita vertus, svarbu ir plėtotojų patikimumas – ar jis užtikrins, kad projektas būtų įgyvendintas kaip suplanuota – laiku ir kokybiškai. Negalėjome iš anksto numatyti tikslaus darbo vietų poreikio, todėl ne mažiau aktualus buvo ir lankstumas. Vilniaus centriniam verslo rajone kaip tik buvo planuojama plėtra patrauklioje vietoje ir paskelbtas pastato, kuris šiandien žinomas kaip „Sąvaržėlė“, architektūrinis konkursas. Mums tai

buvo galimybė dalyvauti projekte nuo balto lapo, o plėtotojui mūsų poreikiai buvo aiškiai suprantami“, – prisimena bendradarbiavimo su „Lords LB Asset Management“ pradžia Paulius Simukaitis, „Artea“ banko Turto valdymo ir administravimo departamento direktorius.

„Artea“ bankas „Sąvaržėlėje“ įsikūrė šį balandį – viršutiniai šeštas ir septintas aukštai bei dalis penkto aukšto su terasa skirti darbuotojų biurams, o pirmame pastato aukšte atidaryti „Artea“ banko Kasdienės bankininkystės skyrius ir Konsultavimo centras.

„Pastato erdvių išdėstymas įkvėpė mus sukurti naują klientų aptarnavimo struktūrą. Aiškiai atskyrėme trumpas kasdienes banko paslaugas

nuo verslo ir asmeninių finansų konsultacijų. Įkūrėme atskirus Kasdienės bankininkystės skyrių ir Konsultacijų centrą, kuriuose klientai aptarnaujami uždaruose, visiškai konfidencialiuose kambariuose. Taip juos ir vadiname – ne kabinetais, o kambariais. Pakviestas į tokį kambarį, klientas pasijunta kaip namie, tačiau konfidencialumas išlaikomas kaip banke“, – sako P. Simukaitis ir pabrėžia, kad „Artea“ bankas supranta, jog ne visada galima numatyti bankinių paslaugų poreikį, todėl priima ir iš anksto neužsiregistravusius klientus: jie gali patogiai luktelti, pasidaryti kavos, arbatos ar vandens. Pagalvota ir apie klientus su judėjimo negalia – suprojektuota plačių erdvių, kuriuose būtų galima apsisukti su vežimėliu, parinkti reguliuojamo aukščio stalai.

P. Simukaitis džiugiasi, kad interjerą projektavusiai architektūros studijai „Plazma“ pavyko įgyvendinti „Artea“

banko viziją – tiek klientų aptarnavimo patalpose, tiek biuruose sukurti unikalios atmosferą. „Erdvių išdėstymas, spalvų gama, akcentai, augalai, ore pakibę masyvūs reguliuojamos šviesos „Artea“ ženklai, funkcionalumas susilieja ir sukuria jaukią kaip namuose visumą“, – sako P. Simukaitis.

Interjero projektas pradėtas nuo patogumo tyrimų

„Dar prieš pradėdant projektuoti bankas pabrėžė klientų patogumo svarbą“, – sako naujosios „Artea“ būstinės interjerą kūrusios architektūros studijos „Plazma“ architektas Gytis Vaitkevičius, šio projekto vadovas.

Su užsakovo komanda buvo išdiskutuoti ir priimti tam tikri erdvių išdėstymo sprendimai, kaip nedidelės priimamojo zonos, kuriose esantys darbuotojai skirsto klientų srautus, ir konfidencialių konsultacijų kambariai. Abiejuose banko skyriuose numatyta daug savitarnos patogumų – nuo stalų individualiam darbui iki ramesnių zonų, kuriose klientas gali prisėsti ir išgerti paties pasiruoštos kavos.

„Interjerą kurti pradėjome nuo pat pastato projektavimo pradžios. Nuo koncepcijos iki inžinerinių sistemų – viską projektavome 3D erdvėje. Visi projekto dalyviai turėjo prieigą prie BIM ir kiekvienas dirbo savo srityje, kol visas dalis sulipdėme į visumą. Nuo sutarties pasirašymo iki darbų paba-

gos praėjo ketveri metai“, – apžvelgia ilgą ir atsakingą procesą architektas.

Pirmasis banko aukštas nuo viršutinių skiriasi ne tik santūriomis spalvomis, bet ir aptakiomis organiškais formomis. Atviri stikliniai verslo centro fasadai interjero architektams padiktavo funkcinę idėją – banko konsultacijų zonas suformuoti kaip nedidelius kambariukus su medžio faneruotės apvaskalu, papuoštu augalų karnizais. Visos klientams skirtos patalpos primena jaukių namelių virtinę už stiklo fasadų.

5–7 aukštų erdvės skirtos banko darbuotojams. Šeštas ir septintas aukštai – įspūdingiausia, tarsi ore pakibusi verslo centro dalis. Būtent joje įrengtas didelis hibridinio tipo biuras su atviromis, dinamiškais zonomis, pritaikytomis komandiniam darbui, ir svečius pasitinkantis moderniais priimamaisiais bei šviečiančiais banko logotipais, išradingai sumontuotais tarp rievėto stiklo lakštų.

Išradingai išdėstyti skirtingų spalvų baldai-pertvaros suteikia privatumo darbo vietoms, į baldų tūrius integruotos išmaniosios spintelės daiktams ir darbo priemonėms, privačios pokalbių būdelės ir pokalbių dviem salelės. Akustines savybes patalpose gerina speciali akustinių paviršelių kolekcija.

Šiek tiek įgilintame penktame aukšte įrengta banko darbuotojų socializacijos erdvė. Čia yra didžiulė virtuvė ir sporto salė, iš kurių galima grožėtis Gedimino pilies vaizdais, vaikų priežiūros kambarius. Dar įspūdingesnė miesto panorama atsiveria didžiulėje apželdintoje lauko terasoje su sūpynėmis ir stalais. „Terasa tampa darbuotojų susitikimo vieta, o šiuo atveju ir ryšių mezgimo, nes iki šiol banko skyriai buvo išsibarstę po sostinę“, – neformaliojo bendravimo svarbą pabrėžia G. Vaitkevičius.

Visose patalpose integruotas dinamiškas išmanusis apšvietimas, pritaikantis prie darbuotojų poreikių. Visos darbo vietos – ergonomiškos, prie langų, pro kuriuos iš bet kurios pastato pusės atsiveria įspūdingi vaizdai. Viduje pastato, aplink atrijų, – skaidrūs susitikimų kambariai su visa atitinkama konferencine įranga. Taip pat suprojektuota tylos kambarių, darbo vietų darbui su vaikais, įvairių žaidimų kambarių (stalo futbolas, biliardas, tenisas, simulatorius ir pan.), poilsio zonų su masažiniais krėslais, įrašų studija.

Ypatingi gaminiai iš kokybiško medžio lukšto

UAB KALSTO GAMINIAI „Artea“ banko pirmojo ir 5-7 aukštų patalpoms gamino duris, pertvaras, skydus su „ALPI Wood“ kolekcijos lakštiniu lukštu „Nordic Oak 12.96“.

„ALPI lakštinis lukštas suteikia durims ir pertvaroms jaukaus išskirtinumo. Iš jo galima gaminti trijų metrų aukščio gaminius be sujungimų“, – vardija medžiagos pranašumus įmonės direktorė Rasa Čingaitė ir aptaria gaminius „Artea“ banko klientų aptarnavimo erdvėms pirmajame aukšte.

Joms pagamintos 3,65 m aukščio pertvaros su lenkais faneruotais profiliais, skydais bei stiklais ir durys. Visos pertvaros ir durys yra beapvadinės, t. y. jos sumontuotos į tiksliai antras ir jų plokštumos sutampa su sienų plokštumomis. Prie faneruotų durų priderinti faneruoti instaliaciniai stipai laidams ir kabeliams paslėpti. Daugumoje durų sumontuotos elektrinės spynos, užtikrinančios įėjimo kontrolę, taip pat integruotos specialios konstrukcijos su užpildais garsui izoliuoti, garsą izoliuojantys stiklai, mechaniniai slenksčiai, paslėpti vyriai.

„Visada siekiame to paties tikslo – pateikti kokybišką produktą, atitinkantį užsakovo lūkesčius. Atliekame nestandartinius užsakymus, durų, pertvarų ir įvairių interjero elementų gamyboje naudojame įvairias medžiagas bei technologijas. Lanksčiai prisideriname prie projektuotojų, architektų, dizainerių ir užsakovų poreikių,

galime įgyvendinti įvairiausias sudėtingas projektus“ – vardija R. Čingaitė, vadovaujanti nuo 2009 m. įvairias faneruotas ir dažytas vidaus bei lauko duris, pertvaras, interjero elementus gaminančiai UAB KALSTO GAMINIAI.

Užuolaidos suteikia jaukumo ir privatumo

Užuolaidų sprendinius „Artea“ banko erdvėms pasiūlė ir įgyvendino įmonė „Mobilus užuolaidų salonas“.

„Artea“ banko interjero architektai pasirinko tarpinį audinį – tokį, kuris subtiliai pridengtų vaizdą, bet praleis-

tų šviesą. Kabinete sėdintis žmogus turi jausti erdvę, o ne izoliaciją. Mūsų užuolaidos – nei naktinės, nei dienos. Jos tiksliai subalansuoja privatumą ir natūralų apšvietimą. Spalva buvo derinama objekte – tik ten, kur užuolaidos realiai kabės, galima išrinkti tinkamiausią audinio atspalvį“, – teigia įmonės direktorė Rita Chraptavičienė ir pabrėžia, kad kiekvieno projekto atveju vyksta į objektą su atrinktais audinių pavyzdžiais, kad išrinktų tinkamiausią, konsultuoja architektus bei dizainerius ir prisiima atsakomybę už kiekvieną savo techninį sprendimą.

„Artea“ banko projekte netrūko iššūkių. Pakabinamos metalinės lubos aštriais kraštais, išsikišančios durų automatikos detalės, lenktos sienos ir lenkti stiklai – kiekvienam elementui reikėjo atskiro sprendimo. Ties sienų linkiais bėgeliai buvo formuojami vietoje, visiškai pagal sienos profilį, kad užuolaidos tiksliai ir grakščiai uždengtų kampus.

R. Chraptavičienė džiaugiasi turėjusi galimybę į šį projektą įsitraukti nuo pat jo pradžios: „Labai gerai, kad jau tada galėjome bendrauti su architektais. Numatėme nišų plotį, išrinkome vietas bėgeliams, todėl atėjus montavimo momentui nebuvo staigmenų ir nieko nereikėjo keisti, galėjome kiekviename kabinete užuolaidas suderinti pagal poreikius. Būtent tokiu bendradarbiavimu – kai užuolaidų specialistas įsitraukia nuo brėžinių, o ne nuo raktų perdavimo momento, – ir pasiekiamas tobulas rezultatas, išvengiama papildomų išlaidų.“

koordinavimas leido sukurti vientisą erdvių estetiką – baldai natūraliai įsiliejo į architektūrą ir tapo organiška interjero dalimi.

Vienas ryškiausių šio projekto aspektų – jo įgyvendinimo tempas. Didelės apimties objektas, gausūs nestandartiniai sprendimai pareikalavo itin tikslaus planavimo, tačiau visi gamybos ir montavimo darbai buvo atlikti pagal numatytą grafiką. Pasak „Domo baldų“ vyriausiojo projektų vadovo Dariaus Sakalausko, būtent komandos kompetencija ir dėmesys detalėms leido pasiekti rezultatą, atitikusį tiek architektų viziją, tiek užsakovo lūkesčius.

Visose erdvėse – išskirtiniai korpusiniai baldai

Vienetinius korpusinius baldus „Artea“ banko patalpoms pagamino „Domo baldai“.

Objekte naudotos medžiagos ALPI lakštiniu lukštu dengtos plokštės, 4 cm storio granitas, kvarcinis akmuo, tekstūrinis stiklas, vienspalvė matinė ir medžio tekstūros plokštė.

Pirmajame aukšte įrengti klientų aptarnavimo baldai, pasitikimo stalai, kavos stotelės. Kituose aukštuose sumontuoti virtuvių baldai, valgomojo stalai, didelės spintų sistemos, spausdintuvų baldai, TV sienų apdailos.

„6-7 aukštų biurų erdvėms pagamintos dvipusės spintos darbo vietų zonoms ir koridoriams atskirti. Spintose integruoti akustiniai moduliai „Silent Box“, jų sprendiniai suderinti su baldų konstrukcija užtikrinant vientisą gaminių funkcionalumą. Spintos eksploatuojamos iš abiejų pusių: vienoje pusėje įrengtos drabužių kabyklos, kitoje – daiktų saugojimo spintelės. Dalyje baldų integruotos sėdimos vietos – patogios erdvės trumpam darbuotojų poilsiui ar neformaliems susitikimams. Baldai pagaminti naudojant įvairių spalvų lakštinio lukšto apdailą“, – pasakoja „Domo baldų“ vyriausioji dizainerė Roberta Biknevičienė.

Pagrindinis projekto iššūkis buvo užtikrinti, kad baldų sprendimai tiksliai derėtų su architektūriniais ir inžineriniais sprendimais. Tam reikėjo glaudaus bendradarbiavimo su durų gamintojais, rangovais ir kitais projekto partneriais dar ankstyvuose projekto etapuose. Toks nuoseklus

Pagaminti nestandartiniai vadovų ir posėdžių stalai

„Artea“ banko būstinei vadovų stalus, posėdžių stalus, persirengimo spintelės tiekė viena didžiausių biuro baldų prekybos įmonių šalyje „NARBUTAS Lietuva“, padedanti sukurti biuruose funkcionalias, ergonomiškas ir estetiškas darbo vietas pagal patalpų dydį, suplanuotą biudžetą bei interjero viziją.

Įmonė gali klientams pasiūlyti ne tik Ukmergėje esančioje modernioje NARBUTAS gamykloje sukurtą produkciją, bet ir baldų, apšvietimo, interjero detalių iš daugiau kaip 60 užsienio partnerių kolekcijų.

Visi „Artea“ bankui parinkti baldai nestandartiniai, gaminti pagal specialų kliento užsakymą.

Pagal individualius kliento poreikius suprojektuotiems vadovų stalams naudota danga „Egger Vicenza Oak“ - interjerui šiuolaikiškumo bei universalumo suteikianti elegantiška, moderni ir subtili ąžuolo medienos imitacija su linijiniu raštu, primenančiu natūralias medžio rieves. Ši danga atspari dėmėms, turi antibakterinių savybių ir beveik neturi lakiųjų organinių junginių (LOJ), yra lengvai valoma, atspari buitinei chemijai. Visi vadovų stalai yra reguliuojamo aukščio, prie jų dizaino priderintos spintelės asmeniniams daiktams susidėti.

Posėdžių stalų stalviršiai gaminti iš ąžuolo faneruotės ir beicuoti spe-

cialių beicu, priderintu prie sieninių plokščių atspalvio. Klientas pasirinko „NARBUTAS Lietuva“ partnerių - ispanų dizaino baldų gamintojo „Andreu World“ stalų bases.

Įrengtos modernios geriamojo vandens zonos darbuotojams ir klientams

„Artea“ banko biurų ir klientų aptarnavimo ir erdvėse specializuota vandens filtravimo ir geriamojo vandens sprendimų įmonė „AQUAFILTER Lietuva“ įrengė 14 modernių geriamojo vandens zonų darbuotojams ir klientams. Šiems sprendimams pritaikyti minimalistinio dizaino, funkcionalūs ir tvarūs aukščiausios kokybės itališ-

ki vandens maišytuvai „Guglielmi“ su integruota filtruoto, atvėsinto ir gaizuoto vandens sistema.

Sistema užtikrina nuolatinį aukštos kokybės filtruoto vandens tiekimą. Profesionalūs vandens filtrai efektyviai neutralizuoja chloro skoni ir kvapą, sulaiko mechanines priemaišas ir gerina bendrą vandens kokybę. Integruotos aušinimo ir gazavimo technologijos suteikia galimybę vienoje vietoje turėti skirtingų tipų geriamąjį vandenį pagal individualius poreikius.

Vandens maišytuvo „Guglielmi“ sistema didina komfortą darbo aplinkoje, skatina vartoti daugiau vandens ir mažina vienkartinio plastiko naudojimą - šiuolaikinių biurų darbuotojai pirmenybę teikia ne plastiko buteliukams, o gertuvėms, pripildytoms vandens iš tokių kaip ši sistemų, kurias įrengia „AQUAFILTER Lietuva“ komanda.

Kiekvienas projektas pritaikomas individualiai pagal konkrečios erdvės technines galimybes, žmonių srautus ir naudojimo intensyvumą. Didžioji dalis įrangos integruojama po stalviršiu, todėl išlaikoma švari ir minimalistinė erdvės estetika. Į aukštos kokybės, tvarius bei ilgaamžius sprendimus orientuota ir su pripažintais Europos gamintojais bendradarbiaujanti „AQUAFILTER Lietuva“ siekia, kad vandens vartojimas klientams būtų maksimaliai patogus ir estetiškas, todėl rūpinasi visu procesu - nuo vandens tyrimo, technologijų ir sistemos parinkimo pagal vandens sudėtį bei projektavimo (sprendimo sukomplektavimo konkrečiam objektui) iki montavimo ir įrengimo, paleidimo bei reguliarios techninės priežiūros.

Patogu įsigyti šviežio maisto, užkandžių ar gėrimų

Didžiojoje „Artea“ banko valgomojoje, sporto ir poilsio erdvėje integruota aktyviam verslo centro ritmui pritaikyta „12Eat“ maisto savitarnos krautuvėlė. Iš itin gausaus asortimento banko darbuotojai ir svečiai gali greitai ir patogiai įsigyti šviežio maisto, užkandžių ar gėrimų.

Daug dėmesio skirta apsipirkimo potyriams – pasistengta, kad ši vieta būtų ne tik patogi, bet ir patraukli, maloniai nuteiktų per trumpas pertraukas darbo dienos metu.

Apsipirkimo procesas susideda iš keturių žingsnių: žmogus išsirenka, nuskenuoja, susimoka ir vartoja, visas įsigijimo procesas trunka vos kelias minutes.

Krautuvėlės dizainas modernus, minimalistinis ir funkcionalus. Dominuoja šviesios spalvos, natūralūs akcentai, produktai aiškiai išdėstyti, todėl klientams lengva rasti norimus gaminius. „12Eat“ krautuvėlė puikiai dera jaukioje ir estetiškoje „Artea“ banko bendruomenės susitikimų ir poilsio erdvėje.

„Įrengiant pastatą jau iš anksto buvo numatyta vietą mūsų krautuvėlei, derinta, kad tilptų du šaldytuvai su išplėstu mūsų maisto asortimentu ir saldumynų zona. Atsižvelgėme į šiuolaikinio biuro darbuotojų poreikius – greitą, patogų ir kokybišką maitinimą bet kuriuo paros metu. Krautuvėlėje gausu sveikesnių maisto prekių, aktualių šiuolaikiniam žmogui: sumuštinų, salotų, sveikėnio tipo užkandžių, saldumynų, proteino batonėlių, gėrimų, pieno produktų“, – pasakoja įmonės vadovė Giedrė Didžiokienė.

Didžiausias savitarnos krautuvėlių tinklas Baltijos regione veiklą plėtoja Lietuvoje, Latvijoje ir Lenkijoje, iš viso įrengta daugiau kaip 600 prekybos vietų. Šios mikrokrautuvėlės išsiskiria inovatyviu savitarnos modeliu, suteikiančiu klientams galimybę apsipirkti greitai ir patogiai, taupant laiką, patogiai ir greitai 24/7 prieinant prie kokybiškų ir visus dienos poreikius atitinkančių produktų.

Krautuvėlės įrengiamos verslo centruose, gamybinėse įmonėse, poilsio zonose, universitetuose, ligoninėse

bei kitose vietose, kur žmonėms svarbu patogiai ir greitai pavalgyti. Asortimentas – daugiau kaip 200 skirtingų maisto produktų. Įmonė siekia, kad kiekvienas klientas rastų to, ko tuo metu jam labiausiai reikia, – greitų pusryčių, sočių pietų, užkandžių tarp darbų ar deserto dienos metu. Privачios etiketės (*private label*) gaminiai „12Eat CHOICE“ – nuo išskirtinių sumuštinų, įvairių rūšių „Tinginio“ iki kruasanų ar salotų – skirti tiems, kurie vertina kokybę, skonį, estetiką ir asmenišką požiūrį į maistą.

„Nuo 2014 m. mūsų tinklas tik plečiasi, nuolat ieškome naujų vietų, kur reikėtų mūsų paslaugos. Stebime tendencijas, važiuojame į parodas, tiesiai iš gamintojų atsivežame tokių produktų, kurių nėra niekur kitur. Puoselėjame ir skatiname glaudų ryšį su vartotojais, grįstą abipusiu pasitikėjimu ir bendradarbiavimu. Tikime, kad šiuolaikinėje darbo aplinkoje kokybiškas maistas turi būti pasiekiamas taip pat paprastai kaip kava ar internetas. Būtent dėl to plečiame savo tinklą ten, kur žmonės dirba, mokosi ir leidžia laiką“, – pabrėžia G. Didžiokienė.

Visose virtuvėse - moderni buitinė technika

Visose „Artea“ banko būstinės erdvėse pasirūpinta tiek klientų, tiek darbuotojų komfortu – taupant jų laiką ir pinigus, įrengtos laukimo (klientams) ar poilsio zonos ir virtuvėlės (darbuotojams). Virtuvėse integruota moderni buitinė technika, kuria pasirūpino UAB BTN – specializuotas „Electrolux“ ir AEG buitinės technikos centras Vilniuje.

Kad darbuotojams būtų patogų pietauti, pasiūlyti atsineštą ar užsisakytą maistą, būtų kur susidėti iš namų atsineštas pietų dėžutes, čia yra penki „Electrolux LN-D5FE18S“ šaldytuvai su kamera apačioje, šešiolika „Electrolux ERD6DE18S1“ ištisinių montuojamų vien tik šaldytuvų, penki „Electrolux LXB2AE82S“ po stalviršiu montuojami šaldytuvai, trylika 60 cm pločio „Electrolux EEM69310L“ indaplovių su automatiškai programos pabaigoje prasiveriančiomis durėmis ir šešios 45 cm pločio „Electrolux EEA22100L“ indaplovės, dvi „Electrolux EOF5C50BZ“ orkaitės, aštuonios „Electrolux LMS2203EMK“ montuojamos mikrobangų krosnelės, dvi laisvai statomos „Electrolux EMZ421MMK“ mikrobangų krosnelės ir trylika „Electrolux E3K1-3ST“ virdulių. Visa technika – nuo dydžių iki spalvų gamos – priderinta prie virtuvėlių patalpų interjero.

„Techniką deriname su banko atsakingais asmenimis, jie išsakė savo pageidavimus, kiek ir kokių dydžių produktų jiems reikėtų, nuro-

dė kriterijus, kuriuos produktai turėtų atitikti. Pagal juos teikėme visus poreikius atitinkančius modelius. Projektas buvo itin sklandus, viską labai skrupulingai suderinome su atsakingais banko darbuotojais – tiek modelių, tiek pristatymo detales. Bankas žinojo konkrečius savo poreikius, mes žinojome, kurie modeliai atitiktų, todėl viskas buvo itin paprasta“, – teigia UAB BTN pardavimų vadovė Jūratė Margelienė.

Įmonė BTN turi du salonus ir juose siūlo didelį virtuvės, vonios bei namų priežiūros buitinės technikos asortimentą – beveik viską, ką Baltijos šalių rinkai tiekia įmonės atstovaujami populiariausi Europoje buitinės technikos prekių ženklai.

Daugiau kaip 20 metų BTN vadovai ir specialistai studijuoja buitinės technikos subtilybes, tobulinasi „Electrolux“ bei AEG gamyklose, dalyvauja kitokiuose mokymuose, vyksta į tarptautines parodas, rengiamas Europoje, pirmiausia Vokietijoje bei Italijoje, ir parsivežtomis žiniomis apie buitinės technikos inovacijas mielai dalijasi su klientais savo salonuose Vilniuje. Puoselėdama ilgametę partnerystę su „Electrolux“, įmonė viena pirmųjų Lietuvoje gali pasiūlyti šios grupės produkcijos naujovių.

„Drąsiai galiu teigti, jog per šiuos metus mūsų komanda tapo „Electrolux“ ir AEG technikos fanais, todėl nieko keisto, kad mūsų teikiamos konsultacijos vertinamos už profesionalumą. Turime daug klientų, kurie pas mus grįžta po dešimties ir daugiau metų

rinktis technikos naujiems namams ar atnaujinti esamus“, – didžiuojasi UAB BTN pardavimų vadovė J. Margelienė.

32 metus sėkmingai veiklą plėtojanti įmonė tiekia visą virtuvės įmontuojamą ir laisvai statomą techniką, skalbimo ir džiovinimo techniką bei smulkius virtuvės prietaisus – virdučius, skrudintuvus, plaktuvus, dulkių siurblius. Įmonės specialistai sukaupę itin daug specializuotų žinių apie technikos prietaisus (kaip keitėsi modeliai, kuo nauji modeliai skiriasi nuo ankstesnių ir kt.), todėl gali parinkti, pavyzdžiui, net prieš 15 metų pirktam įmontuojamam šaldytuvui naują analogą, kad tiktų į senojo vietą, į tuos pačius baldus, ir nieko nereikėtų keisti. Klientams visada suteikiama profesionali konsultacija, todėl įmonė rekomenduojama net iš kartos į kartą. Į saloną atėję klientai sako: „Tokią techniką pirko mūsų tėvai, buvo gera patirtis, todėl ir mes norime pirkti iš jūsų.“

Įmonės specialistai padeda klientui išsirinkti modelius, labiausiai atitinkančius jo poreikius, ir kliento pageidavimu pasirūpina pirkinio pristatymu į namus. Jei kyla neaiškumų, konsultuoja ir po pristatymo. Taip pat teikiamos papildomos paslaugos: sertifikuoti meistras gali prijungti įrangą kliento namuose, išvežti seną techniką utilizuoti, suteikti klientui konsultaciją namuose apie įsigytos technikos naudojimą, atlikti vietoje vienkartinę profilaktinę technikos priežiūrą.

„Visada palaikome šiltus santykius su klientais. Kilus problemai, jie gali nesivaržydami skambinti ir gauti kokybiškų patarimų“, – pabrėžia J. Margelienė.

Spausdintuvai derinti prie banko logotipo spalvų

Spausdinimo įrangos sprendimus, tarp jų ir kortelių spausdinimo įrangą, pritaikytą kasdieniams organizacijos poreikiams, „Artea“ bankui tiekė ir diegė „Biznio mašinų kompanija“ (BMK).

Pasirinkta nauja HP daugiafunkčių įrenginių linija – spalvoti A3 ir A4 formato spausdintuvai. Jie integruoti į biuro erdves kaip grindiniai arba nišose montuojami sprendimai, iš anksto numatyti interjero projekte.

„Šios serijos įrenginių išorines plokštes galima keisti, ir tai dabartinėje rinkoje yra palyginti naujas ir išskirtinis sprendimas, tokių galimybių daugiau nesiūlo praktiškai nė vienas gamintojas. Plokštės gali būti tiek subtiliai derinamos su biuro interjero koloritu, tiek aiškiai atspindėti įmonės identitetą – logotipą, firmines spalvas ar net specifinius dizaino elementus“, – teigia Valdas Traškevičius, BMK verslo vystymo vadovas.

V. Traškevičiaus žodžiais, tai daugiau nei vien estetinė vertė. Iki šiol spausdintuvai buvo vertinami tik funkciniu požiūriu, tačiau dabar matomas kardinalus pokytis: įrenginys

iš techninio įrankio virto visaverte biuro aplinkos dalimi, papildančia dizaino koncepciją arba, priešingai, tampančia erdvės akcentu. Toks sprendimas ypač aktualus šiuolaikiniuose atviro tipo biuruose, kur kiekviena detalė prisideda prie visos darbo aplinkos kokybės ir įmonės įvaizdžio.

„Be to, toks pritaikomumas suteikia įmonėms galimybę net ir techninių sprendimų atveju išlaikyti nuoseklią vizualinį identitetą. Anksčiau tai dažniausiai nebūdavo prioritetas – spausdintuvai buvo tiesiog standartiniai, neutralūs įrenginiai. Dabar jie gali atitikti ir funkcinius, ir estetinius lūkesčius“, – pabrėžia V. Traškevičius.

Be abejo, renkant spausdintuvus „Artea“ bankui, buvo vertinamos ir jų techninės bei funkcinės savybės.

Pasirinkti įrenginiai veikia tyliai (triukšmo lygis – apie 53 dB) ir spausdina daugiau kaip 40 puslapių per minutę. Jais galima spausdinti ir spalvotą medžiagą, o popieriaus taupymo galimybę užtikrina automatinis dvipusis spausdinimas. Galimi tiek A4, tiek A3 formatai, o maksimalus palaikomas popieriaus storis siekia iki 300 g/m². Didelė, net maždaug 21 tūkst. pusla-

pių, tonerio išeiga užtikrina stabilų ir nenutrūkstamą darbą.

Šiame projekte taip pat integruoti autentifikavimo sprendimai, suteikiantys vartotojams galimybę prisijungti telefonu. „Lietuvoje tai dar nėra plačiai paplitusi praktika, tačiau matome, kad tokie sprendimai sparčiai populiarėja ir tampa nauju standartu moderniuose biuruose“ – sako V. Traškevičius.

BMK veikia daugiau kaip 34 metus. Pagrindinės veiklos sritys – spausdinimo, skaitmenizavimo, garso ir vaizdo sprendimai, turinio kūrimas ir edukacija.

„Daugiausia dėmesio skiriame paslaugų kokybei ir ilgalaikiam bendradarbiavimui su klientais. Mūsų techninė komanda įgijusi naujausius sertifikatus, todėl gali operatyviai atlikti tiek kasdienes, tiek sudėtingesnes užduotis. Atstovaudami įvairiems gamintojams, kiekvienu atveju galime parinkti sprendimą, kuris geriausiai atitiktų konkrečius kliento poreikius. Biuro technikos projektus įgyvendiname ne tik Lietuvoje, bet ir kitose Baltijos šalyse“, – apžvelgia įmonės BMK veiklos aprėptis V. Traškevičius.

Sanitariniams mazgams parinkta išskirtinė įranga

Verslo centro „Sąvaržėlė“ sanitarinių mazgų įrangai kelti itin aukšti funkcionalumo ir tvarumo reikalavimai, todėl visur, taip pat ir „Artea“ banko erdvėse, parinkta itin aukštos kokybės Europos santechnikos gaminių rinkos lyderės „Geberit“ produkcija.

Visuose sanitariniuose mazguose integruoti itin greitai ir lengvai montuojami potinkiniai rėmai „Duofix“ su potinkiniu bakeliu „Sigma“, kuriems suteikiama 10 metų garantija ir 50 metų atsarginių dalių prieinamumas. Šis bakelis pagamintas iš vientiso elemento, be jokių suvirinimo ar litavimo siūlių, todėl išliks sandarus per visą eksploataavimo laikotarpį. Bakelis ypač tyliai veikia, efektyviai taupo vandenį ir atitinka aukščiausius BREEAM sertifikatų reikalavimus.

Potinkinė sistema „Duofix Sigma“ išsiskiria įvairių paviršių ir spalvų vandens nuleidimo mygtukų modelių gausa. „Sąvaržėlėje“ sumontuoti architektų viziją labiausiai atitikę subtiliai elegantiški serijos „Sigma 50“ vandens nuleidimo mygtukai šveisto nerūdijančiojo plieno paviršiumi.

Pakabinami WC puodai su technologija *Rimfree*® parinkti iš serijos „Geberit iCon“ asortimento. Palyginti su kitais panašiais gaminiais, jie sutaupo iki 30 proc. vandens, be to, pažangi vandens nuleidimo sistema užtikrina tolygų vandens paskirstymą per visą vidinį WC puodo paviršių. Šis WC puodas neturi vidinio apvado, kuriame dažniausiai kaupia-

si nešvarumai, bakterijos ir kalkių nuosėdos, todėl jo nereikia intensyviai šveisti, naudoti agresyvių valymo priemonių – pakanka reguliariai nuvalyti paviršių.

Žmonių su negalia WC kambariams pasirinkta specialaus modelio potinkinė sistema „Duofix“ su bakeliu „Sigma“. Potinkinis rėmas pritaikytas porankiams prie WC puodo tvirtinti. Kaip ir kiti „Duofix“ potinkiniai elementai, jis yra aukščiausios kokybės, patikimas, paprastai ir greitai montuojamas, tau-

po vandenį. Taip pat priderinti lengvai valomu sluoksniu dengti matiniai nerūdijančiojo plieno vandens nuleidimo mygtukai „Sigma 50“.

2024 m. 150-metį šventusi „Geberit“ grupė visada gali pasiūlyti unikalų, pridėtinę vertę kuriančių santechnikos bei keraminių vonios kambario gaminių.

„Structum“ inf.

* Anželikos Jalmokaitės nuotr.

SANGUŠKŲ PARKAS

tvari prabanga istorinėje sostinės panoramoje

OBJEKTAS: gyvenamasis kompleksas
„Sanguškų parkas“, Žiuprionių g. 7 ir 9, Vilnius

PROJEKTO PLĖTOTOJAS: RELEVEN

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Naresta“

**GYVENAMOJO KOMPLEKSO IR BENDRŲJŲ ERDVIŲ
INTERJERO ARCHITEKTAI:** MB HEIMA – projekto
vadovas architektas Povilas Žakauskas,
architektai Justas Kundrotas, Sigita Tauraitė,
Ugnė Česnulytė, Laura Marija Mačiulienė,
Dovilė Valentukevičienė, Darius Steponavičius

VILNIAUS SENAMIESTYJE, ŠALIA MISIONIERIŲ BAŽNYČIOS IR ISTORINIŲ VIENUOLYNŲ, NETRUKUS PIRMUOSIUS GYVENTOJUS PRIIMS MODERNUS GYVENAMASIS KOMPLEKSAS „SANGUŠKŲ PARKAS“, MALONIAI STEBINANTIS ISTORINĖS APLINKOS, ŠIUOLAIKINĖS ARCHITEKTŪROS IR ŽALIŲJŲ ERDVIŲ DERME.

Kadaise Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) didikams Sanguškom priklausiusi, o vėliau misionieriams perleista teritorija, kurioje vešėjo didžiulis reprezentatyvus parkas, Antrojo pasaulinio karo metais buvo suniokota ir iki šių dienų nebeatstatyta. Nekilnojamojo turto (NT) plėtotojas RELEVEN ryžosi atgaivinti šią teritoriją išsaugodamas pagarbą istorijai ir kartu harmoningais dabarties sprendimais sustiprindamas senamiesčio urbanistinį audinį, sukurdamas naujų viešųjų, komercinių ir laisvalaikio erdvių esamiems bei būsimiems teritorijos gyventojams. Daugiau kaip 15 metų gyvenamuosius ir mišrios paskirties projektus Lietuvoje plėtojantis RELEVEN visada siekia kurti visapusę vertę – nuo vietos parinkimo iki architektūros, funkcionalumo ir galutinės vartotojo patirties.

Projektą kūrusi architektų studijos HEIMA komanda šiuolaikišką eksterjerą derino su senamiesčio architektūra, ypač daug dėmesio skirdama fasado detalėms. Architektai suprojektavo aukštas 3-5,5 m lubas, mansardinius aukštus, balkonus, lodžijas, terasas ir didelius vitrininius langus, kad būtų galima gėrėtis niekada nepabostančia Vilniaus senamiesčio panorama. A++ energinio naudingumo klasės komplekso spalvos ir faktūros susietos su senąja miesto architektūra, jame sudarytos galimybės lanksčiai planuoti erdvę (betai parduodami su daline apdaila), numatyta konsjeržo paslauga.

Į *premium* segmento pirkėją orientuotas „Sanguškų parkas“ patrauklus ir daugeliu kitų aspektų – jis yra senamiestyje, šalia Misionierių bažnyčios ir istorinių vienuolynų. Čia įrengta miesto centro infrastruktūra ir kultūrinė aplinka, dviejų aukštų požeminė automobilių saugykla, suformuotos žaliosios erdvės ir privatūs kiemeliai.

Vieninga architektūrinė kalba, skiriasi tik detalės

„Stengėmės išlaikyti darnią užstatymo senamiestyje struktūrą, kūrėme kiemelius su senamiesčio perspektyva, taip įleisdami vidun šviesos ir praplėsdami erdvę“, – pasakoja projekto vadovas architektas Povilas Žakauskas, architektūros studijos HEIMA bendrakūris. Architektūros, interjero ir urbanistinius projektus Lietuvoje bei už jos ribų įgyvendinanti studija išsiskiria conceptualumu, jautriu požiūriu į kontekstą, medžiagiškumą bei ilgaamžę architektūrinę vertę ir preciziškumu plėtojant kiekvieną projektą nuo pirminės idėjos iki detalizuoto įgyvendinimo.

„Mūsų pasiūlyta architektūros kalba – viena, tačiau skirtinguose sklypuose esantys pastatai atskiriami detalėmis. Tūrinių stoglangių, terasų formos, plytų raštų, langų ritmo ir įtraukimo, fasado medžiagų niuansais kuriamas skirtingas charakteris. Bendrųjų erdvių interjere norėjome pabrėžti dažniausiai gyventojų lankomas ir lytamas zonas – konsjeržo patalpą, įėjimo duris, lifthus, porankius. Ramus interjero kontekstas, sukurtas naudojant natūralaus ažuolo faneruotę, masyvą, nerūdijantįjį plieną, kalkakmenį, tik dar labiau tas vietas išryškino. Tylios prabangos interjerą papildė ir meno kūriniai“, – vardija sprendinius architektas.

Daug dėmesio ir finansinių išteklių skirta tvarams ir kokybiškoms statybinėms medžiagoms. Pastatų fasadams pasirinktas klinkeris – ilgaamžis, atsparus ugniai ir oro sąlygoms, paprastai prižiūrimas ir derantis prie paveldo konteksto estetikos. Terasoms naudotos ekologiškos bambuko terasinės lentos.

Pastato A++ energinio naudingumo klasė užtikrinta glaudžiai bendradarbiaujant su energinio naudingumo ekspertais: su jais tartasi dėl šalčio tiltų, kokybiško sienų, perdangų ir kt. apšiltinimo. Taip pat integruoti energijos sąnaudas optimizuojantys ir komfortišką mikroklimatą sukuriantys inžineriniai sprendimai.

Įrengtos efektyvios šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo (ŠVOK) sistemos su rekuperacija. Kartu su inžinieriais, apšvietimo ekspertais ir subrangovais suplanuotas bendrųjų erdvių apšvietimas su būvio jutikliais, duodančiais signalą įjungti šviesą tik tada, kai jos išties reikia. Pastato tūriai orientuoti taip, kad viduje būtų užtikrintas maksimalus natūralios šviesos srautas ir sumažintas dirbtinio apšvietimo poreikis. Energiją taupo ir efektyvi šilumos izoliacija, kokybiški langų paketai.

„Tvarumą suvokiame ne tik kaip technologinį sprendimą, bet ir kaip atsakingą požiūrį į ilgaamžiškumą, kontekstą bei gyvenimo kokybę, o šią, beje, gerina ir iš Žiupronių gatvės pusės sudėti padidintos garso izoliacijos langai“, – sako P. Žakauskas.

Daug dėmesio skirta ir infrastruktūros sprendiniams. Architekto teigimu, senamiesčio reljefas – rimtas iššūkis, tačiau jo komandai pavyko sukurti erdves, prieinamas visiems – ir žmonėms su negalia, ir šeimoms su mažais vaikais vežimėliuose. Naujai sutvarkytas A. Strazdelio parkas formuotas laikantis aiškios takų hierarchijos: pagrindiniai pėsčiųjų maršrutai jungia svarbiausias prieigas. Takams pasirinktos su viso miesto remontuojamų šaligatvių ir viešųjų erdvių dangomis derančios ilgaamžės betoninės trinkelės granito skaldos paviršiumi. Vidiniams kiemeliams parinktos pastatų estetiką atitinkančios klinkerio trinkelės. Šių kiemelių kraštovaizdžio dizaino ašis – vejų plotai ir vietos augmenija. Kai kuriose pirmųjų aukštų terasose, siekiant užtikrinti gyventojų privatumą ir jaukumą, teritoriją apželdinimo specialistų patarimu, suformuotos augalų klombos iš visžalių augalų. Įspūdį sustiprina ir kokybiška mažoji architektūra – suoliukai, dviračių stovai, apšvietimo elementai. Automobilių eismas sutelktas šiaurinėje sklypų dalyje, iš kurios patenkama į požeminę automobilių saugyklą. Taip sukurta saugi, rami kiemų aplinka be tranzitinio eismo.

Aukščiausios kokybės apdaila nuo fasado iki stogo

„Sanguškų parko“ gyvenamojo komplekso fasadų apdailos elementų tiekimu, projektavimu ir montavimo priežiūra rūpinosi beveik du dešimtmečius šioje srityje besispecializuo-

janti ventiliuojamųjų fasadų bei interjero sprendimų ekspertė – Lietuvos įmonė OREX GROUP. Nuo 2007 m. rinkoje veikianti bendrovė yra oficiali gamintojų „SARAY Aluminium“ bei „GENTAS Group“ atstovė Baltijos šalyse ir oficiali „ANB Metal“ atstovė Lie-

tuvoje. Įmonė drąsiai imasi sudėtingiausių projektų ir pati tiekia medžiagas jiems įgyvendinti: GENTAS aukšto slėgio laminato (HPL) bei „SARAY Aluminium“ aliuminio kompozito plokštes, aliuminio lameles, profilius, kitus tvirtinimo elementus, taip pat „ANB Metal“ kirsto bei perforuoto metalo tinklus. Kita reikšminga bendrovės veiklos sritis – interjero medžiagų gamyba ir tiekimas: „ANB Metal“ pakabinamų metalinių lubų, kompaktinio laminato (HPL Compact) plokščių, stalviršių bei veltinio plokščių.

„Sanguškų parko“ projekte fasadų apdailai pasirinktos mūsų atstovaujamo gamintojo „SARAY Aluminium“ aliuminio lamelės – ploni, lengvi ir patvarūs apdailos profiliai, pagaminti iš aukštos kokybės aliuminio“, – pasakoja Jurijus Aliukonis, OREX GROUP komercijos vadovas.

J. Aliukonio teigimu, „SARAY Aluminium“ lamelės atveria architektams neribotas kūrybos galimybes ir leidžia suteikti savitumo kiekvienam projektui.

„Aliuminis – lanksti medžiaga, ją galima įvairiai formuoti. Be to, šias lameles galima montuoti tiek verti-

kaliai, tiek horizontaliai arba įvairiais kampais, taip sukuriant įspūdingus vizualinius efektus. Pasirinkus fiksavimo sistemą *click*, visi tvirtinimo elementai paslepiami“, – produkto privalumus vardija OREX GROUP komercijos vadovas.

Šios lamelės ypač universalios – jos pritaikomos ne tik moderniems fasadams ar balkonams, bet ir interjero elementams: sienų bei lubų apdailai, pertvaroms ar net baldų gamybai.

Kartu „SARAY Aluminium“ aliuminio lamelės yra praktiška, saugi bei tvirti apdailos medžiaga. Jų gamyba – greita ir efektyvi, jos metu suvartojama mažiau elektros energijos nei gaminant produktus iš kitų metalų. Šios lamelės lengvos, todėl paprastai transportuojamos ir montuojamos. Jos ypač ilgaamžės, nedegios ir itin atsparios mechaniniams įbrėžimams, blukimui, drėgmei, šalčiui ar karščiui. Be to, jas lengva prižiūrėti, o nebetinkamas eksploatuoti – paprasta perdirbti.

„SARAY Aluminium“ aliuminio lamelės taip pat gali būti naudojamos kaip apsauginiai saulės ekranai, su laikantys tiesioginius spindulius ir sukuriantys šešėlį. Jas reguliuojant galima patogiai kontroliuoti į patalpas patenkančios šviesos kiekį, užtikrinti

komfortą pastato viduje ir kartu pasitebimai sumažinti vėsinimo išlaidas.

„Standartiškai lamelės gaminamos stačiakampės, tačiau OREX GROUP klientai gali užsakyti praktiškai bet kokios formos gaminių. Juos galime nudažyti visomis RAL paletės arba matinėmis medienos spalvomis, sukurti blizgų, matinį ar grublėtą paviršių. Metalų padengimo dažais technologija yra sertifikuota, o dažymo kokybę patvirtina Šveicarijoje išduotas QUALICOAT sertifikatas“, – pabrėžia J. Aliukonis.

Komercijos vadovo teigimu, „SARAY Aluminium“ produkcija atitinka griežtus ES saugos, sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimus, ir tai įrodo jai suteiktas CE ženklas. „Jis užtikrina, kad įmonės klientus pasiekia tik aukščiausių standartų gaminiai“, – sako J. Aliukonis.

Turkijos bendrovė „SARAY Aluminium“ – viena didžiausių aliuminio produkcijos gamintojų, daugiau nei pusę savo gaminių eksportuojanti į 45 pasaulio šalis. Aliuminio lamelėms, eksploatuojamoms lauke, suteikiama iki 15 metų garantija.

„Sanguškų parko“ projektui pagal specialiai sukurtą matricą pagaminti vienetiniai trikampiai aliuminio profiliai su integruotu nematomo montavi-

mo sprendimu – jais dekoruoti fasadai palei komplekso perimetrą. Ant stogų ir virš stoglangių taip pat sumontuoti OREX GROUP tiekiami 40 × 60 mm stačiakampiai vamzdžiai su tokia pat paslėpto tvirtinimo sistema.

Bendrovė tiekė ir nestandartines dekoratyvines aliuminio žaliuzes, kuriomis buvo estetiškai paslėpta ŠVOK ir rekuperacinė įranga ant stogo.

„Glaudžiai bendradarbiaudami su užsakovu, rangovu ir architektais, įgyvendinome visus sumanymus ir pasiekėme norimą rezultatą. „Sanguškų parko“ projektu dar kartą įrodėme, kad esame kompetentingi ir gebame prisitaikyti prie architektūrinių sprendimų įvairovės, – džiaugiasi J. Aliukonis. – Pasirinkęs OREX GROUP, kiekvienas klientas gaus aukščiausios kokybės gaminius tiksliai pagal darbų grafiką. Jei reikia – medžiagas galime tiekti dalimis, tokiais laiko intervalais, kokie nustatyti projekte.“

Bendrovė tiekia eksterjero bei interjero medžiagas įvairios paskirties objektų statybos ir renovacijos projektams. Dėl didelio asortimento, išskirtinio dėmesio klientui ir sklandaus logistikos valdymo OREX GROUP nuolat pelno pasitikėjimą tiek Lietuvos, tiek užsienio rinkose.

Ypatingam kompleksui – novatoriški aliuminio profilių sprendiniai

„Su NT plėtotaju RELEVEN sėkmingai bendradarbiaujame ne pirmą kartą. Prestižiniam „Sanguškų parko“ projektui buvo keliami aukščiausi techniniai ir estetiški reikalavimai. Jame panaudojome daug skirtingų aliuminio sistemų, derindami jas tarpusavyje ir ypač daug dėmesio skirdami gaminių šilumos laidumui bei unikaliems sprendimams“, – įmonės indėlį į projektą apžvelgia Tomas Gumbrys, „Reynaers Aluminium“ projektų vadovas, ir pirmiausia išskiria panaudotą šilčiausią sistemą „Reynaers MasterLine 10“ bei modifikuotą langų rėmo profilį, pritaikytą būtent šio projekto reikalavimams. „MasterLine 10“ yra itin aukštos kokybės tvari aliuminio langų ir durų sistema, sukurta specialiai pasyviems bei mažai energijos naudojančioms pastatams. Ši ilgaamžė sistema puikiai izoliuoja šilumą, tad visiškai atitiko užsakovo keliamus šilumos laidumo reikalavimus – ne daugiau kaip $UW = 0,73 \text{ W}/(\text{m}^2\text{K})$.

„Reynaers Aluminium“ architektams padėjo įgyvendinti netipinių, iš

fasado plokštumos išsikišusių, ango kraščių idėją. „Šiam sprendiniui sukūrė nestandartinį profilį ir sėkmingai jį pritaikę, gavome galutinį rezultatą, nudžiuginusį ir mūsų komandą, ir užsakovus“, – apie mažų detalių svarbą originaliai komplekso estetikai pasakoja T. Gumbrys.

Mansardiniam pastatų aukštams panaudota konstrukcijos laisve išsiskirianti fasado ir stogo sistema CW 50 HI, iš jos suformuotos vertikalios ir pasvirusios plokštumos. Taip pat parinkta sistemos posistemė, tinkama šlaitiniams stogams. Stoglangiams panaudotas pats šilčiausias ir naujausias „Reynaers Aluminium“ produktas „CW 50 Attic Window“ – jis integruotas į stogo sistemą CW 50 HI. Elektros pavarų mechanizmu varstomi stoglangiai yra ypač didelio energinio efektyvumo ir tinkami montuoti į sudėtingus šlaitinius stogus bei stiklo fasadus.

Įstiklintoms lodžijoms parinktos termiškai izoliuotos sulankstomos durų sistemos „Reynaers Aluminium CF77“, saugančios namus nuo išorės šalčio ir triukšmo. Įėjimo durims su paslėptais vyriais ir išraiškingomis rankenomis panaudo-

ta sistema „MasterLine 8 HI“.

„Šios durys – patikimos, atsparios intensyviai naudojimui, yra išlaikiusios vieno milijono durų varstymo ciklo testus. Jos, kaip ir kiti mūsų gaminiai, atitiko užsakovo prioritetą – nepriekaištingą kokybę“, – pabrėžia T. Gumbrys.

„Sanguškų parkas“ – ne tik prabangus namų kompleksas, kuriame įgyvendinti tvarūs ir ilgalaikiai sprendiniai. Šis projektas diktuoja pastatų estetikos ir spalvų tendencijas: kelerius metus fasadų profiliuose dominavusias juodą ir tamsiai pilką spalvas keičia rusvi atspalviai. „Sanguškų parkas“ – vienas pirmųjų projektų, kuriuose pasirinkti „Reynaers Aluminium“ smėlio atspalvio langų profiliai, kuriantys lengvumo įspūdį, o svarbiausia – mažiau įkaistantys prieš saulę. Jie, kaip ir visi kiti techniniai sprendimai, priimti bendradarbiaujant su architektais ir plėtotaju, užtikrina aukščiausią kokybės ir komforto lygį.

„Su generaliniu rangovu „Naresta“ ir plėtotaju „Releven“, kurie žiūri ta pačia kryptimi, visada randame geriausius sprendimus. To ryšio neišmatuosi. Jį galima tik jausti. Ir tai yra pasitikėjimas. Ačiū „Naresta“, „Releven“, taip pat visiems prisidėjusiems prie puikaus projekto įgyvendinimo“, – sako Linas Kėvelaitis, „Reynaers Aluminium“ atstovybės Lietuvoje vadovas.

Premium klasės projektas įgyvendintas sutelktomis jėgomis

Prie projekto sėkmės prisidėjo didelis būrys įmonių, tarp jų ir „Schindler-liftas“, įrengusi gyvenamajame komplekse penkis naujausios kartos liftus „Schindler 3000“, papildančius pastato estetinę visumą. Padidinto aukščio durys (2200 mm) ir kabina (2300 mm) su tonuotu veidrodžiu per visą galinės sienos plotį bei aukštį kuria erdvės pojūtį, ypač tylus veikimas bei kiti pažangūs sprendimai užtikrina komfortą ir prieinamumą visiems komplekso gyventojams bei svečiams.

Aukštos kokybės lubų sistemą „CEIR Tetral Line“, kuri tapo vienu iš sprendinių, padėjusių sukurti modernaus dizaino, švartų linijų ir išskirtinės elegancijos interjerą, tiekė UAB MONTEM.

UAB „Gaisro technika“ atliko stacionarios gaisro gesinimo sistemos montavimo darbus, įrengė dūmų šalinimo, viršslėgio palaiškymo ir automobilių saugyklos vėdinimo sistemas, užtikrinančias pastato saugą ir efektyvų inžinerinių sistemų veikimą.

Išskirtinės kokybės jausmą išskirtiniame projekte sustiprina ir tuo pat metu harmoningai į miesto kontekstą įsilieja Lukiškių aikštės, Misionierių namų, netgi miesto šaligatvių dangą atliepiantys natūralaus akmens faktūra dengti premium klasės gaminiai „Lava“ ir „Quartz“, kuriuos gamino ir tiekė „Betono mozaika“.

„Structum“ inf.

MONTEM
STOGAI • FASADAI • LUBOS

 **betono
mozaika**

 GaisroTechnika

orex group

 **Reynaers
Aluminium** | Aluminio langai.
Durys.
Fasadai.

Schindler

TECH ZITY VILNIUS: kuriamas miestelis mieste

Buvusioje „Lelijos“ siuvimo fabriko teritorijoje kuriamas „Tech Zity Vilnius“ – daugiau nei biurų kompleksas. Tai 55 tūkst. kv. m technologijų ir kūrybinių industrijų miestelis, kuriame susijungia technologijos, menas, laisvalaikio pramogos ir bendruomenė. Išsaugojęs praeities dvasią, projektas įkvepia naujam gyvenimui ir tampa vieta, kur Vilnius kuria savo ateitį.

OBJEKTAS: technologijų ir kūrybinių industrijų miestelis „Tech Zity Vilnius“, Panerių g. 43, Vilnius

UŽSAKOVAS: UAB „Project Lillium“

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Gilesta“

L PASTATO ARCHITEKTAI: „DO Architects“ – projekto vedančioji architektė Gilma Teodora Gylytė, architektai Vadim Babij, Marija Steponavičiūtė, Dovilė Skrupskelienė

L PASTATO INTERJERO ARCHITEKTAI: „DO Architects“ – projekto vadovė architektė Gilma Teodora Gylytė, architektės Marija Steponavičiūtė, Dovilė Skrupskelienė, Gabija Tomkevičiūtė, Greta Vasiliauskaitė; interjero ir architektūros studija „C-Ops“

H PASTATO ARCHITEKTAI: „A2SM Architects“, architektai Aurimas Sasnauskas ir Greta Prialgauskaitė

H PASTATO INTERJERO ARCHITEKTAI: interjero ir architektūros studija „C-Ops“

KRAŠTOVAIZDŽIO ARCHITEKTAI: „Isora x Lozuraityte“

Vilnius – vienas iš nedaugelio Europos miestų, kuriuose technologijų ekosistema kuriama iš pagrindų, užuot pritaikius jai esamus nekilnojamojo turto objektus. Tačiau projektas „Tech Zity Vilnius“ – sektina išimtis: jis plėtojamas buvusiam uždaram sovietmečio industriniame kvartale, kur stovi įvairių laikotarpių pastatai – nuo legendinio, dar 1940 m. statyti pradėto korpuso, mūsų laikais pripažintu industriniu paveldu, iki naujesnių, aštuntojo dešimtmečio, fabriko priestatų.

Šių metų pavasarį duris atvėrusiame „Tech Zity Vilnius“ kuriama aplinka, kurioje visais lygmenimis skatinama burtis į bendruomenę ir bendradarbiauti. Čia siūloma įvairaus dydžio biurų, pritaikytų tiek startuoliams, tiek augančioms įmonėms. Kiekviena erdvė projektuojama kartu su būsimais nuomininkais, todėl galima susikurti individualų biurą pa-

gal savo norus, pomėgius ir stilių.

„Tech Zity Vilnius“ dera darbas, kūryba ir poilsis. Čia baigiamas įrengti konferencijų centras, kuriamas restoranų kiemas, *coworking'o* ir *co-living'o* erdvės, sveikatingumo klubas. Natūralia darbo erdvių tąsa po atviru dangumi tapę keturi žali kiemai skatins burtis bendruomenę ir dalytis idėjomis, megzti partnerystę. Tai ištis ne tiesiog biurų miestelis – tai ekosistema, kurioje auga verslai ir žmonės.

Ateities sprendiniai kuriami išsaugant praeities detales

Pirmines „Lelijos“ teritorijos konversijos idėjas plėtojo trys architektų komandos, kol galiausiai pasiskirstė pastatais. Seniausiojo „Lelijos“ fabriko pastato pertvarkymu užsiima architektūros ir interjero dizaino studija „A2SM Architects“ (projekto vadovas architektas Aurimas Sasnauskas), jie taip pat kuria gretimą bendro gyvenimo erdvių (*co-living'o*) pastatą, trečiojo etapo pastatą projektuoja „Audrius Ambrasas architects“ (vadovas Audrius Ambrasas), o sovietmečiu iškilusių pastatų konversijos ir privačiai tarptautinei mokyklai skirtu naujojo pastato su požemine automobilių stovėjimo aikštele projektą įgyvendina „Do Architects“ komanda (vadovė architektė Gilma Teodora Gylytė).

„Prieš pastatų projektavimą visi architektai sutarė: teritorija negali likti uždara, ji privalo tapti miesto dalimi. Todėl „Tech Zity Vilnius“ suprojektuotos ne tik vidinės erdvės dirbantiems žmonėms, bet ir gatvelės, atviros miesto gyventojams. Tokiu būdu kvartalas integruotas į miestą“, – pasakoja architektūros ir urbanistikos studijos „DO Architects“ bendrakūrė architektė G. T. Gylytė ir priduria, kad visos paskaitos atviro kvartalo idėjos įgyvendintos kartu su architektų A. Sasnausko ir A. Ambraso komandomis bei ilgamečiu Vilniaus miesto vyriausiuoju architektu Mindaugu Pakalniū. Dabar šį urbanistinį kodą tęsia architektai Ona Lozuraitytė

bei Petras Išora, besirūpinantys kraštovaizdžio ir mažosios architektūros sprendiniais kvartalo kiemuose.

Šeštus metus kvartale dirbančiai „DO Architects“ komandai vadovaujančios architektės G. T. Gylytės teigimu, sovietmečiu pastatyto ir *euroremontu* atnaujinto keturių aukštų pastato rekonstrukcija nebuvo paprasta. Pirmiausia dėl sumažintų, o kai kur išvis panaikintų langų.

„Sovietmečio pastatui suprojektavome antstatą ir išorines laiptines. Didžiausias iššūkis buvo sukurti modernios Naujamiesčio estetikos pastatą, – dalijasi darbo proceso prisiminimais architektė. – Antstato konstrukcijoms pasirinkome kryžmai sluoksniuotą medieną CLT, laiptinėms – stiklą, o langų angoms ieškojome tinkamiausio padalijimo, nekeisdami jų dydžio. Norėjome atkartoti tarpukario proporcijas, ir ši maža atrasta detalė visiškai pakeitė pastato vaizdą.“

Vienas iš įdomesnių architektūrinių akcentų – tarp pastatų suprojektuota aukšta arka veidrodinėmis lubomis. Vieno iš biurų langai žvelgia į arką, o veidrodinės arkos lubos atspindi biuro erdves. Tokiu būdu ties arka tarsi portalas atsiveria erdvė, kurioje susijungia dešimtmečių istorija.

„Nuostabu, kad „Tech Zity Vilnius“ projekte turėjome galimybę pradėti projektą nuo urbanistinių sprendinių, detalizuoti juos architektūra ir baigti interjero kūrimu, – džiaugiasi projekto plėtotojų įžvalgumu G. T. Gylytė. Plėtotojai nusprendė neskaidyti pastato rekonstrukcijos projekto dalimis, pasitikėjo „DO Architects“ komanda. Toks sprendimas užtikrino visapusę projekto darną, sklandesnius užduočių įgyvenimo procesus ir suteikė galimybę sukurti harmoningą erdvę nuo bendro abiejų pastatų (L ir H) mastelio iki mažiausių interjero detalių.

Rekonstruotame sovietmečio pastate „DO Architects“ kuria ir daugelio biurų interjerą. Architektai norėjo išlaikyti industrinį stilių, todėl paliko betonines grindis ir lubas, o šilumos erdvėms suteikė medienos elementais.

Dešinėje - visiškai restauruotas fasadas, kairėje - užtaisytas ir pertinkuotas fasadas dar be dažų sluoksnio

Fasadams atnaujinti - pažangių medžiagų sistemos

„Tech Zity Vilnius“ fasadų renovacijai pasirinktos aukščiausios kokybės ilgaamžės „Caparol“ fasadų sistemos.

Šiame projekte reikėjo dviejų skirtingų sprendimų: naujesnis, administracinis, pastatas prieš 10 metų buvo apšiltintas, tačiau jau nebeatitiko šiandienų energinio pastato efektyvumo reikalavimų, o 1940 m. statytas pagrindinis senojo fabriko pastatas 2022 m. buvo įtrauktas į Kultūros vertybių registrą, todėl jo eksterjerą reikėjo išlaikyti autentišką - ne paprastai renovuoti, o restauruoti.

Senasis fabriko H pastatas buvo sumūrytas iš plytų ir nutinkuotas. Nuo 1940 m. fasadas nebuvo renovuotas, todėl tinkas daugelyje vietų jau buvo suskilinėjęs ar visai nukritęs, o atsivėrusios plytos daug kur ištrupėjusios. Reikėjo atkurti prastą fasado storį, siūles. Tam buvo panaudotas mišinys „Caparol MitauPutz“, sukurtas specialiai Baltijos regiono seniesiems pastatams restauruoti. Pirmą kartą „Mitau Putz“ panaudotas restauruojant Jelgavos rūmus Latvijoje ir nuo tol plačiai naudojamas atstatant įvairius istorinius pastatus. „MitauPutz“ gaminamas regione išgaunamų žaliavų - tų pačių, kurios įprastai buvo naudojamos statybose ir Lietuvoje. Todėl šis mišinys idealiai tinka seniems paviršiams atkurti.

Mišiniu „Caparol MitauPutz“ rekonstravus plytas ir atkūrus fasado storį, visas fasadas buvo pertinkuotas smulkiu tinku „Histolith FeinPutz“ ir nudažytas silikatiniais dažais „Histolith SolSilikat“. Tinko sluoksnis fasadui suteikė tolygią faktūrą, o

dvigubos kristalizacijos dažai - vientisą spalvos optinį efektą ir patikimą fasado apsaugą nuo neigiamų atmosferos veiksnių.

„Histolith“ sistema - speciali „Caparol“ sistema, skirta profesionaliai senujų pastatų restauracijai. Su „Histolith“ atnaujinta daug bažnyčių, rūmų, pilių, istorinių pastatų ir Lietuvoje, ir visoje Europoje.

Būta šiame projekte ir daugiau technologinių iššūkių: renovuojant anksčiau apšiltintą pastatą, kad jis atitiktų dabartinius energinio efektyvumo reikalavimus, teko perdaryti nestabilias anksčiau sumontuotas šiluminės sistemos dalis, o tada visą fasadą padengti nauju šiluminės sistemos sluoksniu - fasadų šiluminės sistemos „Capatect Classic“ su dekoratyviniu tinko galutine danga „AmphiSilan FassadenPutz“.

Administracinio pastato renovacija su šiluminės sistemos „Capatect Classic“

Pasirinkta estetiška, tvari ir komfortiška stogo danga

„Tech Zity Vilnius“ H pastato stogui pasirinktas kompleksinis skandinavų bendrovės „Ruukki“ sprendinys. Stogui panaudota klasikinio profilio danga „Ruukki Classic C Silence“, pagaminta iš aukščiausios kokybės klasės plieno „Ruukki 50 Plus“. Taip pat įrengti stogo saugos elementai - apsauginės tvorelės ir tradicinė pusapvalė lietaus nuvedimo sistema.

„Buvo svarbu užtikrinti ne tik patikimus techninius sprendimus, bet ir vientisą estetiką, todėl visos „Ruukki“ medžiagos derintos kaip viena architektūriškai nuosekli sistema“, - pasakoja Mantas Grigaliūnas, „Ruukki“ rinkodaros vadovas Baltijos šalims.

Plieninė danga „Ruukki Classic C Silence“ pasirinkta ne tik dėl klasikinės estetikos, bet ir dėl komforto. Vidinėje lakšto pusėje gamykloje priklijuotas specialus veltinis „DripStop® SoundControl“ slopina kritulių ir aplinkos triukšmą, sulaiko bei išgarina kondensatą, didina atsparumą įlenkimams, krušai ir sniego apkrovoms. Šis 3-4 mm veltinio sluoksnis apie 40 proc., arba 6 dB, pagerina akustines dangos savybes, taip pat gali sulaikyti iki 2500 g/m² kondensato. Tai ypač aktualu konvertuojant gamybinės paskirties pastatus į biurų ar bendruomenines erdves, kur po stogu kuriamos darbo, susitikimų ir poilsio zonos.

Ši valcuotą stogą primenanti danga tinka įvairiai architektūrai - nuo individualių namų iki komercinių projektų. Ją galima montuoti ir ant ypač mažo nuolydžio stogų (nuo 7 laipsnių), o paslėpta sraigčių tvirtinimo sistema mažina nešvarumų kaupimosi riziką ir pa-

deda išlaikyti švarią stogo išvaizdą.

„Silence“ versija sparčiai populiarėja būtent dėl geresnės akustikos, kondensato kontrolės, didesnio atsparumo ir greitesnio montavimo - į statybvietę pristatomas montuoti paruoštas produktas, tad darbai vyksta sklandžiau ir greičiau“, - apibendrina privalumus M. Grigaliūnas.

Stiklo pertvaros - funkcionalios ir teikiančios akustinį komfortą

Įmonė „Tranela“, besispecializuojanti įvairių stiklo konstrukcijų projektavimo, gamybos ir įrengimo srityje, „Tech Zity Vilnius“ darbo erdvėse padėjo užtikrinti gerą akustiką ir sukurti tylėnę, funkcionalę bei jaukesnę aplinką. Investicijos į akustinius biurų sprendimus svarbios ne tik dirbančių

žmonių savijautai, bet ir jų darbo našumui bei verslo rezultatams. Apie 850 kv. m aliuminio ir stiklo pertvarų, kurias skirtingų verslų plėtros aplinkoje įrengė „Tranelos“ komanda, sukuria ir vizualų vientisumą - darbuotojai patalpose nesijaučia izoliuoti, lengviau vyksta komandinis darbas ir bendravimas.

„Palyginti greitai įrengti gana didelį kiekį pertvarų pavyko dėl puikaus mūsų komandos inžinierių darbo: jie operatyviai išanalizavo užsakymą, suprojektavo ir pagamino reikiamus gaminius“, - apie iššūkių kėlusius darbų terminus pasakoja UAB „Tranela“ direktorius Raimondas Bartkevičius.

Įmonės sumontuotos aliuminio ir stiklo pertvaros „Tech Zity Vilnius“ erdvėms suteikia modernumo ir lankstumo. Lyginant su stacionariomis sienomis, stiklo pertvaros yra montuojamos greičiau ir švartiau. Jos ilgaamžės, lengvai prižiūrimos ir prireikus gali būti lengviau transformuojamos nei gipso kartono konstrukcijos.

Šis užsakymas įmonę „Tranela“ paskatino investuoti į papildomą įrangą aliuminiui apdirbti. „Sustiprėjome technologiškai, dabar pagaminame daugiau produktų nei anksčiau per tą patį laiką, taip pat galime rinkai pasiūlyti dar sudėtingesnių sprendinių“, - atkreipia dėmesį į didesnius „Tranelos“ efektyvumo rodiklius ir gamybos linijų pajėgumus R. Bartkevičius.

Be vidaus erdves dalijančių stiklo pertvarų sprendinių, įmonė klientams siūlo ir modernių išorės stiklinimo sistemų, skirtų apsaugai nuo vėjo, lietaus ar dulkių.

Mikroklimatas - pagal individualius poreikius

Tinkamam mikroklimatui „Tech Zity Vilnius“ pastatuose palaikyti pasirinkti pasaulinio lyderio „Samsung“ gaminiai. Juos tiekė ir įdiegė oficialūs gamintojo atstovai Lietuvoje „Samsung Electronics Baltics“.

„Džiugu, kad miestelio plėtotojas patikėjo „Samsung“ ir nusprendė pasirinkti unikalius mūsų gaminius tobulam mikroklimatui užtikrinti“, – sako Tadas Skiparis, „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK produktų verslo plėtros vadovas.

Šiame projekte pritaikytas pasaulinis standartas „One Samsung“ – visi „Tech Zity Vilnius“ įdiegti „Samsung Electronics“ sprendiniai kuria sinergiją užsakovui.

„Kaip ir kiekviename objekte, kuriame diegiame „Samsung“ mikroklimato sistemas, taip ir šiame integruodami savo gaminius puoselėjome tą patį tikslą: sukurti idealų komfortą tiek darbuotojams, tiek miestelio svečiams“, – pabrėžia T. Skiparis.

Labiausiai „Tech Zity Vilnius“ įsikursiančių nuomininkų poreikius,

plėtotojų ir architektų nuomone, atitiko „Samsung“ freoninė vėsinimo sistema DVM S2. Viduje sumontuoti unikalūs oro kondicionavimo įrenginiai „Samsung WindFree™“.

„Patentuota vėsinimo technologija *WindFree™* yra unikali. Tokią gali pasiūlyti tik „Samsung“, kurio komanda ją ir sukūrė. Nemažai žmonių vengia oro kondicionierių dėl tiesioginio oro srauto keliamų nepatogumų, tačiau *WindFree™* komfortišką mikroklimatą patalpose palaiko be šaltų oro gūsių“, – įvardija didžiausią vienintelės tokios pasaulyje technologijos pranašumą „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK produktų verslo plėtros vadovas.

Visa „Tech Zity Vilnius“ įdiegtos „Samsung“ vėsinimo įrangos galia – net 1 MW. „Samsung“ įrenginiai sumontuoti visose biuro erdvėse, kuriose yra būtinas vėsinimas. Kiekvienos patalpos vidiniai įrenginiai pritaikyti prie žmonių poreikių joje.

„Samsung Electronics Baltics“ specialistai visada atsakingai komplektuoja įrenginius pagal projektuotojų, architektų, užsakovų pagei-

davimus. „Tech Zity Vilnius“ pritaikytas „One Samsung“ sprendimas yra būtent toks, kokio ir reikia. Kiekviena šildymo ir vėsinimo sistema suprojektuota pagal konkretaus pastato vėsos ir šilumos poreikius. Todėl kiekviena sistema yra unikali, – pabrėžia Margarita Abraitė, „Samsung Electronics Baltics“ ŠVOK produktų grupės vadovė, ir priduria: – Šiame projekte, kaip ir visuose savo projektuose, mūsų inžinierių ir projektuotojų komanda glaudžiai bendradarbiavo su užsakovu, architektais, įrangos montuotojais ir miestelio pastatus prižiūrusiančia įmone, kad užtikrintų neprikaištingą įrangos veikimą ir užbėgtų už akių apmaudžioms klaidoms, pavyzdžiui, dėl netinkamo įrangos valdymo.“

Naujajame „Tech Zity Vilnius“ pastate susitikimų kambariuose ir kito-

se erdvėse pagal poreikį taip pat sumontuoti verslui skirtos profesionalios serijos „Smart Signage“ ekranai. T. Skipario teigimu, tai nėra įprasti televizoriai – šių ekranų raiška, atspindžiai, net atsparumas pritaikyti verslui, veikiančiam įvairiomis sąlygomis ir įvairiose srityse. Šie ekranai paprastai valdomi, derinami su išmaniaisiais įrenginiais ir kita pažangia įranga.

„Kiekvienas projektas išskirtinis ir reikalauja nuolatinio užsakovo bei gamintojo bendradarbiavimo, nes tik taip galima parinkti teisingus sprendimus ir atitikti visus lūkesčius. „Samsung“ turi oficialią atstovybę Baltijos šalyse, todėl visada gali glaudžiai bendradarbiauti su Lietuvos rinkos užsakovais“, – įvardija didelį „Samsung Electronics Baltics“ pranašumą M. Abraitė.

Iššūkis - pritaikyti lifthus prie pastatų konstrukcijų

„Tech Zity Vilnius“ įrengti kokybiški modernaus dizaino liftai. Už jų įrengimą - nuo techninių sprendimų derinimo su architektais projekto studijoje iki liftų montavimo, paleidimo ir suderinimo su kitomis inžinerinėmis sistemomis - buvo atsakinga ilgametę patirtį šioje srityje sukaupusi UAB „Baltijos liftai“.

Renovuojamuose pastatuose reikėjo ypač daug dėmesio skirti efektyviam erdvės panaudojimui ir įrangos pritaikymui prie esamų konstrukcijų, prisitaikant prie sienų, perdangų ir šachtų geometrijos, ieškoti nestandartinių konstrukcinių sprendimų. Taip pat atlikti papildomus tvirtinimo ir konstrukcijų koregavimo darbus vietoje. Maža to, laikytis gamybos ir darbų įgyvendinimo terminų.

Objekte integruotos modernios liftų sistemos, metalinės šachtų konstrukcijos, krepiančiosios, automatinės durų sistemos, saugos įranga bei individualiai pritaikyti tvirtinimo sprendimai. Liftų įranga parinkta atsižvelgiant į pastato paskirtį, žmonių srautus, šachtų matmenis, renovacijos specifiką, energinį efektyvumą ir eksploatacijos patikimumą, architektų ir dizainerių lūkesčius.

Didžiausias šio projekto išskirtinumas, UAB „Baltijos liftai“ direktoriaus Olego Sergejevo teigimu, pagrindiniai iššūkiai įmonės specialistams buvo susiję su renovacijos specifika: sienų ir konstrukcijų nelygumais, šachtų geometrijos neatitikimais, projekto ir realios situacijos skirtumais, ribotomis montavimo erdvėmis, nuolat kintančia situacija statybvietėje.

„Mūsų įmonės specializacija - liftų modernizavimo ir keitimo darbai se-

nos statybos bei renovuojamuose pastatuose. Šioje srityje esame sukaukę didelę ilgametę patirtį. Tokiuose objektuose dažnai susiduriame su nestandartinėmis situacijomis, todėl esame pratę greitai reaguoti ir ieškoti praktinių sprendimų. Patirtis, įgyta įgyvendinant tokios apimties projektą kaip „Tech Zity Vilnius“, mums itin svarbi: nuolat turėdami prisitaikyti prie realios situacijos objekte, sustiprinome savo įmonės įvaizdį. Kokybiškai ir sklandžiai lifthus įrengėme net ir sudėtingomis sąlygomis. Visi suplanuoti darbai buvo atlikti pagal numatytus techninius ir kokybės reikalavimus“, - didžiuojasi savo įmonės komandos profesionalumu O. Sergejev.

Įmonė atlieka keleivinių, krovinių liftų bei neįgaliųjų kėlimo įrenginių techninę priežiūrą komerciniuose, daugiabučiuose ir viešuosiuose pastatuose - nuo periodinių aptarnavimo darbų, gedimų diagnostikos ir remonto iki eksploatacinių sprendimų atnaujinimo, užtikrinant saugų ir patikimą įrenginių veikimą. Pasitelkę ilgametę praktinę patirtį, „Baltijos liftų“ specialistai gali dirbti su įvairių tipų ir gamintojų įranga bei operatyviai spręsti tiek kasdienes eksploatacinius, tiek sudėtingus techninius klausimus.

Tvarkos ir švaros įspūdį kuria virtuvės baldai

„Virtuvės baldai turėjo vizualiai susilieti su patalpų sienų apdaila ir sukurti tvarkos bei švaros pojūtį. Natūralaus šviesaus uosio lukšto baldai, sanitarinių mazgų patalpų durys ir sienų apdaila suderintos bei sumontuotos taip, kad sudarytų vientisą plokštumą, suteikiančias ne tik estetinių, bet ir funkcinių privalumų“, – apie esminius projekto reikalavimus ir jų įgyvendinimą pasakoja Andrius Kerbedis, prekių ženklą „Interjero profesionalai“ valdančios UAB „Asdona“ vadovas.

Verslo ir gyvenamosioms erdvėms nestandartinius korpusinius baldus projektuojantys bei gaminantys „Interjero profesionalai“ įvairiose „Tech Zity Vilnius“ patalpose įgyvendino skirtingus interjero architektūrų sprendinius. Sienų apdailai panaudota jau minėtoji natūralaus balto uosio lukšto, taip pat natūralaus ažuolo lukšto sienų apdaila. Atsižvelgiant į patalpų paskirtį bei išdėstymą, pagaminta ir sumontuota įvairaus dydžio virtuvės baldų komplektų, virtuvės salų, skirtingų dydžio spintų ir posėdžių stalas.

„Daugiausia iššūkių kėlė sienų apdaila ir durų varčios plokštumos, visiškai „pradanginančios“ duris sienoje ir išlaikančios vientisą paviršių, – apie sėkmingai įgyvendinto projekto galvosūkius pasakoja A. Kerbedis. – Teko suvaldyti visą netipinio projekto eigą – nuo medžio lukštu dengtų baldų plokščių gamybos Graikijoje iki jau paruoštų gaminių pristatymo laiku į objektą ir kruopščiai derinamo jų montavimo grafiko.“

UAB „Asdona“ veiklą pradėjo dar 1996-aisiais, o prekių ženklas „Inter-

jero profesionalai“ sukurtas 2010 m., siekiant tiksliau atspindėti įgytą komandos profesionalumą durų prekybos ir korpusinių baldų gamybos srityse. Įmonės tikslas – kurti ilgaamžius ir stilingus namus, todėl ji naudoja tik aukštos kokybės medžiagas. Profesionalų komanda įvairaus sudėtingumo užsakyms įgyvendina ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje, Prancūzijoje, JAV.

Transporto srautą valdys išmani įranga

Įvažiavimo kontrolės ir palydos sistemos sprendiniai patikėti „CityPro“, Lietuvoje, Baltijos šalyse ir Lenkijoje įgyvendinusiai daugiau kaip 500 tokių projektų. 13 metų sėkmingai veiklą plėtojanti įmonė siūlo viso spektro paslaugas: nuo konsultavimo sprendinių klausimais architektūrinio projekto rengimo stadijoje iki savo sukurtos

parkavimo apmokėjimo programėlės „ParkOK“ ir aikštelių valdymo programinės įrangos CP-PARK įdiegimo. „CityPro“ vienintelė Lietuvoje iš tokio pobūdžio įmonių pati gamina ir sprendiniams įgyvendinti reikiamą įrangą.

„Bendradarbiauti su „Tech Zity Vilnius“ plėtotuju pradėjome, kai objektas buvo dar tik projektuojamas, sprendimai dėl įvažiavimo kontrolės svarstomi. „CityPro“ buvo pakviesti dalyvauti kaip ekspertai: teikė brėžinius, konsultavo architektus, padėjo suprasti numerių nuskaitymo sistemų galimybes. Galiausiai buvo pasirašyta ir darbų sutartis: pirmuoju etapu įrengiama įvažiavimo kontrolės sistema, antruoju įdiegiama palydos sistema“, – pasakoja Mantas Gustas, „CityPro“ pardavimų direktorius.

Vienas iš išskirtinių šio projekto sprendimų, M. Gusto teigimu, – lazerinė transporto priemonių aptikimo sistema vietoje standartinės indukcinės kilpos technologijos: „Klientui buvo svarbu kuo mažiau pajauti kelio dangą, todėl lazeris tapo optimalia alternatyva: jis aktyvina kamerą ir kontroliuoja kelio užtvaro darbą transporto priemonėms tiek įvažiuojant, tiek išvažiuojant. Tai ganėtina nauja praktika Lietuvoje.“ Atsižvelgiant į esamą infrastruktūrą, suprojektuotas vienas pandusas, tačiau numatyti du kelio užtvagai: vienas – transportui įvažiuoti, kitas – išvažiuoti.

Antrajame projekto etape bus paleista ir palydos sistema – jutikliai virš kiekvienos parkavimo vietos realiuoju laiku indikuos laisvas vietas žalia spalva, kad vairuotojas jas matytų iš tolo.

OVOKO PASIRINKIMAS – GRAŽI SIMBOLIKA

Žavus sutapimas: antram gyvenimui prikeltame pastate per tris aukštus įsikūrė vienos didžiausių Europoje naudotų automobilių dalių platformų „Ovoko“ biuras.

„Ovoko“ – viena didžiausių naudotų automobilių dalių platformų Europoje. Vienijanti beveik 7 tūkst. pardavėjų ir siūlanti daugiau kaip 40 mln. dalių asortimentą, ši prekyvietė sujungia pardavėjus ir automobilių remonto profesionalus bei vairuotojus iš viso žemyno.

Tai ne tik automobilių dalių platforma, bet ir įrankis tiekėjams, padedantis patogiai skaitmenizuoti verslą ir parduoti prekes visoje Europo-

je. „Ovoko“ verslo modelis – žiedinės ekonomikos pavyzdys. Tokiu būdu Europos pardavėjai ir pirkėjai sutelkiami suteikti naują gyvenimą milijonams automobilių komponentų.

„Ši Vilniaus dalis turi milžinišką potencialą, o pati komplekso teritorija atveria didelių galimybių. Tai skatina mus drąsiai planuoti įmonės ateitį bei plėtrą – žinome, kad čia bus erdvės įvairiai „Ovoko“ veiklai ir būsimiems projektams. Vietą rinkomės vadovau-

damiesi praktiniais sumetimais, tačiau tai virto gražia simbolika: iš „Vinted“ pastate buvusių patalpų persikėlėme į erdvę, kurioje anksčiau veikė „Lelijos“ siuvimo fabrikas. Paralelių pamatėme iš karto: mes suteikiame antrą progą automobilių dalims ir kartu prisidedame prie naujos gyvybės įpūtimo šiai miesto vietai“, – sako Erika Surgela, įmonės „Ovoko“ eksploatacijos vadovė.

Autentiškumo ir funkcionalumo balansas

Viršutiniuose pastato aukštuose įsikūrusio „Ovoko“ biuro sprendiniai, patikėti „DO Architects“ komandai, atspindi viso projekto brandą. Biuro viršutiniame aukšte užkoduota jo esmė: nuostabūs vaizdai pro langus, didelės erdvės, geros architektūrinės medžiagos ir savalaikiai baldai.

„Pagrindinis interjero idėjos impulsas – „Lelijos“ fabriko konversija. Siekėme išsaugoti pastato industrinį identitetą ir drauge sušildyti jį medžiu, natūraliomis medžiagomis, pabrėždami „Ovoko“ vertybes“, – sako šio biuro interjero kūrėjų komandai vadovavusi „DO Architects“ architektė Marija Steponavičiūtė.

Jos teigimu, erdvės charakterio pagrindu tapo autentiškos architektūrinės detalės, o funkcionali, šiuolaikiška ir jauki biuro atmosfera sukurta moderniais sprendiniais. Konceptija tiesiogiai susijusi su „Ovoko“ ženklo idėja *find the missing piece* („rask trūkstamą dalį“), kur skirtingi elementai sujungti į vientisą visumą. Svarbiausi užsakovo lūkesčiai buvo sukurti šiuolaikišką, atvirą ir lengvai adaptuojamą „Ovoko“ vertybes primenančią darbo aplinką, kurioje žmonės jaustųsi jaukiai ir patogiai.

Interjere dominuoja autentiški industriniai elementai – atviros betono konstrukcijos, originalūs sienų paviršiai. Jie derinami su klasikinių paviršių medžiagomis – stiklu, metalu, mediena. Grubios industrinės bazės ir modernesnių elementų kontrastas – vienas iš pagrindinių interjero bruožų.

Vienas svarbiausių interjero sprendimų – išsaugoti ir eksponuoti originalius industrinius elementus: freska, betoninės kolonos ir atviros lubų

konstrukcijos tapo pagrindiniais erdvės akcentais. Antstato aukšto pagrindinis akcentas – kryžmai sluokniuotos (CLT) medienos stogo konstrukcija – eksponuojama kaip lubų

apdaila. Iš šios vietos atsiveria nuostabi Naujamiesčio panorama.

Šiltą medžio įvaizdį bei jaukumą dar labiau sustiprina medinės grindys. Interjere naudojami oranžinės spalvos akcentai pabrėžia „Ovoko“ prekių ženklo identitetą.

„Didžiausias iššūkis buvo rasti istorinio pastato autentiškumo išsaugojimo ir šiuolaikinio biuro funkcionalumo poreikių balansą. Buvo svarbu harmoningai, neprarandant erdvės vientisumo ir identiteto, integruoti naujus architektūrinius bei inžinerinius sprendinius į esamą industrinę struktūrą. Turėjome pasukti galvas, kaip sukurti atvirą, lanksčią darbo aplinką istoriniame pastate, tuo pat metu išlaikant komfortą bei aiškią erdvės struktūrą“, – pasakoja interjero bendraautorė architektė Gabija Tomkevičiūtė.

Renkantis svarbu baldų kokybę ir ilgalaikę vertę

Kai kalbama apie šiuolaikines verslo erdves, vis dažniau akcentuojama ne tik estetika, bet ir ilgalaikė vertė, tvarumas bei darbuotojų patirtis. Būtent šiais principais grįstas naujojo „Ovoko“ biuro įrengimas, prie kurio baldų sprendimais prisidėjo ir LT.PROJECT komanda.

„Savo įgyvendintais projektais galime patvirtinti, kad Lietuvoje įrengiamos verslo erdvės atitinka pažangiausių pasaulio kompanijų brėžiamus standartus“, – sako Laima Aleknavičienė, LT.PROJECT rinkodaros vadovė.

Pasak L. Aleknavičienės, šiandien vis mažiau organizacijų renkasi pagal „žemiausios kainos“ kriterijų – kur kas daugiau dėmesio skiriama investicinei vertei, organizacijos vertybėms, darbo organizavimui ir tvarumo siekių įgyvendinimui. Tai aiškiai atspindi ir „Ovoko“ biuro sprendimai.

Didelę dalį šiame projekte sudaro danų gamintojo HAY baldai, pasauliniu mastu vertinami dėl kokybės, dizaino ir funkcionalumo. Vienu iš išskirtinių interjero elementų tapo fo-

telis „Chisel“, žavintis modernios dizaino raiškos ir komforto derme, o industrinę pastato estetiką taikliai pratęsia HAY baro kėdės „Taburete 8“.

Kalbėdama apie projekto rezultatą, LT.PROJECT verslo baldų pardavimų vadovė Eglė Skliančukaitė pabrėžia, kad labiausiai džiugina sprendimai su ilgalaikę vertę kuriančiais dizaino produktais: „Tokie gaminiai nepavaldūs trumpalaikėms tendencijoms, todėl gali būti lengvai perkeltami ir pritaikomi kitose erdvėse. Kokybiški ir ilgaamžiai, jie išlieka funkcionalūs daugelį metų, kartu neprarasdami ir aktualumo.“

LT.PROJECT komanda pabrėžia įgyvendinant „Ovoko“ projektą jautusi stiprią visų šalių sinergiją – kliento, architektų ir tiekėjų bendradarbiavimas leido sukurti erdvę, kurioje estetika dera su funkcionalumu ir ilgalaikę vertę.

Funkcionalu ir kartu estetiška

Prie „Ovoko“ biuro, taip pat kitų „Tech Zity Vilnius“ naujojo pastato interjero sprendimų prisidėjo ir UAB „Ardena“ komanda. Ji čia sumontavo įvairias langų uždangas, pritaikytas tiek prie komforto, tiek prie pastato estetikos reikalavimų.

Roletai jaukumo darbo aplinkai suteikia, efektyviai reguliuoja natūralios šviesos kiekį ir užtikrina darbuotojų komfortą visos dienos metu 1-4 pastato aukštuose. Minimalistinis roletų dizainas puikiai dera šiuolaikiškame biurų interjere ir atliepia bendrą architektūrinę pastato viziją.

Ypatingas projekto akcentas – paskutiniame pastato aukšte sumontuotos didelių matmenų aliumininės horizontalios žaliuzės. Šis sprendimas ne tik tapo svarbia interjero detale, bet ir buvo idealiai integruotas į pastato konstrukciją. Žaliuzės efektyviai reguliuoja šviesos srautą, sumažina kaitrą ir užtikrina komfortišką aplinką net itin saulėtomis dienomis.

UAB „Ardena“ komanda didžiuojasi galėjusi prisidėti prie modernių erdvių kūrimo ir pasiūlyti sprendimus, kurie sujungia estetiką, funkcionalumą bei ilgaamžiškumą.

● Daugumą „Tech-Zity“ pirmojo etapo vidaus erdvių apšvietimo sprendinių ir lauko apšvietimo sprendinius pagal architektų viziją suprojektavo, pagamino ir įgyvendino įmonė „Gaudrė“ – viena pirmųjų Lietuvos įmonių, susitelkusių į šviesos bei apšvietimo sritį ir daugiau kaip 30 metų klientams teikianti tik profesionalius apšvietimo sprendimus.

„Structum“ inf.

ARDENA

SAMSUNG

TRANELA
QUALITY GLASS STRUCTURES

CityPro

GAUDRĖ
MEMBER OF THE WURTH GROUP

LTPROJECT

baltijos
liftai

INTERJERO
PROFESIONALAI

CAPAROL

RUUKKI
Building your tomorrow.

KĖDAINIŲ KULTŪROS CENTRAS

Kėdainių kultūros centro rekonstrukcija baigta pačiu laiku – miestui tapus šių metų Lietuvos kultūros sostine. Sukurtoje šiuolaikiškoje kultūros erdvėje gali būti plėtojama kuo įvairiausia veikla – nuo kultūrinių iniciatyvų skirtingoms amžiaus grupėms ir bendruomenės renginių iki kūrybinių dirbtuvių ir konferencijų, – vykti kokybiško gyvo garso koncertai ir specialiais scenos efektais stebinantys spektakliai.

„Kultūros centro pastatas nebeatitiko šiuolaikinių funkcinių, energinių ir komforto reikalavimų. Rekonstrukcijos tikslas buvo ne tik techniškai atnaujinti pastatą, bet ir sukurti jaukią, modernią, bendruomenei patrauklią kultūros erdvę“, – pasakoja Kėdainių rajono savivaldybės meras Valentinas Tamulis.

Šiuolaikiniams kultūros poreikiams pritaikius buvusio pastato erdves, pastačius naują priestatą, dabar čia gali vykti koncertai, spektakliai, edukacijos, kūrybinės dirbtuvės, konferencijos, parodos, įvairios kultūrinės iniciatyvos skirtingoms amžiaus grupėms, bendruomenės renginiai ir kt. Tokias galimybes užtikrina renginių salė su moderniomis scenos mechanikos valdymo, apšvietimo ir garso sistemomis, taip pat foninio garso sistema, veikianti visose kultūros centro erdvėse, šiuolaikiškas kino projektorius, procesų valdymo ir automatizavimo sistemos.

Rekonstruojant Kėdainių kultūros centrą daug dėmesio skirta tiek darbuotojų, tiek lankytojų komfortui.

Įrengtos patogios darbo vietos, įdiegtos modernios šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo (ŠVOK), apšvietimo sistemos, užtikrinančios energinį efektyvumą, racionalų išteklių naudojimą, patikimą eksploatavimą ir geresnę mikroklimato kontrolę, suformuotos intuityvaus judėjimo erdvės su keleiviniu liftu, pandusais, atnaujinta automobilių stovėjimo aikštelė, nutiesta naujų pėsčiųjų takų. Ir pastatas, ir sklypas visiškai pritaikyti žmonėms su negalia, įrengtos gaisrinės saugos, signalizacijos bei automatinio gesinimo sistemos.

2020 m. pradėta rekonstrukcija truko penkerius metus. Kaip ir kiekviename statybos projekte, iššūkių neišvengta: reikėjo suderinti modernius technologinius sprendimus su esama pastato struktūra, užtikrinti erdvių funkcionalumą, pritaikyti jas įvairiai veiklai, išlaikyti aukštus akustikos, saugumo ir energinio efektyvumo standartus. Visi iššūkiai buvo sėkmingai įveikti planuotu laiku – Kėdainiams tapus Lietuvos kultūros sostine.

Sukurta šiuolaikiška ir kontekstualus įvaizdis

„Kėdainių kultūros centro rekonstrukcijos architektūrinę idėją piktavo veiklos daugialypiškumas: pastatas projektuotas kaip menų fabrikas, sujungiant buvusią ir naują dalis. Siekėme suvienodinti skirtingų tūrinių architektūrinę kalbą, todėl fasadų apdailai pasirinkome industrinio braižo medžiagas, suteikiančias šiuolaikišką, tačiau kontekstualų charakterį“, – pasakoja pastato rekonstrukcijos architektas Arūnas Lapinskas.

Užsakovas norėjo funkcionalių ir patogių erdvių kultūrinei veiklai, taigi architektų komanda nuosekliai siekė subalansuoti praktinius poreikius ir architektūrinę estetiką.

„Vienu svarbiausių projekto aspektų laikyčiau sprendimą tiek interjere, tiek eksterjere naudoti ilgaamžes autentiškas medžiagas. Ypač išskirčiau forminį betoną scenos antstato tūryje bei fibrocementines fasadų plokštes, suteikiančias pastatui aiškią bei vientisą raišką. Taip pat svarbus stiklo profilito sprendinys: šiuolaikiškai in-

terpretavę šią medžiagą, paneigėme skeptiškus stereotipus ir suteikėme pastatui daugiau šviesos bei lengvumo“, – džiaugiasi architektas.

Projekto vadovo Roberto Gaurelio teigimu, rengiant rekonstrukcijos projektą, reikėjo atsižvelgti į kelis svarbius aspektus. XX a. šeštojo dešimtmečio architektūros stiliaus kultūros centro pastato išskirtiniai bruožai – pagrindinio fasado portikas ir paradinė fasado kompozicija, prie saugotinų elementų buvo priskiriami pastato aukštlingumas (du

ATIDARYTAS PAČIU LAIKU!

OBJEKTAS: kultūros centro pastatas
Jono Basanavičiaus g. 24, Kėdainiai

UŽSAKOVAS: Kėdainių rajono savivaldybė

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Vyteda“

PROJEKTO ARCHITEKTAS: Arunas Lapinskas

INTERJERO ARCHITEKTAI: „EFL projektai“,
architektas Andrius Efimenko

PROJEKTO VADOVAS: Robertas Gaurelis

aukštai) ir keturšlaitis stogas. Be to, pastatas yra Kėdainių miesto senamiesčio dalyje, kuri patenka į Kėdainių senamiesčio urbanistikos paminklo (UK 16074) ir į valstybės saugomo objekto - Senojo miesto vietos archeologijos paminklo (UK 5148) teritoriją. Rekonstruojant pastatą, paradinė dalis iš J. Basanavičiaus gatvės palikta, o naujasis salės priestatas su senuoju pastatu sujungtas stikline galerija, pabrėžiant skirtingų laikotarpių kontrastą. Naudojant fasadines ir stogo plokštes, senasis pas-

tatas minimizuotas iki archetipinio tūrio, kompoziciškai derančio su naujuoju priestatu.

Interjero projektą rengusi „EFL projektų“ komanda stengėsi nenuvilti nuo statinio rekonstrukcijos architektūros koncepcijos - menų fabriko idėjos. Vidaus erdvėse dominuoja disonuojančios raiškos tūriai, kurių konstruktyvas, betono konstrukcijų liejiniai, inžineriniai sprendiniai, kaip ir fabrike, yra neatsiejami bei funkcionalūs interjero elementai. „Pastato rekonstrukcijos metu palikto

administracinio tūrio ant šlaito spalva buvo susieta su Kėdainių senamiestyje vyraujančia Šv. Jurgio bažnyčios spalva, todėl ir pastato viduje šią spalvą panaudojome administracinei daliai atskirti nuo kitų erdvių“, - aptaria vieną iš daugelio sprendinių šio interjero projekto vadovas architektas Andrius Efimenko, 2008 m. įkūręs įmonę „EFL projektai“, kuri nuo pat veiklos pradžios įvairius projektus įgyvendina, anot architekto, ieškodama, eksperimentuodama, neapsiribodama ir nesispecializuodama.

Spalviniais apdailos medžiagų sprendimais atskirtos visos funkcinės zonos, ne tik administracinė dalis, bet ir salės, vestibulio, pagalbinių patalpų erdvės, taip pat inžinerinė įranga. Išskirtinis dėmesys skirtas reprezentacinei vestibulio zonai, kuri kartu yra ir jungiamoji srautų judėjimo ašis. Per du aukštus suformuota vestibulio erdvė skirta reprezentacijai, pasitikimui ir renginiams su mobilią mini scena. Pagrindinė vestibulio siena numatyta meninėms instaliacijoms, didelėms spektaklių ir teatro afišoms eksponuoti. Koridoriaus ir įėjimo zonose dominuoja betono konstruktyvas, kurį puošia pakabinamų apšvietimo sistemų kuriamas šviesos ažūras. Išskirtinės architektūrinės švaros įspūdis jungiamojoje statinio vidaus erdvėje sukurtas paslėpta patalpų apšvietimo sistema, rodančia lankytojams kelių pastate. Ties įėjimu į salę palikta galimybė įrengti milžinišką interaktyvų ekraną renginių anonsams ir reklamai skelbti. Antrajame aukšte yra galerija su ekspozicijų erdve, choreografijos ir didžioji 500 vietų renginių salė, kavinės zona su metaliniu pandusu, kuris banketų metu gali atstoti mini sceną. Šalia salės esanti dviaukštė koridoriaus erdvė tinkama ekspozicijoms ir meninėms instaliacijoms rengti. Triukšmas pastate valdomas akustinėmis lubomis, suformuotomis iš lamelių. Modernų įvaizdį sustiprina akustinių lubų tarpuose sumontuota pakabinama dimeriuojama LED apšvietimo sistema.

„Norėčiau padėkoti Kėdainių rajono vyriausiajam architektui Ryčiui Vieštautui ir specialistui Edgarui

Jasenkai už sklandų ir operatyvų bendradarbiavimą rengiant šį interjero projektą“, – pabrėžia architektas A. Efimenko.

Ergonomiški baldai – geros savijautos pagrindas

Atnaujintame Kėdainių kultūros centre dėmesys krypta į šiuolaikiškus baldus. Reguliuojamo aukščio darbo stalus, sulankstomus konferencijų stalus bei kėdes įstaigai parūpino įmonė „Aktyvus sėdėjimas“. Šie baldai funkcionalūs, ilgaamžiai, pritaikyti intensyviai kasdieniam naudojimui ir atitinka užsakovo reikalavimą užtikrinti patogų erdvių transformavimą tiek renginiams, tiek darbuotojų darbui.

„Džiaugiamės, kad klientas įvertino ergonomikos įtaką ir pasirinko būtent reguliuojamo aukščio stalus. Tokie stalai yra su trijų segmentų kolumnomis, jų kojų mechanizmas sertifikuotas ir itin tvirtas. Šie stalai gali būti eksploatuojami labai ilgai ir keičiantis darbuotojams niekada nekyla jokių nesklandumų dėl aukščio, nes visada patariame rinktis didesnę aukščio diapazoną, kad tikrai tiktų įvairaus ūgio žmonėms“, – sako įmonės vadovas Vaidas Bernotas.

Erdvėse, kuriose vyksta įvairialypė veikla, svarbu užtikrinti galimybę lengvai keisti paskirtį. Tad konferencijų kėdės gali būti sujungiamos viena su kita ir fiksuojamos arba sukraunamos viena ant kitos. Konferencijų staliukai lengvai pernešami, jie gali būti sulankstomi bei sandėliuojami, ir formuojami įvairiomis salelėmis. Sukrauti vienas ant kito, visi šio projekto stalai užims vieno stalo vietą. Visi baldai apsaugoti nuo savaiminio susibraižymo ir lengvai transportuojami.

„Skirtingi baldai tarpusavyje suderinti tiek funkcionalumu, tiek spalvomis ir estetika. Visada malonu matyti, kad erdvė užpildyta kokybiškais baldais, ir žinoti, kad jie bus eksploatuojami ilgai“, – teigia V. Bernotas.

Nuo 2014 m. veikianti šeimos verslo įmonė „Aktyvus sėdėjimas“, puoselėjanti tikslą sėdimą darbą padaryti bent šiek tiek aktyvesnį, yra sukaupti daug patirties, todėl visada pasiūlo geriausių sprendimų tiek privačios aplinkos, tiek visuomeninių erdvių, tiek biurų projektams.

★ Vilijos Mockuvienės nuotr.

Technologijos, paruošiančios salę skirtingiems renginių scenarijams

Rekonstruojant Kėdainių kultūros centrą, daugiausia dėmesio skirta Didžiajai salei – erdvei, kurioje turi derėti itin skirtingi miesto gyventojų kultūriniai poreikiai. Užsakovo noras buvo sukurti miesto gyventojams universalią, šiuolaikišką salę, pritaikytą koncertams, teatro bei kitiems scenos renginiams, ir kartu ją atverti kino mėgėjams.

Scenos technologinius sprendimus šiame projekte kūrė ir įgyvendino įmonė „Scenos techninis servisas“ (StS), apimdama kelias tarpusavyje susijusias kryptis – scenos mechaniką, įgarsinimą, apšvietimą ir kino sistemą. Būtent šių sprendimų visuma suteikia techniniam personalui daugiau galimybių kur kas universaliau naudoti salės erdvę ir pritaikyti ją pagal konkrečius renginio poreikius.

Salėje įrengti 22 prancūzų gamintojo „Verlinde“ elektriniai grandininiai kėlimo mechanizmai, kurių kiekvieno keliamoji galia siekia iki 500 kg. Visa sistema iš scenos valdoma nešiojamu scenos valdymo pultu „Ultimate Rigging“, suteikiančiu galimybę perkonfigūruoti erdvę pagal kiekvieno renginio pobūdį. Keltuvai atitinka saugos klasę D8+, todėl gali būti saugiai nau-

dojami scenos konstrukcijoms, apšvietimo įrangai, dekoracijoms ir kitiems renginių metu reikalingiems elementams kelti bei pozicionuoti. Sklandesniam scenos užkulisių darbui užtikrinti salėje sumontuotas elektrinis scenos uždangos kelias, valdomas iš scenos arba operatorinės vieno mygtuko paspaudimu.

Įgarsinimui pasirinkta prancūzų gamintojo „L-Acoustics“ sistema. Salėje

integruotos plačiajuostės akustinės sistemos A15i ir žemųjų dažnių kolonėlės KS21i, užtikrinančios tolygią garso sklaidą bei aiškų kalbos atkūrimą visoje erdvėje nepriklausomai nuo žiūrovo sėdėjimo vietos. Papildomai įrengta X8 serijos garso sistema, skirta priekinėms ir galinėms žiūrovų eilėms įgarsinti, taip pat aktyvi monitorinė akustinė sistema X15HiQ scenai ir scenos monitoriai.

Čiai formuoti apšvietimo scenarijus, išryškinti scenografiją ir kurti skirtingiems renginiams pritaikytą vizualinę atmosferą, kurią papildo rūko ir dūmų generatoriai. Apšvietimo sistema tiksliai ir patogiai valdoma „ChamSys“ apšvietimo valdymo pultu.

Kino peržiūroms sumontuotas lazerinis „Christie Solaria“ projektorius su keičiama optika, „Dolby“ kino procesoriumi, medijos bloku ir serveriu. Kino sistemą papildo rėminis kabinamas 8 × 4,32 m „Adeo“ kino ekranas, atitinkantis aukščiausius kino standartus. Papildomiems renginių poreikiams erdvėje integruotas lazerinis projektorius ir rėminis nešiojamasis

„L-Acoustics“ ambasadoriaus Lietuvoje Dariaus Jurašiaus teigimu, šiame projekte buvo ieškoma įgarsinimo sprendimo, kuriuo būtų išlaikytas aiškus kalbos skambesys ir muzikinis balansas.

„Kėdainių kultūros centro salei norėjome parinkti sprendimą, kuris tiksliai atitiktų jos architektūrą ir renginių pobūdį. Pasitelkę „L-Acoustics Soundvision“ modeliavimo programinę įrangą, dar prieš instaliavimą galėjome įvertinti, kaip garsas pasiskirstys salėje, ir pagal tai parinkti įrangą, jos išdėstymą bei elektroakustinius sprendinius. Įvertinus salės specifiką, šiame projekte buvo parinkta A serijos garso sistema. Ji padėjo sukurti tolygų, natūralų skambesį, sumažinti nepageidaujamus atspindžius ir išlaikyti toninį balansą, kad kokybiškas garsas pasiektų kiekvieną žiūrovą“, – pasakoja D. Jurašius.

Tiksliai ir patogiai garsui valdyti bei konfigūruoti pasitelktas skaitmeninis „DiGiCo“ mikšerinis pultas.

Renginių apšvietimą užtikrina 39 aukštos spalvinės raiškos programuojami LED prožektoriai ir profesionali „Chauvet“ DMX valdymo sistema. Salėje integruoti „Robe“ ir „Chauvet Professional“ sprendimai – profilinei, užliejantys, automatizuoti ir statiniai teatriniai prožektoriai. Naudojant šią įrangą, galima lanks-

plačiaformatis 8 × 4,5 m pastatomas ekranas, užtikrinantis ryškų ir kontrastingą vaizdą skirtingomis erdvės apšvietimo sąlygomis.

„Structum“ inf.

MERCURE

HOTEL

PALANGA VANAGUPE
RESORT

tarp pušų ir bangų - tavo darbas ir poilsis

Mercure Palanga Vanagupe Resort
+37046041199 | HC108-FO@accor.com
Vanagupės g. 31, Palanga LT-00173
www.all.accor.com | www.mercurevanagupe.lt

ATEITIES ŪKIS:

OBJEKTAS: Kitos (fermų) paskirties pastatų Bebrujų g. 7, Bebrujų k., Radviliškio sen., Radviliškio r., statybos projektas

UŽSAKOVAS: UAB „Ateities ūkis“ (UAB „Agrokoncerno grupė“)

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „YIT Lietuva“

ARCHITEKTAI: UAB „Sava rangą“ – statinio projekto vadovai Irmantas Burinskas, Jolanta Andriuškevičienė, architektai Eigirdas Sinkevičius, Arnas Karčiauskas, Vaida Stanaitienė, konstruktoriai-inžinieriai Nerijus Bukauskas, Remigijus Spudys, Vilius Jurgutis, inžinerinių sistemų projektuotojai Karolis Ražanskas, Darius Didžiūnas, Dainius Valiūnas

KARVIŲ FERMŲ KOMPLEKSAS, VIENINTELIS TOKS EUROPOJE

Radviliškio rajone, „Ateities ūkio“ valdose, iškilęs „Agrokoncerno grupės“ karvių fermų kompleksas šiuo metu neturi analogų Europoje. Pasirašius sutartį su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, čia bus praktiškai taikomos mokslo žinios, atliekami tyrimai ir šalies ūkininkams teikiamos duomenimis grįstos rekomendacijos dėl ūkio valdymo, genetikos, gyvulių gerovės, pašarų ir CO₂ emisijos mažinimo.

„Radviliškio rajono Bebrųjų kaimą didžiausiam ir moderniausiam Europoje karvių fermų kompleksui pasirinkome dėl kelių priežasčių: „Agrokoncerno grupei“ priklausančios žemės plotų, patogios geografinės padėties ir galimybių, kurias suteikia už penkių kilometrų esantis gilias tradicijas puoselėjantis ir neseniai modernizuotas „Ateities ūkis“, - sako Ramūnas Karbauskis, pagrindinis daugiau kaip 50 žemės ūkio produkcijos gamybos ir paslaugų žemdirbiams teikimo įmonių vienijančios „Agrokoncerno grupės“ savininkas ir vienintelis akcininkas.

„Ateities ūkis“ valdo apie 4000 ha žemės. Toks plotas leidžia užtikrinti pakankamą pašarų kiekį gyvuliams bei mažina logistikos kaštus, nes tolimiausi laukai yra vos 40 km nuo augalininkystės bazės. Vietovė mažai apgyventa, todėl fermų kompleksas nekelia papildomų iššūkių regiono bendruomenei.

Kuriant karvių fermų komplekso koncepciją, daug dėmesio skirta aplinkosaugos ir gyvulių gerovės reikalavimams. Jis suprojektuotas taip, kad maksimaliai atitiktų žiedinės ekonomikos modelį. Ūkiui priklausančiose žemėse auginamos pašarinės kultūros, iš kurių ruošiamas pašaras galvijams.

„Ateities ūkis“ šiuo metu neturi analogų Europoje, nes jame ypač daug dėmesio skiriama mokslui. Pasirašius sutartį su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, mokslo žinios

taikomos praktiškai, atliekami tyrimai, o vėliau jų duomenimis grįstos rekomendacijos bus teikiamos šalies ūkininkams. Pagrindinis šios verslo ir mokslo sinergijos tikslas – sukurti unikalų, genetikos, gyvulių gerovės, pašarų ir CO₂ emisijos mažinimo srities duomenimis grįstą ūkio valdymo modelį.

Keturiose karvidėse ir 100 vietų karvių melžimo karuselės patalpose įdiegta profesionali, apie 100 tūkst. eurų kainavusi garso sistema. Vienas pirmųjų mokslinių tyrimų – tirti muzi-

kos poveikį galvijų produktyvumui.

Siekiant užtikrinti aukščiausią pieno kokybę bei didesnės pridėtinės vertės žaliavų gamybą, karvių fermų komplekse įdiegtos naujausios gyvulių stebėsenos ir sveikatos kontrolės technologijos, skaitmeniniai duomenų valdymo sprendimai, kurie suteikia galimybę tiksliai kontroliuoti šėrimą, reguliariai stebėti galvijų sveikatą ir užtikrinti jų gerovę.

Techninius, pienininkystės ūkiams pritaikytus sprendimus diegė Švedijos įmonė „DeLaval“. Ji įrengė ir rinkoje didžiausią 100 vietų karvių melžimo karuselę. Šiuo metu joje per valandą pamelžiama apie 360 karvių. Kai galvijai visiškai adaptuosis, melžimas vyks sparčiau – iki 700 karvių per valandą.

Fermų komplekse integruota moderni gyvulinės kilmės atliekų surinkimo sistema. 2027 m. antrąjį ketvirtį komplekso teritorijoje pradės veikti biometano jėgainė. Joje iš gyvulinės kilmės atliekų bus gaminamos aukščiausius standartus atitinkančios biometano dujos ir tiekiamos į bendrą tinklą, taip prisidedant prie tvarios energetikos plėtros ir importuojamų dujų mažinimo. Įdiegtas biometano gamybos sprendinius gyvulių mėšlui apdoroti ir optimizavus pieno surinkimo logistiką, planuojama CO₂ emisiją kasmet sumažinti daugiau kaip 7200 tonų – maždaug tiek, kiek šiltnamio efektą sukeliančių dujų per metus išmeta apie 3000 lengvųjų dyzelinių automobilių. Fermų komplekse susidariusios organinės trąšos grįš atgal į

laukus, taip užbaigdamos ciklą iš lauko (pašarai) į lauką (organinės trąšos).

„Agrokonzerno grupė“ tvirtai žengia transformacijos keliu ir stiprina gyvulininkystės sektorių. Ilgalaikėje strategijoje numatyta per maždaug dešimtmetį galvijų bandą padidinti nuo 4200 iki 26 tūkst. galvijų.

„Ateities ūkio“ karvių fermų kompleksas Bebrųjų kaime yra pirmasis iš planuojamų keturių. Tai vienas ambicingiausių pastarųjų metų projektų, reikšmingai keičiančių ne tik grupės verslo modelį, bet ir visą šalies žemės ūkio sektorių.

Kompleksas kurtas pagal aukščiausius reikalavimus

„Mūsų įmonei tai nebuvo pirmas tokios paskirties objektas. Specializuojamės žemės ūkio paskirties statinių projektavimo srityje jau daugiau kaip 15 metų. Projektuojame gyvulininkystės ir augalininkystės kompleksus visoje Lietuvoje“, – sako UAB „Sava ranga“ direktorius ir „Agrokonzerno grupės“ komplekso projekto vadovas architektas Irmanas Burinskas.

Pasak architekto, kiekviename

projekte būna iššūkių, šio projekto didžiausias iššūkis buvo dydis. Dažniausiai tokios paskirties objektai projektuojami ir statomi etapais – po kelis pastatus per metus, o šis kompleksas buvo statomas vienu etapu, todėl reikėjo efektyviai pateikti didelės apimties projektinę dokumentaciją.

„Užsakovas nekėlė specifinių funkcinių reikalavimų, tačiau buvo suformuoti aiškūs lūkesčiai dėl sprendinių kokybės. Prioritetas buvo teikiamas aukštos kokybės medžiagoms, taip pat turėjome maksimaliai efektyviai panaudoti pieno aušinimo proceso metu susidarančią šilumą pastatams šildyti ir karštam vandeniui ruošti, integruoti saulės energiją, šiuolaikines inžinerines sistemas. Daug dėmesio skirta ir estetiškiems sprendiniams“, – vardija I. Burinskas.

Be išmaniosios gyvulių sveikatos ir pieno kokybės stebėsenos sistemos, karvių melžimo karuselės, prie šėrimo vietų ir tam tikrose zonose suprojektuotos vėsinimo sistemos galvijų komfortui užtikrinti, įrengta ir rekuperacinė vėdinimo sistema, palaikanti tinkamas mikroklimato sąlygas melžimo proceso metu. Fermų

komplekso patalpos šildomos energiją taupančiais efektyviais šilumos siurbliais oras-vanduo. Rekuperacinė ir vėdinimo sistemos palaiko visais metų laikais tinkamą mikroklimatą administracinėse patalpose. Joms šildyti naudojama iš pieno aušinimo proceso atgauta šiluma.

Darbuotojams įrengti erdvūs kabinetai, poilsio zonos, virtuvė, sanitarinės patalpos, veikia skalbykla. Taip pat yra 100 vietų konferencijų salė, pro kurios langą matyti karvių melžimo karuselė. Melžimo procesą galima stebėti ir iš susitikimų salės su įstiklintu balkonu.

Komplekso statybos procesą patikėta valdyti patyrusiai komandai

„Agrokonzerno grupės“ karvių fermų komplekso generalinis rangovas „YIT Lietuva“ pirmąkart valdė tokio tipo projektą, tačiau darbai vyko sėkmingai. Komplekso statybos etapas baigtas numatytu laiku – 2026 m. pradžioje.

Bendrovės atstovų teigimu, kaip ir kiekviename projekte, taip ir šiame svarbiausia darbus atlikti numatytu laiku ir kokybiškai, taip pat dirbti saugiai, kad kiekvienas darbuotojas

į namus grįžtų sveikas. Tačiau „Agrokoncerno grupės“ karvių fermų komplekso statybos mastai ir techniniai sprendimai išties išskirtiniai. Vien betonavimo darbų apimtis – net 53 tūkst. kub. m, dėl to projekto teritorijoje buvo įrengtas atskiras betono mazgas. Nestandartinių sprendimų reikėjo ir aukštam gruntiniam vandeniui suvaldyti. Taupydama laiką, projektą įgyvendinanti „YIT Lietuva“ komanda po 53 hektarų teritoriją važinėja visureigiais.

Darbus įgyvendinti laiku ir pagal projektą generaliniam vadovui padeda naudojami skaitmeninės statybos įrankiai „Dalux“. Juos pasitelkus ne tik lengviau valdyti laiką, biudžetą, kokybę, bet ir užtikrinti saugų darbą. Statybos metu, ypač didelės apimties projektuose, tai yra labai svarbu.

Visa infrastruktūra suplanuota ir išdėstyta taip, kad būtų užtikrinamas sklandus fermų komplekso darbas.

Pirmi keturi tvartai skirti prieaugliui – veršeliams ir telyčioms, dar keturi – melžiamų karvių bandai. Kiekviename tvarte laikoma po 1000 galvijų, jie suskirstyti į grupes po 250. Iš viso komplekse laikoma apie 10 tūkst. galvijų, iš jų 4500 – melžiamos karvės, kasdien duosiančios

apie 160 tonų pieno per parą. Karvėse įrengtos aukštos lubos, platūs praėjimai, patogios guoliavietės, geras girdyklų pasiekiamumas. Karvės daug laiko praleidžia maitindamosi savarankiškai, yra užtikrinamas jų pastovus judėjimas. Veršeliams įrengti maitinimo robotai, patiems mažiausiems – individualūs nameliai.

Komplekse taip pat pastatyti užtrūkusių karvių ir veršiavimosi tvartai, ambulatorija, melžimo blokas, pašarų tranšėjos ir cechais, dvi stoginės kraikui laikyti, plovykla ir automobilinės svarstyklės, įrengtos elektromobilių įkrovimo stotelės. Darbuotojams pastatytos komfortiškos administracinės patalpos. Bendras visų patalpų plotas siekia 78,4 tūkst. kv. m, visos patalpos šildomos šilumos siurbliais *oras-vanduo*.

„YIT Lietuva“ atstovai, paklausti kas jiems daro didžiausią įspūdį, atsako: tuščiaje lauke sukurta infrastruktūra, darbo vietos ir taip moderniai veikiantis ūkis, vienas didžiausių ir moderniausių karvių fermų kompleksų Europoje.

„Nepaisant visų iššūkių, pirmąjį projekto etapą pavyko įgyvendinti sklandžiai ir numatytu laiku. Džiaugiamės prisidėję prie pažangiais

* Artūro Žuko („Agrokoncerno grupės“ archyvo) nuotr.

technologiniais sprendimais grįsto objekto, kuris sudaro sąlygas tvariam, efektyviam ir ateities žemės ūkio poreikius atitinkančiam ūkinin-

* Deivido Akelio („Agrokoncerno grupės“ archyvo) nuotr.

kavimui, užtikrina patogias darbo vietas bei jaukią gyvenamą aplinką fermų gyventojams“, - sako „YIT Lietuva“ generalinis direktorius Kęstutis Vanagas ir priduria, kad tai vienas didžiausių rangos darbų per bendrovės gyvavimo istoriją.

Tvarios miestų plėtros ir statybų bendrovė „YIT Lietuva“, šiemet švenčianti 60-metį, plėtoja veiklą trimis kryptimis: infrastruktūros projektai, rangos darbai ir nekilnojamojo turto plėtra. Įkurta 1966 m. Kaune, bendrovė per dešimtmečius integravosi į tarptautinę YIT grupę, kuri šiandien aprėpia aštuonias Europos šalis ir vienija apie 4,3 tūkst. specialistų. YIT yra didžiausia statybos bendrovė Suomijoje ir viena reikšmingiausių Šiaurės Europos rinkos dalyvių.

„Kiekvienas bendrovės etapas reišė ne vien pavadinimų ar akcininkų kaitą, bet ir naują požiūrį į tai, kaip dirbame, kokią atsakomybę prisiimame ir kokią vertę kuriame miestams, - pabrėžia K. Vanagas. - Integracija į tarptautinę YIT grupę suteikė mums galimybę perimti Šiaurės Europos patirtį, tačiau tuo pat metu įpareigojo ir dar labiau susitelkti į vietos kontekstą bei žmonių ir užsakovų lūkesčius.“ Šių principų, pasak bendrovės vadovo, laikomasi ir įgyvendinant „Agrokonzerno grupės“ projektą.

Rengti dokumentaciją - atsakingas darbas

Visų „Agrokonzerno grupės“ karvių fermų komplekso su administracinėmis ir techninėmis patalpomis pastatų, inžinerinių statinių ir tinklų, naujai įrengtų kelių kadastrinių bei geodezinių matavimų, statybos užbaigimo dokumentų surinkimo ir parengimo, dokumentų patikros ir statinio ekspertizės vadovo tvirtinimo paslaugas teikė MB „NT sprendimai Jums“.

Prisiėmusi šią atsakomybę, įmonė ženkliai prisidėjo, kad statybų procesas

vyktų sklandžiai ir būtų sėkmingai įgyvendintas laikantis terminų, statiniai būtų laiku pradėti eksploatuoti. Statybos užbaigimo dokumentų rengimo procesas vyko etapais, kol galiausiai institucijos patvirtino, kad objektas pastatytas saugiai, kokybiškai ir tiksliai pagal suderintą projektą bei statybos leidimą.

Etapų metu buvo fiksuojami faktiniai duomenys, rengiami dokumentai, atliekami kadastriniai bei geodeziniai matavimai ir t. t. Taip pat rengti dokumentai statiniams įteisinti, atestuotas statinio ekspertizės vadovas atliko dokumentų patikrą bei tvirtinimą. Galutinis etapas - visų statinių įteisinimas VĮ Registrų centre.

„Visam šiam palyginti sudėtingam procesui reikėjo atidumo, kruopštumo įvairiems dokumentams tikrinti, teko daug bendrauti su rangovais. Nekilnojamojo turto ir statybų sektoriuje dirbu nuo 2009 m. VĮ Registrų centre įgyta patirtis leidžia perprasti visą turto registravimo bei kadastrinių matavimų specifiką ir sėkmingai įgyvendinti tiek verslų atstovų bei plėtojų, tiek privačių asmenų užsakyamus. Įmonė bendradarbiauja su įvairiais specialistais: matininkais, geodezininkais, teritorijų planavimo specialistais, architektais, statinio ekspertizės vadovais ir kt.“ - pasakoja įmonės vadovė Jolanta Žaltauskienė.

MB „NT sprendimai Jums“ specializacija - statybos užbaigimo dokumentų rengimo paslaugos, atstovavimas klientams Registrų centre pateikiant statybos užbaigimo ar kitus dokumentus, kad turtas būtų sklandžiai įregistruotas Registrų centre.

Sumontuota 120 komplektų patikimų pramoninių vartų

„Naujojo komplekso vartams buvo keliami ilgaamžiškumo ir atsparumo intensyviai naudojimui reikalavimai. Taip pat buvo svarbu atsižvelgti į skirtingus angų dydžius, nestandartines komplektacijas ir funkcionalumą specifinėse komplekso zonos“, - apie užsakovo poreikius pasakoja Tomas Laurinavičius, įmonių grupei RYTERNA priklausančios bendrovės „Ryterna LT“ vadovas.

Kompleksui įmonė pagamino ir jame sumontavo 120 įvairių tipų vartų komplektų. Fermoms pasirinkti pakeliami segmentiniai vartai, į šoną nuslenkantys segmentiniai ir priešgaisriniai vartai, greitaeigiai PVC bei varstomi segmentiniai vartai. Didžiausią dalį įmonės gaminių sudarė į šoną nuslenkantys rėminti vartai (ISFD). Šiam objektui jų pagaminta ir sumontuota net 62 komplektai. Vidutinis minėtųjų vartų dydis - maždaug 4 m pločio ir 4 m aukščio.

Didžiausiu iššūkiu įmonių grupės RYTERNA komandai tapo didelė projekto apimtis, nestandartiniai vartų matmenys ir skirtingos komplektacijos. Daugiausia darbo ir pastangų reikalavo į šoną nuslenkantys rėminti vartai. Siekiant sutrumpinti darbų laiką objekte, buvo nuspręsta juos surinkti gamykloje ir į kompleksą atvežti jau paruoštus montuoti. Sprendimas buvo teisingas: sutaupyta apie mėnesį montavimo darbų vietoje, užtikrintas sklandesnis darbų organizavimas, lengviau prisiderinta prie kitų statybos etapų.

Prie projekto dirbo skirtingų sričių RYTERNA specialistai: projektų koordinavimo, gamybos, technologų, logistikos, techninės priežiūros. Di-

delės apimties projekte buvo svarbu ne tik gamyba, bet ir sklandus visų procesų valdymas - nuo techninių sprendinių iki montavimo.

Procesų nuoseklumą užtikrino nuolat objekte dirbusi montavimo komanda, ji stebėjo darbų eigą ir greitai sprendė techninius klausimus. Be abejo, padėjo ir RYTERNA profesionalų patirtis, gebėjimas dirbti su didelės apimties nestandartiniais projektais.

Pakabinamos lubos puošia ir sugeria triukšmą

Objekto administracinės paskirties pastato erdvėje pakabinamas lubas įrengė įmonė KAUPRO.

Pirmojo aukšto luboms pasirinktas pinto galvanizuoto plieno tinklas, dengtas baltos spalvos dažais, segmentais. Antrojo aukšto patalpos

aukštos, todėl didelio ploto lubas buvo nuspręsta panaudoti garsui sugerti ir taip užtikrinti ergonomišką bei saugią darbuotojų sveikatai aplinką. Tam tikslui įrengtos perforuoto aliuminio lamelių ir mineralinės vatos akustinės lubos. Patalpoms taikomos griežtos higienos normos, todėl visos metalinės lubos atitinka C3 koroziškumo klasę, kitaip tariant, užtikrina saugų patalpų eksploatavimą pagal jų paskirtį.

KAUPRO veiklos sritis - akustinės ir neakustinės medžiagos, apdailos sprendimai, pakabinamos lubos ir pertvaros biurams bei kitoms viešosioms erdvėms.

Įmonė gali pasiūlyti didelį gaminių asortimentą. Luboms įrengti - nuo purškiamos akustinės celiuliozės ir nedegios A1 mineralinės dangos, akustinių tinkų, įvairaus tipo metalinių, medžio plaušo, gipsinių perforuotų, medinių segmentinių, PET veltinio sprendinių iki 3D dizaino gipsinių lubų elementų. Sienoms įrengti siūloma įvairių tipų metalinių ir medinių dangų, akustinio tinko bei įtempiamų audinių sistemų, akustinių PET gaminių ir ugniai atspari lukštuoto fibrogipso danga. Įmonė taip pat gali parūpinti ir įrengti modulines pertvaras: aliuminio, lukštuotas aliuminio segmentines bei mobilias.

KAUPRO specialistai visada mielai teikia profesionalias konsultacijas, padeda išsirinkti tinkamus gaminius ir išplėtoti interjero sprendinius pagal užsakovo viziją.

Elektros sprendimai - maksimalus saugumas ir nepertraukiamas energijos tiekimas

„Agrokoncerno grupės“ karvių fermų komplekso administracinių patalpų ir fermų vidaus bei lauko elektros tinklus įrengė statinių elektros tinklų projektavimo, įrengimo ir remonto srityje besispecializuojančios elektros inžinerijos įmonės „Devaloka“ komanda. Ypač daug dėmesio šiame projekte buvo skirta patikimumui, saugumui, funkcionalumui ir ilgaamžiškumui.

Vienas svarbiausių projekto akcentų - sumontuotas didelės galios, 1000 kW dyzelinis generatorius, užtikrinantis nepertraukiamą elektros tiekimą net ir sutrikus išoriniam elektros tinklui. Tokie sprendimai gyvulininkystės kompleksuose yra itin svarbūs, nes nuo stabilaus energijos tiekimo tiesiogiai priklauso fermų veikla, gyvulių gerovė ir nenutrūkstamas melžimo procesas.

„Toks įrenginys užtikrina nepertraukiamą fermų darbą elektros tinklų sutrikimų metu, apsaugo nuo didelių nuostolių ir garantuoja, kad karvių melžimo procesai vyks be trikdžių“, - pabrėžia įmonės „Devaloka“ gamybos direktorius Marius Bauža.

Montuojant elektros tinklus ir įrenginius gyvulininkystės fermose, reikia specifinių techninių sprendimų. Specialistams būtina įvertinti didesnę drėgmės, dulkių, agresyvios aplinkos ir galimų mechaninių pažeidimų riziką. Papildomų iššūkių kelia ir bioapsaugos reikalavimai bei poreikis apsaugoti infrastruktūrą nuo laukinių paukščių.

Įmonės „Devaloka“ komanda, įrengdama elektros tinklus karvių fermų komplekse, užtikrino, kad jie atitiktų griežtus bioapsaugos standartus ir keltų mažesnę riziką paukščiams, šie negalėtų sukurti lizdų netinkamose vie-

tose. Dėl šios priežasties kopėčios kabeliams tiesti sumontuotos ne patalpų viduje, o ant išorinių pastato sienų. Tam reikėjo papildomų techninių sprendimų, tačiau taip buvo užtikrintas didesnis fermų eksploatacinis saugumas, įvykdyti higienos reikalavimai.

„Šis karvių fermų kompleksas - vienas iš didžiausių projektų, kuriuos iki šiol yra įgyvendinusi mūsų komanda. Per trumpą laiką suvaldėme didelius žmogiškuosius resursus, darbus atlikome laiku, profesionaliai ir kokybiškai“, - sako M. Bauža.

Šilumą saugo aukščiausios kokybės langai ir durys

„Agrokoncerno“ karvių fermų biure ir techninėse patalpose aliuminius langus ir duris įrengė UAB „Durų sistemos ir ko“ - nuo lauko vitrinų matavimų, brėžinių suderinimo, medžiagų užsakymo iki gamybos ir sumontavimo. Iš viso buvo įrengta 160 kv. m lauko vitrinų. Dėl sandarumo, tvirtumo ir šilumos

langinės sistemos profiliai prie sienos buvo pritvirtinti kartu su „Warmatech“ tipo profiliais. Visus darbus įmonė atliko per du su puse mėnesio.

„Mūsų įmonėje dirba profesionalūs, patyrę specialistai, tad ir šiame objekte išskirtinių iššūkių nebuvo. Prie sėkmingo rezultato daug prisidėjo „YIT Lietuva“ projektų vadovas Julius Puras. Tinkamai vadovaujant, visi darbai vyksta sklandžiai. Dėl mūsų sumontuotų vitrinų kokybės abejoti nereikia - jos atitinka projekto ir STR reikalavimus, užtikrina pastato sandarumą“, - pabrėžia UAB „Durų sistemos ir ko“ vyriausiasis inžinierius Svajūnas Jakas.

Daugiau kaip 28 metus veiklą plėtojanti įmonė - viena didžiausių aliuminio inžinerijos, gamybos ir montavimo įmonių Lietuvoje. Oficiali tvarių ir novatoriškų „Reynaers“ aliuminio fasadų sprendimų gamintoja ir montuotoja. Ji įgyvendina sudėtingas architektūrines koncepcijas - projektuoja ir gamina aukščiausios kokybės aliuminio fasadus, duris, langus, fasadus, stumdomąsias sistemas visiems objektams, nuo privačių namų iki didelių komercinių pastatų, prekybos ir verslo centrų visoje Europoje.

„Tiekiami apgalvotus, aukštos kokybės produktus ir paslaugas, daugiausia dėmesio skirdami pažangiausių dirbtinio intelekto technologijų naudojimui, siekdami pagerinti gamybos laiką, surinkimą ir pristatymą. Turėdami daugiau kaip 50 darbuotojų ir savo gamyklą, galime įgyvendinti didelio masto projektus visame pasaulyje“, - teigia „Durų sistemos ir ko“ direktorius A. Rutkauskas.

Darbo kokybė svarbiau nei jo atlikimo greitis

Dalį betonavimo ir grindų dangos klojimo darbų naujajame karvių fermų komplekse atliko MB „Pavelo projektai“ su partneriu UAB „Platena“.

Techniniu požiūriu vienas sudėtingiausių šio projekto darbų buvo šerimo tako plytelių klijavimas. Nestandartinė 1 x 1 m plytelė dėl savo svorio ir konstrukcijos kėlė specifinių iššūkių: patepta klijais, ji linko, todėl kiekvienas montavimo žingsnis – klijų maišymas, kaladėlių dėjimas, slėgio kontrolė – turėjo būti atliekamas tiksliai pagal technologiją. Klijų ir vandens proporcijos buvo matuojamos griežtai laikantis tiekėjo instrukcijų.

„Reta įmonė preciziškai matuoja naudojamų medžiagų kiekį. Dauguma deda iš akies. Tačiau būtent mūsų kruopštumas lėmė, kad visos plytelės buvo sukljuotos iš pirmo karto, be perdarymo. Prieš mus tą darbą mėgino atlikti kita įmonė, bet jos sukljuotos plytelės ėmė atšokinėti dar nė nepradėjus komplekso eksploatuoti. Mes pirmiausia išstudijavome technologiją, medžiagų ypatybes ir tik tada pradėjome dirbti. Nes mums buvo svarbiausia padaryti kokybiškai, o ne daug ir greitai“, – sako MB „Pavelo projektai“ vadovas Pavelas Šliachtovič. Pastangos buvo ne veltui: darbas priimtas be pastabų, plytelės tvirtai laikosi.

Šerimo takas – ne vienintelis „Pavelo projektų“ indėlis į karvių fermų komplekso projektą. Įmonė su partneriu taip pat įrengė girdyklų sienutes ir cokolį. Tai irgi buvo netradicinis užsakymas, reikėjo išlaikyti nurodytą nedidelį storį, todėl betoną reikėjo gerai suvibruoti. „Betonavimas – mūsų pagrindinė veikla, todėl ši už-

duotis buvo lengvai įveikta, nesukėlusi jokių netikėtumų“, – sako P. Šliachtovič ir priduria, kad jo vadovaujama įmonė visose fermose sumontavo ir apie 10 tūkst. metalinių stulpų aptvarams, vartams įrengti.

MB „Pavelo projektai“ veiklą plėtoja trejus metus ir kiekviename objekte laikosi tos pačios nuostatos – geriau dirbti lėčiau, bet kokybiškai ir negrįžti perdaryti darbo.

Sklandų komplekso darbą užtikrina rezervuarai

„Ateities ūkio“ projekte itin didelės apimties ir technologiškai atsakingus darbus atliko UAB „Volflita“. Įmonės atsakomybė apėmė visą rezervuarų konstrukcinės dalies įgyvendinimą – nuo statybos darbų organizavimo iki kokybės kontrolės ir galutinio rezultato užtikrinimo. Buvo pastatyta 12 didelio tūrio gelžbetoninių mėšlo rezervuarų, kurių visas masės tūris –

beveik 95 tūkst. kub. m. Kiekvieno rezervuaro diametras – 35,50 m, sienų aukštis – 8 m, o vieno rezervuaro talpa – apie 7 918 kub. m.

Projektui buvo naudojami „Wolf System GmbH“ klojiniai, armavimo bei liejamo monolitinio betono technologija.

„Tokie technologiškai pažangūs klojiniai, statant apskritos formos monolitinio gelžbetonio rezervuarus suteikia mūsų įmonei galimybę sėkmingai įgyvendinti sudėtingiausius projektus. Šio objekto išskirtinumas – darbų mastas ir jų koordinavimas didžiuliam komplekse, statybų tempas, techniniai reikalavimai. Darbai vyko sklandžiai, laikantis aukštų kokybės bei darbų saugos standartų. Tai lėmė mūsų komandos patirtis, atsakingas požiūris, gebėjimas greitai spręsti kylančius techninius klausimus. Didžiuojamės prisidėję prie vieno pažangiausių ir didžiausių gyvulininkystės kompleksų ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje statybos. Šis projektas svarbus ir žemės ūkio, ir tvarios energetikos plėtrai“, – pabrėžia įmonės direktorius Kęstutis Šniukas.

UAB „Volflita“ – ilgametė Europoje lyderiaujančios statybų įmonės „Wolf System GmbH“ partnerė Lietuvoje, daugelį metų integruojanti jos technologinius sprendimus ir konstrukcijas. Pagrindinės nuo 2007 m. veikiančios „Volflitos“ veiklos sritys – fermų, rezervuarų bei biojėgainių statyba. Įmonė pajėgi įgyvendinti sudėtingus projektus nuo idėjos iki galutinio rezultato, nes patyrę specialistai patys projektuoja, stato, gamina kai kuriuos konstrukcinius sprendinius.

Atsakingas uždavinys - suprojektuoti klojinius

Solidžią daugiau kaip 24 metų patirtį teikiant statybų įrangos nuomos sprendimus įvairaus masto bei sudėtingumo projektams sukaupusi TRANSRIFUS komanda prie fermų komplekso statybų prisidėjo projektuodama ir nuomodama klojinių sistemas.

Šiame objekte buvo labai svarbu parinkti ir suprojektuoti vienodo dydžio klojinių skydus fermų betoninėms sienoms lieti. Tokiu sprendimu buvo išlaikytas vizualinis vientisumas ir pasiektas estetiškas galutinis rezultatas.

TRANSRIFUS specialistai taip pat projektavo gyvulių ambulatorijos trisluoksnių sienų klojinius. Šių konstrukcijų vidurys turėjo būti užpildytas šiltinamuoju putplasčio sluoksniu ir iš abiejų pusių užlietas betonu, todėl atliekant šiuos darbus buvo itin svarbus klojinių konstrukcijų tikslumas ir stabilumas.

Dar vienas techniškai sudėtingas sprendinys - klojiniai, projektuoti apskritam, net 31 m skersmens pamatui, kurio sienų storis siekė 20 cm. Šiuo atveju naudoti specialūs klojiniai, kuriais galima suformuoti apvalintą paviršių.

Tiekiant statybų įrangą projektui, buvo itin svarbu operatyvumas. Kilus papildomų poreikių, projektavimo darbai neretai buvo atliekami vos per kelias valandas, o trūkstami klojinių elementai į objektą pristatomi dar tą pačią dieną. Įgyvendinant šį projektą, iš viso išnuomota apie 1000 kv. m klojinių. TRANSRIFUS itin daug dėmesio skiria įrangos parkei, todėl nuolat investuoja į naujų klojinių įsigijimą bei esamos įrangos

PRIEŠ

PO

atnaujinimą. Be to, įmonės tikslas - ne tiesiog išnuomoti įrangą. Svarbiausia - viso projekto metu būti šalia kliento ir operatyviai pasiūlyti sprendimus, atitinkančius unikalius poreikius konkrečioje situacijoje.

* Šiuolaikišką „Agrokonzerno grupės“ karvių fermų komplekso projektą įgyvendino nemažai įmonių, tarp jų ir inžinerinių tinklų statybos UAB „Statina“. Ji nutiesė buitinių nuotekų, lietaus nuotekų ir vandentiekio vamzdinius.

„Stratum“ inf.

PAVELO PROJEKTAI

Svarbios paslaugos Kulautuvos pušyne

Ilgėjant vidutinei visuomenės gyvenimo trukmei, kartu didėja slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyviosios pagalbos paslaugų poreikis. Kauno mieste bei regione šią problemą bent iš dalies spręsti padės naujasis K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės padalinys, netrukus bus atidarytas Kulautuvoje.

„Norime užtikrinti, kad žmonės reikiamą gydymo ir priežiūros pagalbą gautų laiku bei vienoje vietoje. Pastebime vis didėjantį slaugos ir globos paslaugų poreikį, todėl nuosekliai stipriname šią sritį, galvodami tiek apie dabarties, tiek apie ateities kauliečių lūkesčius. Kulautuva tam itin tinkama – jaukioje pušyno aplinkoje profesionali komanda suteiks žmonėms saugumo pojūtį, komfortą bei orios senatvės galimybę“, – sako Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis.

Naujajame K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės padalinyje Kulautuvoje po vienu stogu bus teikiamos tiek stacionarinės slaugos,

tiek socialinės globos paslaugos. Toku būdu bus sumažinta paslaugų fragmentacija ir užtikrinta visapusė pacientų priežiūra. Kauno miesto savivaldybės Sveikatos apsaugos skyriaus vadovės Mildos Labašauskaitės teigimu, slaugos ir palaikomojo gydymo bei socialinės globos paslaugos taps prieinamesnės visam Kauno regionui.

Renovacijos darbai truko dvejus metus, tačiau prieš juos dar reikėjo parengti nuodugnų planą, apgalvoti ir priimti nuoseklius sprendimus.

„Buvo svarbu sukurti patogią ir saugią aplinką tiek pacientams, tiek personalui, todėl dalis sprendinių koreguoti pagal ligoninės veiklos

poreikius, pacientų judėjimą, darbuotojų darbo organizavimą bei viso pastato ergonomiką“, – pasakoja M. Labašauskaitė.

„Mūsų ligoninė teikia bendrosios slaugos, demencija sergančių ir vegetacinės būklės pacientų slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyviosios pagalbos paslaugas“, – įvardija svarbią misiją leva Bradulskienė, dabar jau keturis padalinius – Petrašiūnuose, Vičiūnuose, Panemunėje ir Kulautuvoje – turinčios K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės direktorė.

Kulautuvos padalinyje teikiamos bendrosios slaugos (133 lovos) bei globos (36 lovos) paslaugos. Vien-

OBJEKTAS: gydymo paskirties pastato Akacijų al. 2, Kulautuva

UŽSAKOVAS: Kauno miesto savivaldybė

GENERALINIS RANGOVAS IR STATYBOS DARBŲ

VALDYTOJAS: UAB „Kaunesta“

ARCHITEKTAS: Andrius Dirsė, inžinierė Raimonda Strolienė

Kurta galvojant apie gamtą

„Anksčiau čia buvo vaikų tuberkuliozės ligoninė, todėl drastiškų vizualinių eksterjero pokyčių nereikėjo, pakako estetinio atnaujinimo“, – sako pastato architektas Andrius Dirsė, šiame projekte atstovavęs jau ne vieno savo projekto partnerei UAB „Panevėžio miestprojekta“.

Pušynais ir švairiu oru garsėjančioje Kulautuvoje projekto ašimi, be abejo, tapo miškinga aplinka. Buvo sąmoningai atsisakyta dekoratyvinių želdinių, svetimkūnių kraštovaizdžio elementų. Siekta visiškai išsaugoti natūralią gamtą. Rekonstruoti tik pėsčiųjų takeliai, įrengtos patogios automobilių stovėjimo aikštelės bei specialūs privažiavimai aptarnaujančiam ir medicinos transportui.

Interjere stengtasi išsaugoti vertingus elementus. Antra vertus, įdiegti pažangiausi inžineriniai sprendimai, kaip išmaniosios energijos valdymo, stebėjimo ir perspėjimo sistemos, prioritetas teiktas ekologiškoms, ilgamžėms ir sveikatai palankioms medžiagoms.

Projektą įgyvendinti patikėta patyrusiai įmonei

Generalinė ranga renovuojant ir ilgalaikės priežiūros paskirčiai pritaikant Kulautuvos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės padalinį patikėta UAB „Kaunesta“. Įmonė buvo atsakinga už statybos darbų organizavimą, koordinavimą, kokybės kontrolę bei darbų terminų laikymąsi. Ji visus statybinius ir dalį elektrotechni-

kos darbų atliko savo jėgomis. „Kaunestos“ komanda įrengė lauko apšvietimą, inžinerines sistemas, tarp jų ir nuotekų, pertinkavo bei perdažė fasadą, sumontavo langus ir lauko duris, teritorijoje paklojo trinkeles. Taip pat atliko vidaus apdailos darbus: įrengė silikatinių plytų, gipso kartono vidaus pertvaras, grindis išklėjo PVC danga, keraminėmis ir akmenų masės plytelėmis. Pastarosios buvo naudojamos ir laiptams. Virtuvėje sumontuotos pakabinamos segmentinės lubos, sienos ir grindys iškljuotos keraminėmis plytelėmis. Įmonės jėgomis taip pat įrengtos aliuminio konstrukcijų priešdūminės, priešgaisrinės vitrinės, atliktas priešgaisrinis patalpų sandarinimas hermetikais, integruoti jungikliai, kištukiniai lizdai, termostatai, skydai, automatai, pakabinti šviestuvai. Įrengtos metalinės vidaus durys, trys liftai, vienas BKG maistinis keltuvas, vienas žmonių su negalia (ŽN) keltuvas.

„Džiaugiamės galėję prisidėti prie sveikatos priežiūros infrastruktūros gerinimo. Tikime, kad atnaujintos patalpos bus patogesnė ir saugesnė aplinka pacientams ir personalui“, – sako įmonės direktorė Inesa Kinderevičienė ir pabrėžia: – Sklandų projekto įgyvendinimą lėmė ilgametė patirtis, gera komunikacija su užsakovu ir efektyvus darbų planavimas.“

Pagrindinė 22 metus sėkmingai dirbančios UAB „Kaunesta“ veikla – viešosios paskirties objektų statybos bei renovacijos projektų įgyvendinimas. Įmonėje dirbantys iniciatyvūs bei kompetentingi specialistai užtikrina kokybę kiekvienu darbų etapu.

viečiai, dviviečiai ir triviečiai kambariai šviesūs, erdvūs, su dideliais langais. Kiekviename kambaryje yra sanitarinis mazgas ir dušas. Globos skyriuje kiekviename pirmojo aukšto kambaryje įrengtas atskiras išėjimas į lauką, antrojo aukšto – į balkoną. Taip pat yra bendri valgomieji, virtuvėlės, bendravimo ir užimtumo patalpos. Visoje ligoninėje prie lovų, sanitariniuose mazguose, bendrosiose patalpose integruoti pagalbos iškvietimo mygtukai, kad prireikus ir pacientai, ir darbuotojai galėtų lengvai iškviešti pagalbą.

„Stengėmės sukurti tiek pacientams, tiek darbuotojams patogią ir jaukią aplinką, – sako direktorė ir pabrėžia: – Neabejotinai didelis privalumas – išskirtinė gamta, pastatą ramybės pripildantis pušynas. Tai neapsakoma – šią atmosferą galima pajusti tik čia atvykus.“

Paklota kokybiška, atspari ir draugiška gamtai grindų danga

Beveik visame pastate – koridoriuje, palatose, kabinetuose, bendrosiose zonose ir kt. – paklota iš viso per 4000 kv. m homogeninės PVC grindų dangos „Tarkett Primo Plus“. Ją tiekė UAB „Agrinda“, grindų dangų profesionalai, nuo pagrindo paruošimo iki paskutinių detalių įrengiantys rulonines PVC grindų dangas, PVC dangas lentelėmis, taip pat kilimines grindų dangas.

Grindų danga „Tarkett Primo Plus“ atitiko visus šiam naujojo padalinio projektui keliamus reikalavimus: ji laiko patikrinta, ilgaamžė, puikiai atlaiko itin dideles visuomeninės paskirties pastatams būdingas apkrovas ir yra draugiška gamtai, be to, lengvai prižiūrima.

„Šios dangos gamintojas itin didelį dėmesį skiria ekologijai ir dizainui, todėl galima rinktis iš įvairių šiuolaikiškų raštų bei spalvų ir į savo aplinką integruoti maksimaliai sveiką produktą. Maža to, šios dangos labai geras kainos ir kokybės santykis, todėl patenkinti ir užsakovai, ir generalinis rangovas, tilpęs į biudžetą“, – pabrėžia Eimutis Gilys, įmonės „Agrinda“ direktorius.

UAB „Agrinda“ grindų dangų ir įrengimo srityje dirba nuo 2013 m., jos specializacija – visuomeninių ir komercinių grindų dangų tiekimas, pardavimas ir įrengimas. Subūrusi ilgametės grindininkų komandas, ji siūlo tik gamintojo „Tarkett“ produktus, todėl visada gali užtikrinti

grindų dangų kokybę ir puikius tiekimo terminus.

„Tai vienas didžiausių mūsų pranašumų“, – teigia E. Gilys ir pasidžiaugia, kad darbai naujajame Kulautuvos projekte atlikti laiku, kokybiškai ir savo pajėgumais.

Moderniausios technologijos pritaikytos realioje klinikinėje aplinkoje

Bendrovė „Euroelektronika“, patyrusi silpnų srovių ir saugos sistemų integruotoja, naujajame padalinyje įdiegė patikimą, lengvai valdomą ir ekonomiškai pagrįstą infrastruktūrą, pritaikytą slaugos įstaigai. Projekto metu buvo svarbu užtikrinti silpnų srovių ir saugos sistemų sprendinių funkcionalumą bei lankstų pritaikymą ateities patobulinimams.

Sukurta infrastruktūra užtikrina stabilių visų sistemų veikimą ir perso-

nalo mobilumą. Slaugytojų iškvietimo sistema „Ascom Ofelia“ suteikia galimybę tiksliai identifikuoti įvykio vietą, o „Avigilon“ įrengimo kontrolės ir vaizdo stebėjimo įranga – centralizuotai valdyti žmonių patekimą į pastatą. Padalinyje taip pat integruoti BIAMP + AMC garsiniai pranešimai ir foninė muzika, „Honeywell Galaxy“ apsaugos ir „Schneider Electric“ gaisro signalizacijos. Visos minėtosios sistemos sujungtos į vieningą infrastruktūrą, todėl yra efektyviai valdomos ir užtikrina aukštą saugumo bei komforto lygį.

Vienas iš išskirtinių projekto sprendimų – medicinos personalo iškvietimo integracija su vizualizacijos platforma „Ascom Ofelia“, kuri yra platesnių „Ascom“ sprendimų, skirtų sveikatos priežiūros įstaigoms, dalis. Sistema suteikia galimybę realiuoju laiku matyti iškvietimų vietas, nustatyti jų prioritetus bei eigą ir informaciją automatiškai perduoti atsakingam personalui. Didelė šio sprendinio vertė – personalo darbo optimizavimas. Sistema suteikia galimybę efektyviau paskirstyti užduotis, sekti jų vykdymą ir analizuoti reakcijos laiką, todėl galima objektyviai vertinti personalo darbo krūvį ir tobulinti procesus.

„Projektui reikėjo specifinių techninių žinių ir sprendimų, tačiau užduotis įgyvendinome sėkmingai, nes esame sukaupe reikšmingos darbo su gydymo įstaigomis patirties, – apie iššūkius sako „Euroelektronika“ plėtros direktorius Vytautas Zinkevičius. – Gebame įgyvendinti projektus nuo idėjos iki veikiančios sistemos, profesionaliai integruojame skirtingų gamintojų sprendimus, o darbo rezultatais orientuojamės į ilgalaikę kuriamąją vertę.“

Komfortą patalpose užtikrina aukštų higienos standartų žaliuzės

Slaugos ligoninėje langų uždangos nėra tik interjero detalė – jos atlieka itin svarbų vaidmenį palaikant higieną, užtikrinant saugumą ir pacientų komfortą. Įmonė „Ardena“, viena iš apšvietimo sistemų ir langų uždengimo sprendimų lyderių Lietuvoje, Kaulutvos padaliniui pagal jo erdvių poreikius bei funkcionalumą pagamino ir sumontavo kelių tipų vidaus ritinines žaliuzes bei tinklelius nuo uodų.

Išskirtinėms ritininėms žaliuzėms pasirinktas aukštos kokybės audinys „Louvolite“ su antibakterine danga *Ultra-Fresh*®, mažinančia bakterijų bei pelėsio kaupimąsi. Speciali audinyje įdiegta technologija *Pollergen*® veiksmingai saugo patalpas nuo žiedadulkių ir užtikrina geresnę savijautą joms alergiškiems žmonėms. Žaliuzių audinys – nedegus, tvarus, saugus vidaus aplinkai. Pritaikius aukštąsias technologijas, padengus audinius eko-

logiška danga *Greenshield*®, sukurtą papildoma stipri apsauga nuo purvo ir drėgmės.

Pagal užsakovo reikalavimus „Ardenos“ komandos pagaminti langų uždengimai ne tik efektyviai saugo nuo saulės ir vabzdžių, bet ir yra lengvai prižiūrimi bei ilgaamžiai, harmoningai įsilieja į patalpų interjerą ir gerina emocinę pacientų būklę.

● Inovatyvias naujojo K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės padalinio vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų sistemas tiekė trečią dešimtmetį inžinerinių sistemų įrenginių gamybos ir prekybos srityse besispecializuojanti įmonė ECCUA.

„Structum“ inf.

ARDENA

AGRINDA

EURO
elektronika

eccua

KAUNESTA

KAI SVARBU
SAUGUMAS,
KOKYBĖ IR
AKTYVUS
LAIKAS LAUKE

Kuriame ir įrengiame erdves, kuriose vaikai žaidžia drąsiau, sportininkai juda užtikrinčiau, o kiekviena danga laiko ilgai. Vaikų žaidimų aikštelės, sporto aikštynai, teniso ir padelio kortai, bėgimo takeliai, stadionai – nuo idėjos iki įrengimo. Kokybiškos dangos, profesionalūs sprendimai ir ilgaamžiai rezultatai – jūsų saugiam sportui, žaidimui ir poilsiui lauke.

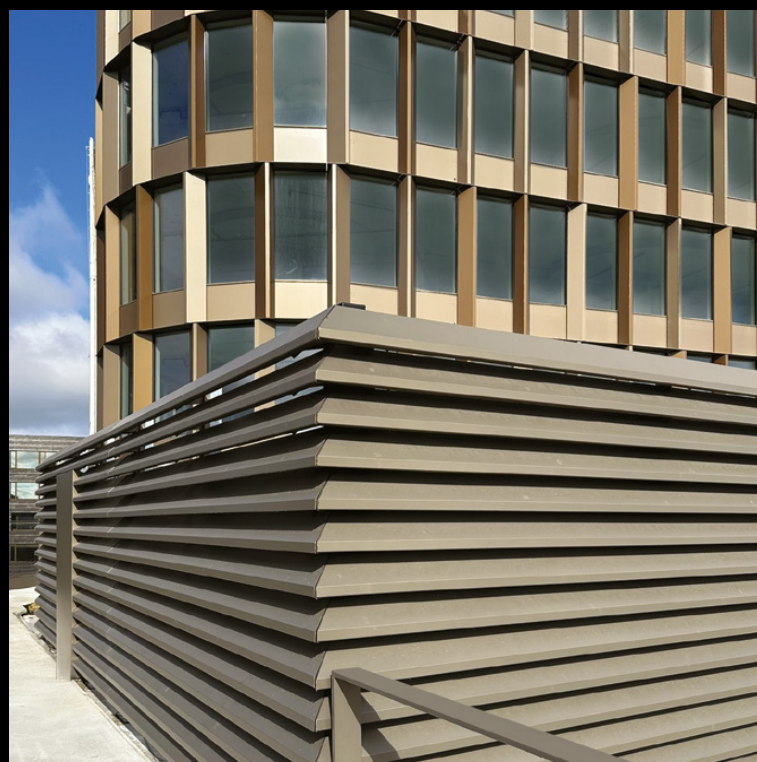
Akustinės lamelės – tylai ir estetikai

Atraskite modernų sprendimą savo erdvei – akustinės lamelės, užtikrinančias estetiką ir ramybę.

MODERNAUS DIZAINO AKUSTINĖS LAMELĖS:

- Sumažina triukšmą iki **13 dB**
- Paslepia įrenginius
- Yra lengvai pritaikomos įvairiems projektams

JUNG

MADE TO TOUCH.
DESIGNED TO CONTROL.
LS 990 MATINĖS JUODOS
GRAFITO SPALVOS.

JUNG.LT

MADE IN GERMANY SINCE 1912